

ZIEMIA

Bratkowicka

NR 46

czerwiec 2022

CENA: 5 zł

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI BRATKOWICKIEJ

Triduum Paschalne i Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego

SPIS TREŚCI

„Ocalić od zapomnienia”	4
Na czym polega tajemnica Zmartwychwstania?	5
Mjr w st. spocz. Józef Lis ps. „Tajfun” (1922-2022)	6
Ostatnie pożegnanie Majora Józefa Lisa	8
100-lecie urodzin Tadeusza Żychiewicza	9
Nadszedł czas... ..	11
„Nadzieja, to nie przekonanie, że coś się skończy dobrze, lecz pewność, że coś ma sens, bez względu na to, jak się zakończy”	12
Moje seniorskie refleksje	13
Bierzmowanie 2022	14
I Komunia Święta w Parafii w Bratkowicach	15
„Leśny zakątek” na Czekażu	15
Inwazja Rosji na Ukrainę	16
Bohaterstwo siostr zakonnych na Ukrainie podczas wojny	16
Z potrzeby serca	18
Strażacy pomagają Ukraincom	19
Mira w naszej szkole	20
Z działalności Koła Gospodyń Wiejskich	21
Warsztaty Wielkanocne	22
Biblioteka Publiczna w Bratkowicach ponownie otwarta!	23
1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych	25
Uczniowie SP nr 1 w Bratkowicach zaprzysiężeni na Strzelców Związku Strzeleckiego „Strzelec”	26
Działalność KSM Bratkowice 2021/2022	28
Pielęgniujmy przyjaźnię	30
Jubileusz Chóru Męskiego „Resonantae”, czyli 25 lat minęło... ..	31
Koncert jubileuszowy chóru „Resonantae”	34
Strażackie święto	35
Strażacy z OSP Bratkowice podsumowali swoją działalność za rok 2021	35
V Diecezjalna Pielgrzymka Strażaków	38
60-lecie Przedszkola im. Jana Pawła II w Bratkowicach	39
Ratownik medyczny w Przedszkolu w Bratkowicach	41
Lekarz w Przedszkolu	42
Pierwszy dzień wiosny i nie tylko	43
Gminny Złobek w Bratkowicach	43
Szkoła Podstawowa Nr 1 wita wiosnę	44
Obchody 3 Maja w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach	46
Długo wyczekiwany remont	47
Aktywny czas	48
Treningi boks w Bratkowicach	49
Walka o utrzymanie w KEEZA A Klasie	50
Aktywność fizyczna w Bratkowicach	52
Lekkoatleci z Bratkowic z sukcesami w pierwszej części sezonu!	53
Inspirujące stylizacje ślubne i weselne	54
Maj miesiącem pielęgniarok i położnych	55
Rola witamin, ich źródła, zapotrzebowanie	56
Promujemy ekologiczny styl życia	58
Plebiscyt edukacyjny „Nowin” – „Szkoła Roku 2021”	59
Zimowy wypoczynek w Niepublicznej Szkole Podstawowej	60
Konkursowe sukcesy uczniów NSP w Bratkowicach	61
Ubezpiecz się na wakacje!	64
Soleckie wieści – wiosna 2022	64
Warto przeczytać	65
Gotuj z nami... ..	66

Konkurs!

Drodzy mieszkańcy Bratkowic,

w nawiązaniu do wygranej Bratkowic w konkursie na najpiękniejszą wieś Podkarpacia i wydania o niej publikacji, pragniemy docenić mieszkańców, którzy dbają o swoje posesje i ogrody. To właśnie dla Was organizujemy konkurs na:

„Najpiękniejszy ogród 2022 roku”.

Organizujemy go po to, aby podkreślić znaczenie pojedynczych ogrodów oraz ukazać piękno Bratkowic.

Pielęgnacja ogrodów w dzisiejszym świecie ma ogromną wagę. W dobie kryzysu ekologicznego każda roślina poprawia czystość powietrza oraz daje życiodajny tlen.

W związku z tym, każdego kto ma siły i chęci, zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie.

Finał nastąpi w sierpniu, wtedy też komisja wyłoni 3 najpiękniejsze ogrody, a właściciele nagrodzi atrakcyjnymi upominkami.

Zarząd Towarzystwa Miłośników
Ziemi Bratkowickiej

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI
BRATKOWICKIEJ

Najpiękniejszy ogród 2022 roku

Zapraszamy każdego mieszkańca Bratkowic do wzięcia udziału w konkursie "Najpiękniejszy ogród 2022 roku."

Konkurs trwa od 01.06.2022r-
31.07.2022r.
Rozstrzygnięcie :
sierpień 2022r.

**Dla zwycięskich ogrodów
przewidziane nagrody rzeczowe.**

Zdjęcia ogrodów prosimy o przesyłanie
na adres: tzmb.bratkowice@onet.eu
Wszelkie informacje: 692 485 180
Regulamin dostępnu u organizatora

ZIEMIA
Bratkowicka

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE

„ZIEMIA BRATKOWICKA”.

WYDAWCA: Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, Samorząd Gminy Świlcza, Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji.

REDAGUJE ZESPÓŁ.

e-mail: tmzb.bratkowice@onet.eu

OPRAC. GRAF.: Dorota Wadiak

DRUK: DUET Drukarnia Wydawnictwo Mariusz Michalik, tel. 603 703 003.

Za treść i formę ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo segregowania nadesłanych materiałów, dokonywania skrótów i poprawek. Redakcja przypomina o właściwym wykorzystywaniu danych osobowych wg przepisów RODO (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r.).

Zarejestrowano w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie
Wydział Cywilny. Sygn. akt I Ns Rej. Pr. 9/07.

„Ocalić od zapomnienia”

„Ocalić od zapomnienia” to publikacja, którą końcem 2021 r. wydało Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej. Autorem tej cennej pozycji jest urodzony w Bratkowicach Stanisław Piotr Przywara.

Książka podzielona jest na kilka rozdziałów. Pierwsza to obraz Bratkowic z lat 1926-1936. Są to wspomnienia z Bratkowic opisane gwarą jaką używali w tym czasie mieszkańcy Bratkowic; tradycje, obyczaje oraz codzienne, nie zawsze łatwe życie mieszkańców. Jest to tym bardziej cenna część naszej Bratkowickiej historii, gdyż świadków tamtych wydarzeń już nie ma, a młode pokolenie wychowane na nowoczesnej elektronice niestety nie ma gdzie czerpać informacje o przeszłych czasach. Druga część to losy rodziny Przywarów po wyprowadzce z Bratkowic i opis Kresów Wschodnich, gdzie się osiedlili. Miejsce, gdzie mieli mieć lekkie i spokojne życie. Niestety wybuch wojny we wrześniu 1939 r. przekreślił te plany i marzenia. Kolejna część to czas wojny, pierwsze bombardowania, inwazja sowiecka na Polskę i nieuchronna wywózka na Syberię oraz ciężka i długa podróż w głąb Tajgi do Kołchozu, który na kilka lat stał się ich nowym domem. Głód, mróz, trudne warunki życia, ciężka, nieraz ponad siły praca, a do tego straszna tęsknota za domem, za Polską, to wszystko autor zawarł w swoich zapiskach. Ostatni rozdział to wspomnienia żony autora z nalotu na Sulejów, jej rodzinnego miasta. Ze względu na bardzo ważny materiał historyczny, również postanowiliśmy go umieścić w publikacji. Książka napisana jest prostym językiem. Autor miał „lekką rękę” i łatwo przychodziło mu formułowanie zdań, potrafił robić to w ciekawy i obrazowy sposób.

Celem wydania tej książki było zaдоśćuczynienie wszystkim tym, którzy przeżyli te straszne czasy, a młodemu pokoleniu ukazanie jakie konsekwencje niesie za sobą wojna. Treść publikacji pod względem historycznym zweryfikował Pan prof. dr. hab. Grzegorz Ostasz z Katedry Nauk Humanistycznych Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej. Książka została wydana dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Gminy Świlcza oraz pracy zarządu i członków Towarzystwa, w nakładzie 100 egzemplarzy.

Zamierzeniem Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej, jako wydawcy, było by ta cenna publikacja dostępna była dla szerokiego grona czytelników, dlatego też została przekazana do wszystkich bibliotek publicznych oraz szkolnych na terenie naszej Gminy.

Zapraszamy do bardzo ciekawej lektury.

W najbliższym czasie TMZB planuje dodruk publikacji. Osoby zainteresowane wzbogaceniem swoich domowych bibliotek o tę cenną publikację prosimy o kontakt mailowy lub osobisty z członkami Zarządu TMZB.

Zespół Redakcyjny
Towarzystwa Miłośników
Ziemi Bratkowickiej
w Bratkowicach

„Jakże cię nie kochać wiosno moja miła”

Przyszła wiosna o poranku
niczym pani młoda.

W sadzie na jej powitanie
zakwitła różowa jagoda.

Wianek miała z niezapominajek
suknię w kwiaty powłóczyła
a wraz z wiosną
przyleciało mnóstwo ptaków
na kraj cały, na ziemię ojczystą.

Więc posłuchaj
jak skowronek śpiewa
zatrzymaj się chociaż na chwilę
popatrz jak wietrzyk tańczy
a sroka skacze
w powietrzu fruują
dwa białe motyle.

Jakże cię nie kochać
wiosno moja miła?
kiedyś tak się ładnie
w zieleń ustroiła?
Jesteś piękna i wspaniała –
pewnie kocha ciebie
Polska cała.

Genowefa Woźny

Na czym polega tajemnica Zmartwychwstania?

Jak sam wyraz świadczy, „zmartwychwstać” to znaczy wstać z martwych, przejść ze śmierci do życia. Śmierć polega na odłączeniu duszy od ciała, a zatem zmartwychwstanie polega na ponownym połączeniu duszy z ciałem. Tylko Bóg, który jest Panem życia i śmierci, może tego cudu dokonać, gdyż jako Stworzyciel jest wszechmocnym i Panem absolutnym stworzeń, jak i praw, które nimi rządzą.

Pismo święte podaje wypadki wskrzeszenia z martwych już w Starym Testamencie. Dokonywał takich cudów Eliasz i Elizeusz. Czynie to oczywiście nie własną mocą, ale Bożą. Bóg na ich prośby wskrzeszał umarłych. W Nowym Testamencie czytamy o trzech takich wypadkach. Pan Jezus wskrzesił córkę Jaira, młodzieńca z Naim i Łazarza, który od trzech dni znajdował się już w grobie i był w stanie rozkładu. Cudów tych dokonał Chrystus mocą własną, jako Syn Boży, co wyraźnie zaznacza: „Dziewczynko, mówię ci, wstań!”, „Młodzieńcze, tobie mówię, wstań!”. Skoro Pan Jezus miał jako Syn Boży moc wskrzeszania innych, to czy nie mógł własnej duszy nakazać, by powróciła do swojego ciała? Św. Tomasz zadaje sobie pytanie, czy zmartwychwstanie Pana Jezusa było absolutną koniecznością. Odpowiada, że nie.

Przez swoje zmartwychwstanie Chrystus utwierdził wiarę w siebie i w swoją naukę. Dał wreszcie podstawę do wiary, że i nasze ciała również kiedyś ożywi, tak jak obiecał. Fakt zmartwychwstania Pana Jezusa jest tak oczywisty, że nie może budzić żadnych zastrzeżeń. Najpierw Pan Jezus kilka razy zapowiedział swoją śmierć i po niej swoje zmartwychwstanie.

Żydzi wiedzieli o tym i dlatego po śmierci Pana Jezusa mówią do Pilata: „Panie, przypomnieliśmy sobie, że ów oszust powiedział jeszcze za życia: «Po trzech dniach powstanę». Każ więc zabezpieczyć grób aż do trzeciego dnia, żeby przypadkiem nie przyszli Jego uczniowie, nie wykradli Go i nie powiedzieli ludowi: «Powstał z martwych»”. Pieczołowitość, z jaką to Sanhedryn uczynił, zdawała się wykluczać wszelką nadzieję. A jednak właśnie ta straż miała być koronnym świadkiem wydarzenia. Potem przez czterdzieści dni Chrystus pojawiał się swoim uczniom i wyznawcom, jadł z nimi i rozmawiał, wydawał ostatnie polecenia.

Św. Paweł Apostoł na pierwszym miejscu wśród owoców zmartwychwstania Jezusa stawia to, że jest ono fundamentem naszej całej chrześcijańskiej wiary: „Jeśli Chrystus nie zmartwychwstał, daremne jest nasze nauczanie, próżna także wasza wiara. Tymczasem jednak Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy z tych, co pomarli”. Apostoł narodów widzi w tajemnicy Chrystusowego zmartwychwstania fundament również naszego zmartwychwstania: „Jeżeli głosi się, że Chrystus zmartwychwstał, to dlaczego twierdzą niektórzy pośród was, że nie ma zmartwychwstania? Ponieważ bowiem przez człowieka przyszła śmierć, przez człowieka też dokonana się zmartwychwstanie. I jak w Adamie wszyscy umierają, tak też w Chrystusie wszyscy ożywieni będą. Trzeba, ażeby to, co niszczyło, przyrodziło się w niezniszczalność, a to,

co śmiertelne, przyrodziło się w nieśmiertelność. Gdzież jest, o śmierci zwycięstwo? Gdzie jest, o śmierci, twój oścień?”.

Jak każdej wielkiej uroczystości, tak również i Wielkanocy towarzyszą liczne symbole. Jednym z nich jest **baranek paschalny**. Kiedy anioł śmierci przeszedł przez ziemię egipską i wybił w każdym domu pierworodnych synów, ominął domy Izraela, dlatego że ich odrzwia były naznaczone krwią baranka zabitego specjalnie z tej okazji. Baranek paschalny był wyraźną zapowiedzią, typem, figurą Jezusa Chrystusa, którego Krew miała ocalić cały rodzaj ludzki od śmierci wiecznej. Na tę symbolikę wskazuje już prorok Izajasz ok. 700 lat przed narodzeniem Jezusa: „On się obarczył naszym cierpieniem, On dźwigał nasze bole-

ści, a myśmy Go za skazańca uznali, chłostanego przez Boga i zdeptanego. Lecz On był przybity za nasze grzechy, zdruzgotany na nasze winy. Spadła Nań chłosta zbawienia dla nas, a w Jego ranach jest nasze zdrowie. Wszyscyśmy pobłądzili jak owce... a Pan zwałił na Niego winy nas wszystkich. Dręczono Go, lecz sam się dał gnębić, nawet nie otworzył ust swoich, jak baranek na rzeź wiedziony”.

Św. Jan Chrzciciel wskaże wprost na Pana Jezusa i powie o Nim: „Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata”. O Chrystusie-Baranku na wielu miejscach pisze wreszcie także św. Jan Apostoł w Apokalipsie.

W procesji rezurekcyjnej niesie się **figurę zmartwychwstałego Chrystusa**. Umieszcza się ją potem w prezbiterium aż do uroczystości Wniebowstąpienia. Obok figury stawia się krzyż z czerwoną stulą, nie mniej wymowny symbol Chrystusa-Kapłana, który złożył sam siebie na Ofiarę za grzechy świata.

Paschał, czyli świeca wielkanocna symbolizuje Chrystusa, który sam o sobie powiedział: „Ja jestem światłością świata. Kto idzie za Mną, nie będzie chodził w ciemności, lecz będzie miał światło życia”. Liturgia przewiduje, aby paschał zapalano w czasie Mszy świętej w czasie wielkanocnym. Przez pozostałą część roku powinien stać przy chrzcielnicy i przypominać, komu ochrzczeni zawdzięczają łaskę przybrania za dzieci Boże. Również w czasie pogrzebu paschał powinien budzić nadzieję i przypominać słowa Chrystusa: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł żyć będzie”.

W czasie wielkanocnym pozdrawiamy się słowami: „**Chrystus zmartwychwstał, Alleluja!**”, a druga osoba odpowiada: „**Prawdziwie Zmartwychwstał, Alleluja!**”.

Mjr w st. spocz. Józef Lis ps. „Tajfun” (1922-2022)

Józef Lis urodził się w kwietniu 1922 roku w Bratkowicach, w których spędził dzieciństwo i lata młodości. W marcu 1940 w wieku 18 lat wstąpił do ZWZ, a od lutego 1942 r. dołączył do grupy dywersyjnej mjr Cieplińskiego ps. Pług przy Inspektoracie AK Rzeszów. Został zaprzysiężony przez Kazimierza Gąsiora ps. Zamora. Po ukończeniu kursu podchorążych, od lutego 1944 r. był dowódcą drużyny dywersyjnej przy placówce Głogów „Grab” podlegającej bezpośrednio zastępcy dowódcy placówki ppor. Lisowi Tadeuszowi ps. Ukłaja. W tym czasie brał udział w wielu akcjach bojowych i dywersyjnych jak na przykład: unieruchomienie młyna w Pogwizdowie, akcja dywersyjna na PKP, ubezpieczanie zrzutów lotniczych, transport broni, likwidacja band rabunkowych i innych. W czasie akcji „Burza” brał udział w zgrupowaniu w lasach w Bratkowicach po dowództwem ppor. Józefa Rzepki ps. Znicz. W pierwszym dniu walki z Niemcami drużyna mjr Lisa zdobyła dwa samochody i wzięła dwóch jeńców niemieckich. W następnych dniach major pełnił stałe patrole rozpoznawcze, ubezpieczające główne zgrupowanie, staczające kilkakrotnie walki z przeważającymi siłami niemieckimi. Kiedy w walkach zginął dowódca plutonu Bronisław Świder, major Lis objął po nim dowództwo plutonu. Mjr Józef Lis w czasie „Burzy” dowodził oddziałem AK w ramach Zgrupowania III Rzeszów-Zachód. Zadaniem oddziału było patrolowanie drogi Bratkowice – Sędziszów oraz atakowanie transportów niemieckich. W nocy z 7 na 8 października

1944 r. pod dowództwem płk. Łukasza Cieplińskiego major Lis wraz z innymi brał udział w akcji odbicia więźniów

Józef Lis w mundurze 48 pułku piechoty. 1945 rok.

Fot. Internet

– żołnierzy AK przetrzymywanych w rzeszowskim Zamku. Akcja jednak zakończyła się niepowodzeniem. Major Lis był wówczas w patrolu ubezpieczającym ppor. Lisa Tadeusza ps. Ukłaja, który zginął podczas akcji. W czasie tej akcji zginął również Franciszek Lachcik ps. Roja, o którego losie nikt nie wiedział. Obaj pochodzili z Bratkowic i byli kolegami śp. Pana Lisa.

Po wyzwoleniu został aresztowany przez Sowieców, przymusowo wcielony do II Armii WP i walczył m.in. pod Bu-

dzyszynem. Po zakończeniu wojny ukończył studia na AGH w Krakowie uzyskując tytuł inżyniera.

Śp. mjr Lis był szczególnie zasłużony dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i z ogromnym oddaniem pielęgnował oraz zachowywał pamięć o Żołnierzach Armii Krajowej. Za swoją działalność patriotyczną śp. Mjr Lis ps. Tajfun został odznaczony: Medalem Wojska Polskiego, Medalem Pro Patria, Krzyżem Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Armii Krajowej, Patentem Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny, Złotą Odznaką Zasług Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, 25-lecia Okręgu Podkarpackiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, odznaczeniem Pamiątkowym Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej „KOLUMBOWIE ROCZNIK 20”.

Powyższy tekst napisany został na podstawie informacji od Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Podkarpackiego w Rzeszowie oraz innych, zaczerpniętych z Internetu.

Po transformacji ustrojowej, gdy można było mówić otwarcie o Armii Krajowej, Pan Józef Lis chętnie spotykał się z dziećmi i młodzieżą, i opowiadał młodemu pokoleniu o wojnie, o działalności Armii Krajowej oraz o swoich przeżyciach wojennych. Pierwsze spotkanie naszej szkolnej społeczności z Panem Józefem Lisem miało miejsce w 1994 roku w czasie przygotowań do obchodów 50. rocznicy akcji „Burza” i uroczystości nadania naszej szkole, czyli wtedy Szkole Podstawowej nr 3, imienia Żołnierzy Armii Krajowej. Pan Józef Lis z **życzliwością i serdecznym uśmiechem na twarzy** aprobował nasz pomysł na program artystyczny, a 4 września 1994 roku brał udział w uroczystości nadania szkole imienia. Później był naszym gościem przy różnych okazjach; obchodach rocznicy nadania szkole imienia, Dnia Seniora, akademiach poświęconych obchodom Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych. Uczestniczył także w naszych uroczystościach organizowanych już w Niepublicznej Szkole Podstawowej. W 2017 roku brał udział w uroczystości nadania imienia Żołnierzy Armii Krajowej i po-

Bratkowice. Lata 40. XX wieku. Siedzą od lewej Józef Lis, Leon Surowiec, Stanisław Reguła, NN, Tadeusz Szalony. Kłęczą od lewej NN, Jan Lis, Józef Lis.

Fot. ze zbiorów Józefa Lisa

2015 r. – goście i pracownicy szkoły, pamiątkowe zdjęcie po akademii (Pan Józef Lis stoi czwarty od prawej strony).

Fot. archiwum szkoły

2015 r. – spotkanie w Niepublicznej Szkole Podstawowej z okazji obchodów Dnia Żołnierzy Wyklętych

Fot. archiwum szkoły

świecenia sztandaru, tym razem nowej szkole niepublicznej. Ze spotkań z Panem Józefem Lisem pozostały w naszej pamięci opowiadania o działalności oddziału AK w Bratkowicach, wzmianka, że chłopcy lubili śpiewać piosenkę „Serce w plecaku”, którą także śpiewaliśmy wspólnie z gośćmi na naszych szkolnych spotkaniach, opowiadanie o przebiegu akcji „Burza”, o próbie uwolnienia żołnierzy AK uwięzionych na Zamku w Rzeszowie, o aresztowaniu i przymusowym wcieleniu do Wojska Polskiego. W czasie jednego ze spotkań opowiedział o Panu Nehringu, którego znał osobiście. Pan Nehring (nikt nie potrafił podać nam jego imienia) był pracownikiem Poczty, a prywatnie mężem Pani Karoliny Nehringowej – kierowniczką szkoły na Piaskach w okresie przedwojennym i po wybuchu wojny. W 1939 roku, po wkroczeniu Niemców, Pan Nehring był naciskany przez okupanta, aby wpisać się na listę volksdeutch. Pan Józef Lis opowiadał jak wracali razem z kościoła i jemu, wtedy młodemu, 17-letniemu chłopakowi opowiadał ze smutkiem o całej tej sytuacji i twierdził, że nic mu nie wiadomo, żeby jego rodzina miała jakieś korzenie niemieckie. Pan Nehring nie uległ tym naciskom okupanta, został aresztowany i słuch o nim zaginął. Pani Karolina straciła na okres wojny posadę kierowniczką szkoły. Po wojnie wróciła do pracy i rozpoczęła starania o budowę nowej szkoły.

Pan Józef Lis odszedł 19 marca br. przeżywszy 99 lat. W naszej pamięci pozostanie jego życzliwość, skromność, serdeczność i szczerzy uśmiech jakim darzył nas przy spotkaniach z różnych okazji.

Janina Gawel

2017 r. – uroczystość poświęcenia sztandaru Niepublicznej Szkoły Podstawowej. Pan Lis obok księdza biskupa Górnego.

Fot. archiwum szkoły

2017 r. – uroczystość poświęcenia sztandaru NSP. Pan Lis w głębi po prawej stronie ks. Biskupa Górnego.

Fot. archiwum szkoły

Ostatnie pożegnanie Majora Józefa Lisa

W dniu 23.03.2022 r. w kościele parafialnym w Trzcianie pożegnaliśmy odchodzącego na wieczną wartę śp. Majora Józefa Lisa żołnierza AK, Wojska Polskiego, jednego z dowódców Akcji Burza, wspaniałego człowieka, patriotę.

Mszę pogrzebową koncelebrowali księża Janusz Winiarski miejscowy proboszcz i ksiądz prof. dr hab. Józef

wództwem sierżanta Jakuba Majki oraz sztandar wojskowy Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej z Rzeszowa.

Stala z Krakowa przyjaciel syna Jerzego i rodziny.

W imieniu Samorządu Gminy Świlcza, Majora pożegnał i podziękował za wspaniałe życie, Wójt Gminy Świlcza Adam Dziedzic.

Homilię pogrzebową wygłosił ksiądz prof. dr hab. Józef Stala.

W ostatniej drodze Majora towarzyszył Pododdział 3 Kompanii Świlcza Jednostki Strzeleckiej 2021 pod do-

kompania uczciła majora salwą honorową.

W pogrzebie uczestniczyło wielu mieszkańców Trzciany, Bratkowic i całej Gminy Świlcza, znajomi i przyjaciele rodziny, a także liczne grono Wykładowców Akademii Krakowskich znajomych i przyjaciół syna Jerzego – Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Treść pożegnania:

Drogi śp. Majorze Józefie Lis – „Tajfunie”.

Staję dziś przed Twoją mogiłą, jako mieszkaniec Bratkowic, Twojej rodzinnej miejscowości, który pragnie Ci podziękować za wszystko co uczyniłeś dla kochanej Ojczyzny – Polski.

Dziękuję Ci za lata walki o wolną, suwerenną, niepodległą Ojczyznę. Mieszkańcy Bratkowic, Twojej małej Ojczyzny z lat młodości, z lat walki z okupantem niemieckim i sowieckim, dziękują Ci, że nigdy nie zapomniałeś skąd Twój ród, skąd Twoje korzenie.

Przez lata byłeś aktywnym członkiem TMZB, służyłeś nam wielką wiedzą i doświadczeniem, a przede wszystkim wielką życzliwością.

Uczniowie z bratkowickich szkół dziękują Ci za lekcje patriotyzmu i historii, za przekaz, że warto i należy kochać ojczyznę, tą dużą zwaną Polska i tą małą, w której żyjemy na co dzień.

Mieszkańcy Bratkowic, Trzciany i całej Gminy Świlcza mogą się szczycić, że na ich ziemi urodził się i żył Bohater, wielki Patriotą, Człowiek głębokiej wiary, dla którego powiedzenie „Bóg Honor i Ojczyzna” nie było tylko sloganem.

Drogi Majorze Józefie – Wujku, dziękuję Ci za całe Twoje wspaniałe życie.

Spoczywaj w pokoju, niech Ci ziemia lekką będzie.

Pamięć o Tobie i Twoich czynach na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Synom Lucjanowi, Jerzemu, Adamowi, najbliższej rodzinie najszczerze kondolencje składam w imieniu TMZB i mieszkańców Bratkowic.

Tadeusz Bednarz

Syn Jerzy podziękował ojcu za wspaniałe wychowanie trzech synów i odpowiednie ich ukierunkowanie w wyborze drogi życiowej.

Na koniec mowy podziękował wszystkim zebrany za udział w pogrzebie ojca.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej reprezentowała na pogrzebie delegacja w osobach: Prezes Katarzyna Wdowik, Członek zarządu Tadeusz Bednarz, która złożyła wieniec na grobie Majora.

W imieniu TMZB i wszystkich mieszkańców Bratkowic, Majora pożegnał krewny Tadeusz Bednarz.

Redakcja

W imieniu rodziny Majora mowę wspomnieniowo-pożegnalną wygłosił syn Jerzy. W swojej mowie przedstawił historię życia swojego ojca, nie tylko jako żołnierza, obrońcy ojczyzny, ale też jako wspaniałego męża, ojca, dziadka, budowniczego. Major po wojnie ukończył AGH w Krakowie na kierunku budownictwo, gdzie obecnie Rektorem jest jego syn.

Major przez kilkadziesiąt lat kierował różnymi budowlami przemysłowymi na terenie Polski południowo-wschodniej.

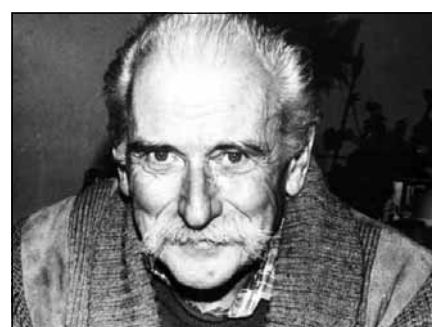
100-lecie urodzin Tadeusza Żychiewicza

Tadeusza Żychiewicza poznajemy bliżej przez jego rodziców, którzy kilkanaście lat mieszkali w Bratkowicach. Obydwoje rodzice byli nauczycielami. Ojciec, Marian Żychiewicz miał korzenie węgierskie, a matka Antonina z domu Bieniarz była z pochodzenia Ormianką.

W latach 1910-1922 ojciec Tadeusza był kierownikiem szkoły w Bratkowicach. Miał uprawnienia do nauczania języka niemieckiego i ruskiego w szkołach z językiem wykładowym polskim, ponadto także w zakresie grupy przedmiotów geograficzno-przyrodniczych.

Wspomnienia dotyczące rodziców Tadeusza Żychiewicza zamieszczali-

śmy w jednym z wydań „Parafianina”, gdzie przytaczaliśmy wspomnienia śp. Tomasza Świdra, który tak o nim pisał w swoim rękopisie: „Kierownikiem szkoły w Bratkowicach został mianowany Marian Żychiewicz, który jako wzorowy pedagog zwrócił szczególną uwagę na organizację szkoły i podniesienie jej poziomu i wyników nauczania. Szczególnie starania swoje zwrócił

kier. Żychiewicz na umożliwienie wszystkim dzieciom w Bratkowicach ukończenie szkoły, a tym samym zlikwidowanie alfabetyzmu we wszystkich zakątkach i przysiółkach (...). Matka Tadeusza miała uprawnienia do nauki w szkołach z językiem wykładowym polskim i ruskim. Jak pisze dalej Tomasz Świder: „(...) miałem dziecięcą uczniowską miłość, uznanie i wdzięczność dla p. nauczycielki Żychiewiczowej (...)”.

Tadeusz Żychiewicz był ostatnim, piątym dzieckiem wspomnianych rodziców. Przyszedł na świat 12 stycznia 1922 roku w Bratkowicach. Z pięciorga rodzeństwa Tadeusza dwoje zmarło w wieku dziecięcym, w tym jedyna siostra. Rodzina Żychiewiczów musiała często zmieniać swoje miejsce zamieszkania, gdyż zawód nauczyciela w tym czasie był „zawodem wędrownym”. Dlatego w tym samym roku, w którym się urodził rodzice musieli opuścić Bratkowice, by zamieszkać w Przemyślu, a później w Żółkwi, Złoczowie i Lwowie, gdzie za stała ich wojna. W tym czasie Tadeusz ukończył szkołę powszechną, gimnazjum i szkołę zawodową o specjalności technik budowy maszyn.

Podczas wojny wstąpił w szeregi AK we Lwowie. Był łącznikiem batalionu „Barwinek”. Nosił broń. W 1945 roku Żychiewiczowie zostali repatriowani do Gliwic. Tu pozostali jego rodzice, a on sam wyjechał, by dalej zająć się działalnością AK, za którą wówczas był poszukiwany przez UB i NKWD.

W 1949 roku znalazł się w Krakowie. Po zdaniu egzaminów wstępnych, rozpoczął studia historii sztuki na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był bardzo dobrym studentem. 5 lat później uzyskał dyplom i tytuł magistra historii sztuki. Podczas studiów poznał Teresę Witkowską, studentkę historii sztuki – późniejszą żonę.

W 1950 roku Żychiewicz zadebiutował po raz pierwszy na łamach „Tygodnika Powszechnego”, którego redaktorem naczelnym był Jerzy Turowicz, a który tak wspomina ten okres: „Nie pamiętam dokładnie okoliczności przyjęcia Żychiewicza do redakcji, ale rzecz jest prosta; okazało się, że ma dobre pióro, jest bliski nam ideowo (...)”. Ten udany debiut ujawnił prawdziwy pisarski talent Tadeusza. Na początku pisał krótkie notatki, reportaże, artykuły używając często pseudonimów: Tomasz Zych i Jan Żmuda.

Kiedy stał się pełnoprawnym redaktorem „Tygodnika Powszechnego” pisał ich coraz więcej. Były to już eseje i medytacje. W 1961 roku Żychiewicz napisał swoją pierwszą książkę pt. „Ludzie ziemi nieświętej”. Był to zbiór dotychczasowych artykułów drukowanych wcześniej w „Tygodniku Powszechnym”. W jednej z kilku części tej książki autor krytykuje pychę, zarozumiałość i nadętą religijność. Uważa, że chrześcijaństwo jest religią radości, a radość jest celem życia. Ponadto uważa, że każdy człowiek powinien mieć łaskę poczucia humoru. Dlatego pisze: „A najwięcej łaski poczucia humoru daj, Dobry Boże swoim wiernym chrześcijanom. Są zbyt poważni i może dlatego trudno im pojąć, że grzech polega na zbyt poważnym traktowaniu rzeczy w swojej istocie niepoważnych (...)”.

W tym samym roku w Tygodniku Powszechnym pojawił cykl artykułów Żychiewicza pt. „Pocztą Ojca Malachiasza”. Była to odpowiedź Redakcji Tygodnika na wiele pytań i dylematów moralnych jakie nadsyłał czytelnicy. Żychiewicz wówczas pisał pod pseudonimem „Ojciec Malachiasz”.

Tak wspomina ten moment ks. Adam Boniecki: „Do „Ojca Malachiasza” ludzie walili jak do spowiednika, mistrza i duszpasterza. Codzienna pocztą przynosiła sterty nowych listów, wiele nabrzmiałych z trudnymi czy wręcz dramatycznymi problemami ludzi. Ten zalew trwał do końca, a Malachiasz ugiął się pod ciężarem nie tylko ich ilości, ale także pod ciężarem ich treści (...)”. Trudno się odnieść do całości zagadnień poruszanych w „Pocztę Ojca Malachiasza”. Jednak dla przykładu przytoczę treść odpowiedzi Żychiewicza na jedno z pytań: „Strzeżmy się pogardy dla maluczkich – także i dla tych, którzy wydają się nam ograniczeni, bo może są w tym tylko prości i szczerzy, i pełni zaufania – jak drzewo i kwiat, i dziecko? Może prostota i pokora są zdolnością (...)”. Kolejno pojawiały się nowe dzieła autora takie jak: Stare Przymierze, Cnoty i niecnoty, Droga Krzyżowa, Żywoty i wiele innych.

Żychiewicz był orędownikiem rodziny i zdecydowanym przeciwnikiem aborcji, o której tak mówił: „Zabijać nie należy. To jest oczywiste i nikt przytomny nie zamierza głosować, czy to jest dobre czy złe. (...) Chrześcijaństwo powinni pamiętać, że Dekalog jest zbiorem wskazań moralnych – jak powin-

no być – a nie skrótem kodeksu karnego (...)”.

Żychiewicz często powtarzał, że każdy z nas powinien na co dzień okazywać dobro drugiemu człowiekowi i w żadnym wypadku nie powinien się spodziewać za nie wdzięczności. Podkreślał, że to okazane dobro kiedyś zawojuje, jednak nie wiadomo kiedy i gdzie. Tak pisał rozważając wersy z Księgi Koheleta dotyczącej czynienia dobra: „Jest takie powiedzenie (...). Rzucaj swój chleb na wody płynące. Nie martw się, jeśli płynie nie tam, gdzie zamierzałeś go skierować. Nie wołaj policji, jeśli wyłowi go ktoś, dla kogo nie był przeznaczony; bo może właśnie jemu był potrzebny. A przede wszystkim nie gryź się, jeśli ci zginie z oczu za najbliższym zakrętem. Nie przywołuj go – i nie miej żalu, że nie wraca tak, jakbyś pragnął. Rzucaj swój chleb na wody płynące. Prawdziwa gra toczy się za kulisami. Może także za kurtyną twego życia”.

W trakcie pracy w „Tygodniku Powszechnym” zrodziła się wielka przyjaźń Żychiewicza z ówczesnym arcybiskupem krakowskim Karolem Wojtyłą, późniejszym papieżem Janem Pawłem II. Oznaką tej przyjaźni były liczne kartki, listy własnoręcznie podpisane i wysyłane przez papieża. Jan Paweł II był stałym i gorliwym czytelnikiem książek Żychiewicza. I tak papież pisze do Żychiewicza w odpowiedzi za publikację „Żywotów”: „Bardzo dziękuję za „Żywoty”. Melduję, także, że przeczytałem od deski do deski, a niektóre żywoty już po raz drugi (...). Ostatni list Papież napisał do Żychiewicza, kiedy wyszedł z kliniki po zamachu na jego życie. Było to w 1994 roku, kiedy Tadeusz Żychiewicz był już ciężko chory. W liście tym papież pisał: „(...) Systematycznie publikowane artykuły w Tygodniku Powszechnym, świadczą o tym, że Pan Tadeusz nie poddaje się chorobie. Ponieważ jednak jest chory, więc pozostaje nam tylko zawierzyć Go stale Tej Matce, którą wzywamy jako „Uzdrowienie chorych”. Ja sam wyszedłem już z kliniki i stopniowo wracam do formy. Jeszcze raz bardzo dziękuję za pamięć i polecam Państwo i Rodzinę Bożej Opatrzności”.

W 1992 roku Żychiewicz odszedł z Tygodnika Powszechnego, jednak kontaktu nie zerwał. Pomimo postępującej choroby płuc dalej kontynuował swoją twórczość w swoim mieszkaniu. Teksty dyktował żonie, a ona z kolei przekazy-

wała je do redakcji Tygodnika. Ostatnie chwile życia spędzał co raz to w domu, to w szpitalu. Zmarł 11 listopada 1994 roku. Został pochowany w Opactwie Ojców Benedyktynów w Tyńcu.

Na pogrzebie został odczytany telegram kondolencyjny Ojca Świętego Jana Pawła, w którym papież pisał m.in. „Po długiej i ciężkiej chorobie odszedł do wieczności śp. Tadeusz Żychiewicz. Znałem go osobiście z czasów mego pasterzowania w Kościele Krakowskim. Szeroko znany i zasłużony pisarz i publicysta katolicki. Swoje umiejętności pisarskie oddał w szczególnie sposób na służbę wiary szukającej zrozu-

mienia, zwłaszcza w czasach, gdy w Polsce była ona programowo zwalczana. Pamiętamy go najpierw jako autora „Poczty Malachiasza”, gdzie w sposób jasny i kompetentny wyjaśniał czytelnikom zawile nieraz kwestie teologiczne; potniej jako autora medytacji biblijnych, umiejącego wydobyć z tekstów Pisma Św. Wiele nowych znaczeń; i wreszcie jako eseistę, który w swojej twórczości – rzecz znamienne – często sięgał do tematów hagiograficznych. Swym pisarstwem zmuszał do refleksji i do stawiania sobie pytań. Dzisiaj żegnamy go w duchu wiary w prawdę o zmartwychwstanie (...)”.

Tadeusz Żychiewicz był niewątpliwie wybitnym publicystą i pisarzem katolickim. Fascynowała go świętość i życie wewnętrzne człowieka, a ponadto piękno sztuki. Był to „człowiek” Kościoła. Mamy więc powód do dumy, że przyszedł na świat na tej bratkowickiej ziemi.

Redakcja

PS. Powyższy artykuł autorstwa Dariusza Jamuły pod innym tytułem ukazał się w czerwcu 2008 r. w 8 numerze naszego kwartalnika.

Nadszedł czas...

12 kwietnia br. w wieku 87 lat zmarła nasza parafianka Zofia Pomianek z Dąbrów. Była lokalną patriotką, miłośniczką bratkowickiej Ziemi i autorką wielu wierszy, fraszek, limeryków, bajek, opowiadań i wspomnień.

Część jej utworów ukazała się w tomiku wierszy pt. „Radość życia” wydanym przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej w 2003 r. Pisała także do kwartalnika „Ziemia Bratkowicka” i „Trzcionki”.

W swojej twórczości poruszała m.in. sprawy: Ojczyzny, patriotyzmu, wiary, moralności, przyrody i otaczającego nas świata.

W wierszu „Tęsknota za swoją Ojczyzną” opisuje nostalgię Polaków, którzy ja opuścili:

*(...) Los przykry skazał mnie na wygnanie
Żyjąc zawsze na obczyźnie jak ptaki zbłąkane
Jednak Bóg pozwolił mi zobaczyć Ojczyznę na chwilę
Bo znów muszę wrócić tam, gdzie dzisiaj żyję. (...)*

W wierszu „Jezu ufam Twemu miłosierdziu prosi o miłosierdzie Boże dla ludzi i świata, a w wierszu „Różaniec – siła i moc” wskazuje na moc modlitwy różańcowej:

*„Każdego dnia wczesnego ranka
Lecą do Ciebie Boże modlitwy z mojego różańca. (...)*

O czynieniu dobra pisze w wierszu „Pomysł”

„Nie poddawaj się znu

Nie zachwycaj się lustrzanym odbiciem

Pokochaj dobro i wprowadź je w życie”,

a w wierszu „Ludzkie języki” przestrzega przed bólem jaki może zadać drugi człowiek:

*„(...) Mowa jest srebrem, a język miedziany
często rani bliźnich swym ostrzem niechcianym*

(...) Więc staraj się trzymać język za zębami

Najbardziej wtedy, gdy chcesz kogoś zranić”,

natomiast w wierszu „Sztuka” mówi o uczciwości ludzkiego życia:

*„Umieć żyć uczciwie, to dziś wielka sztuka
zebrać trzeba wszystkie siły, nie dąć się oszukać
Owoc tego trudu smaczny i soczysty
warto się pokusić i być bardzo bystrym”.*

W jej twórczości znalazły się także wiersze dla dzieci, w których to pod postaciami zwierząt ukazują ludzkie cechy np. w wierszu „Pies Borus”:

*Dostał Borus do zjedzenia same witaminki
tak się spieszył i zjadał, że aż puszczał ślinki
kury w koło obstały Borusa miseczkę
i kruskały i prosiły – daj Borus troszeczkę. (...)*

Nie sposób przytoczyć całej twórczości sp. autorki. Dlatego zachęcam Czytelników do zapoznania się z jej twórczością. Śp. Zofia Pomianek pozostawiła trwałe ślad na kartach bratkowickiej historii.

Wieczny odpoczynek racz Jej dać Panie.

„Nadzieja, to nie przekonanie, że coś się skończy dobrze, lecz pewność, że coś ma sens, bez względu na to, jak się zakończy”.

Vaclav Havel

Parę lat temu widzieliśmy siebie koło 40., z odchowanymi dziećmi i nami przeżywającymi drugą młodość. Wyobrażenia w zderzeniu z rzeczywistością okazała się ciut inna. Nie mam prawa pisać w imieniu wszystkich rodziców, bo każdy przeżywa to inaczej, więc wszystko tu, to nasze odczucia, emocje i to czym chcemy się podzielić.

Nigdy nie doceniałam do końca cudu posiadania zdrowych dzieci, dopiero wypadek uświadomił nam jak ogromnym szczęściem przyszło nam się cieszyć przez 14 lat. Teraz z perspektywy czasu uważam, że na chwilę obecną mamy bardzo wiele, mamy cudownego, mądrego syna i niezwykle upartą i mądrą córkę, mamy też siebie nawzajem i poza byciem małżeństwem jesteśmy dla siebie przyjaciółmi, choć czasem mamy ochotę się udusić nawzajem. Momentami życie daje nam w kość, walczyliśmy na różnych frontach, często mam wrażenie – z nierównym przecinakami, są dni, że wyjście z domu to walka, ale na szczęście Julka pokazuje nam każdego dnia, że trzeba walczyć nawet ostatkiem sił.

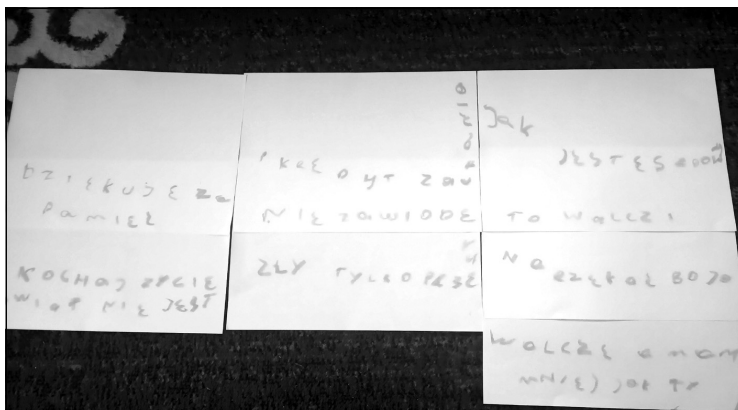
Może ktoś się zastanawia czy lepiej byłoby gdyby Julia odeszła. Moim zdaniem patrząc na Julkę i wiele dzieci jakie poznałam po wypadku Julki, nikt nie ma prawa decydować kto ma żyć, a kto umrzeć. To nie jest system zero-jedynkowy. W każdym człowieku jest sens istnienia, choć po ludzku bywa, że go nie dostrzegamy. Póki tli się iskierka życia, należy pomagać pacjentowi, jeśli są tylko możliwości. Bo być może ta iskierka zgaśnie i należy pozwolić odejść, ale może być też tak, że z tej iskry stanie się wielki płomień. Dzisiejszy świat pokazuje nam model życia łatwego i wygodnego, najlepiej bez poświęceń dla

drugiej osoby, ale przecież na tym polega bycie człowiekiem, rodzicem. Co może nas spotkać lepszego jak inny człowiek nadający sens naszemu życiu i czy nie warto się wtedy poświęcić dla tej drugiej osoby?

Jak jesteś zdrowy to walcz, kochaj życie. Świat nie jest zły, tylko przestań narzekać, bo ja walczę, a mam mniej jak ty.

W pierwszych dniach w kaplicy szpitalnej nie potrafiłam pozbierać myśli, modlić się, nie pamiętałam nic, ale powiedziałam Boże, to Twoje dziecko, co zadecydujesz to przyjmę. Od tamtej chwili dostąpiliśmy łaski spokoju, nawet w najtrudniejszych chwilach nie wiem skąd, ale wiedzieliśmy, że będzie dobrze, tylko czasem trzeba było na to poczekać.

Dziękuję za pamięć i kredyt zaufania – nie zawiodę.

Jak każdy rodzic chce, żeby moje dzieci miały dobre życie, marzę o wnukach (w odpowiednim czasie), ale wiem też, że nie wszystko od nas zależy. Bóg ma czasem swój plan na nas i może nie rozumiemy go od razu, ale z upływem czasu nawet w największej beznadziejności widać sens, trzeba tylko otworzyć serce.

Jak to jest z tym cudem? Dla jednych Julia jest cudem, dla innych nie. Dla nas patrząc wstecz, na chłodno i bez emocji Julia to mega cud, przeżyła uraz śmiertelny, jedną z najgroźniejszych bakterii, szpital, który nie zawsze stał po jej stronie oraz pandemię. Po takich urazach padaczka jest rzeczą oczywistą, Julia cudem jej nie ma, podobnie jak depresji, która w tym stanie jest groźniejsza od covidu, bo pomoc takiemu pacjentowi jest mega trudno. Walczy każdego dnia nie tylko o swoje życie, ale też ze zmęczeniem, bo przecież pracuje codziennie, żeby wrócić do sprawności. Upartości i zawziętości w dążeniu do celu można jej pozazdrościć. Codzienne rehabilitacje i terapie zmusiły nas do przeorganizowania życia, ale wiemy, że każdy wyjazd Julki z domu to stymulacja, której tak bardzo potrzebuje. Najbardziej zniechęcające pytanie jakie słyszymy często to „jakie są rokowania?”. Tak naprawdę nie wiem jakie są rokowania wobec mnie, a co dopiero Julii. Mózg to nie złamana noga, tu trudno przewidzieć jak będzie za miesiąc czy rok. Zresztą, kto z nas jest w stanie przewidzieć, gdzie będzie za rok, czy będzie zdrowy, szczęśliwy. Mózg jest tak zaskakujący, że trudno określić na ile się zregeneruje, a mózg to nasze centrum dowodzenia. Będąc w Budziku widziałam dzieci wychodzące z kliniki o własnych siłach, ale też widziałam dzieci

w trudnym stanie. Dlatego uważam, że mamy bardzo dużo i każdego dnia dziękuję Bogu za to co mamy. Widzicie nas codziennie, my naprawdę jesteśmy szczęśliwi, staramy się żyć, tworzyć codzienną normalność, oczywiście, że mamy czasem dość, mamy ochotę uciec, krzyczeć, martwimy się jak to będzie dalej, ale życie nauczyło nas żeby nie walczyć z tym na co nie mamy wpływu, to tylko nas zatruwa od środka i zabiera naszą energię tak potrzebną każdego dnia.

Codzienna rehabilitacja, konsultacje, dojazdy to koszt ok. 8 tys złotych. Myślę że jest niewiele osób, które bez wsparcia i pomocy byłoby stać na taki wydatek, w tym też nas. Firmy odszkodowawcze, zarówno szpitala jak i sprawy drogowej, nie poczuwają się do odpowiedzialności, więc przed nami walka liczona na wiele lat. Dzięki Waszemu wsparciu i pomocy, dzięki Waszemu 1% możemy opłacać Julci rehabilitację. Każdy mały krok Julki w tym długim maratonie, to Wasza cegiełka,

Wasza pomoc i serce, które daliście Julci i nam. Maraton przed nami długi, ale proszę bądźcie z Julią, kibicujcie jej, módlcie się za nią. Być może Julki powrót do zdrowia to nie jest ekspresowy cud, ale przecież ona nie miała szans na przeżycie, jej miało nie być, a jest i każdego dnia pokonuje kolejny odcinek w drodze o lepsze życie.

Dziękujemy, że jesteście.

Magdalena Zając

Moje seniorskie refleksje

Człowiek im dłużej żyje, tym lepiej rozumie świat. Doświadcza zmieniające się obyczaje i zachowania ludzi.

Niewątpliwie stali Czytelnicy „Ziemi Bratkowickiej” zauważyli, że moje artykuły nawiązują do dawnych czasów i dotyczą naszych przodków. W moim przypadku ma tu miejsce „siła nawyku”.

Każdy człowiek w swoim długim życiu wraca pamięcią do przeszłości, a zwłaszcza do lat młodości. Tym bardziej jeśli pozostały mu w pamięci lata, w których dorastał. Był obserwatorem życia starszych ludzi i doceniał ich postawy, np. pobożność, pracowitość, uczciwość, ofiarność oraz honor. Właśnie takie cechy posiadali nasi przodkowie. Nie należeli do takich ludzi co „im z ust płynie miód, a w oczach mają chłód”. Niezmiernie jest mi miło, że dotychczas oficjalnie nie spotkałem się ze słowami krytyki ze strony Szanownych Czytelników moich artykułów, za co z całego serca dziękuję. Oczywiście niektóre zaszłości opisywanie przeze mnie przedstawiam może nieudolnie, ale są jednak prawdziwe, a według mnie budujące.

W obecnym artykule napisem kilka zdań o terażniejszości, a zwłaszcza na temat zdrowia. Obecnie w czasach istniejącej „pandemii” ludzie doceniają dobro, jakie posiada każdy człowiek, to oczywiście zdrowie. Można to zauważyć przy rozmowach ludzi, którzy podkreślają jak ważne jest dla człowieka dobre zdrowie, o które trzeba się samemu troszczyć. Również w składanych wzajemnie życzeniach np. z okazji imienin, urodzin, ślubu, świąt, na pierwszym miejscu życzy się zdrowia, a na końcu „mamony”, tj. pieniędzy.

Uważam jednak, żeby zachować zdrowie, to same życzenia nie wystarczą.

Do dobrego zdrowia potrzebny jest ruch (różne ćwiczenia, biegi, spacer) najlepiej na świeżym powietrzu o stanie „zadowolającym”. Żaden lek nie zastąpi ruchu. Lekarze do tego zachęcają i słusznie twierdzą „żeby chodzić trzeba chodzić”. Mało kto ma dzisiaj czas, by zadbować o zdrowie nim zachoruje. Spieszmy się, a dni są coraz bardziej wypełnione piętzącymi się obowiązkami, których zdaje się nie ma końca. Błędnie uważamy, że choroba nie ucieknie. Choroby atakują zniemacka. W desperacji ludzie są w stanie przyjąć wszystko, lecz kiedy zagrożenie minie zwykle zapominają o dawnych błędach. W chorobie trzeba walczyć z przeciwnikiem, który nie przebiera w środkach, operacje, prześwietlenia, chemia i długa terapia.

Jak bardzo obecnie zanika więź między ludźmi. Brak spotkań towarzyskich, nawet rodzinnych z okazji świąt i innych ważnych rocznic. Ludzie po prostu przestają ze sobą rozmawiać, wymieniać się pozdrowieniami, przechodzą obok siebie. Przywołuję tu dawne czasy kiedy było regułą, że ludzie spotykając się na drodze zamieniali ze sobą kilka słów „witaj, co słyhać, co tam ciekawego, co tam u Ciebie (u Was) słyhać”. Teraz taki zwyczaj zanika. W miastach ludzie w zasadzie są anonimowi, nikt nikogo nie zna po nazwisku, znają się tylko z widzenia, raczej nie rozmawiają, rzadko wymieniają się pozdrowieniami.

Bratkowice są piękną miejscowością, to widać gołym okiem, tego nie trzeba udowadniać. Zabudowa domów w linii prostej zajmuje około 10 km. Już od niepamiętnych czasów mieszkańcy Bratkowic umownie (nie pisownie) dokonali

podziału wsi na „kawałki” (dzielnice). Oczywiście każdy dom miał numer ewidencyjny. Jednak na podstawie numeracji domów, ze względu na ich dużą ilość, trudno było odszukać adresata. Podział na „kawałki” i przysiółki poniekąd to ułatwiał. I tak od strony kościoła w kierunku zachodnim są następujące nazwy: Klepak, Morasy, Przywary, Cieniaki, Czekaj. Natomiast w kierunku wschodnim, to: Sitkówka, Piaski, Koniec, Blich, Skworca. Przysiółki o nazwie: Dąbry, Zapole, Zastawie I, Zastawie II, Krzaki.

W Bratkowicach mieszkało kilkunastu gospodarzy o tym samym nazwisku i imieniu. Dla rozróżnienia kto jest kim, niektórzy tym osobom przypisywali przydomki (pseudonim) oczywiście bez ich zgody.

Oto zapamiętane przeze mnie popularne przydomki: Curyk, Drucik, Dorotka, Golec, Krawcyk, Lonc, Moskal, Mazur, Murdzik, Pupurek, Sęk, Siaka, Sobek, Smyrek, Tudyn, Parkot, Porzewiec, Meri. Osoby, które miały przydomek już nie żyją.

W dawnych czasach mieszkańcy Bratkowic, jak też w innych miejscowościach, mówili ustaloną przez siebie gwarą. W szczególności dotyczyło to ludzi urodzonych w II połowie XIX wieku oraz na początku lat XX wieku, którzy mówili gwarą w szerokim zakresie. Oczywiście nie wszyscy mówili jednakową gwarą. Jeżeli ktoś mówił poprawnie to nazywano go „paniczek”. Wypowiadane słowa gwarą i ich znaczenie rozumieli wszyscy, nawet dzieci. Jednak dzieci sporadycznie wyrażały się gwarą. Kiedy osoba mówiąca gwarą słuchała kogoś poprawnie mówiącego po

polsku, to pytała cyt. „po jakimu to łon godoł”. Obecnie jeżeli, np. dziadek w swojej wypowiedzi używa wyrazów z gwary, to wówczas wnuczek zwraca mu uwagę, cyt. „dziadek mów poprawnie. Takich wyrazów nie ma w słowniku”.

Poniżej podaje zapamiętane wyrazy zaliczane do gwary: chaw – tu, cha – tutaj, chodźwa – idziemy, kest – gdzie, godo – mówi, chajnok – tam, chej – daleko, Zawdy – zawsze, kiejby – żeby, dyrdoj – biegnij, jacy – tylko, gicole – ręce, gnojek – leń, chei – daleko, pacio/echa – łyżka drewniana, drzewi – dawno temu, wyskrobek – ostatni, kalitka – portmonetka, mycka – czapka, wyrko – łóżko, horak – rum, trunek

– alkohol, żelaźnica – kolej, zerka – patrzy, chodaki – buty, kaftan – bluzka damska, przedni – dobry, kup se – sobie, papro – piecze, ryplam – upadłam, zdziara – drzazga, swarny – pewny siebie, spyрка – słonina, pomyje – woda po umyciu naczyń, gwer – broń, zawdy – zawsze, chytrus – skąpy, sknera – żal mu czegoś, kum, kuma – chrzestni dzieci, swok – mąż siostry, stryk – brat ojca, cześnie – czereśnie, portki – spodnie, gacie – kalesony, myjok – ścierka, karakon – karaluch, kuśtyko – kuleje, urwis – niegrzeczny, gałgan – niedobry, kłaki – włosy, frasunek – kłopot, przechłop – dobry człowiek, zdybać – znaleźć, świergoli – mówi od rzeczy, łoński rok – ubie-

gły, pedzioł – powiedział, łązi – chodzi pomału, bocha – pierzyna, chyzo – szybko, skut – mały, inok – inaczej, kpiorz – żartownik, majkut – leworęczny, cudok – niepoważny,

Prawdopodobnie dzisiejsza wspaniała młodzież bratkowicka miałaby problem, żeby wymienione wyżej wyrazy zrozumieć i określić ich znaczenie. Podobnie jak teraz ludzie strasi nie rozumieją odzywek terażniejszej młodzieży np.: spoko, spadaj, singiel, kibol, ziom.

Szanownej Redakcji bardzo dziękuję za zamieszczenie artykułu w poczytnej gazecie.

Mieczysław Sawicki

Bierzmowanie 2022

Sakrament Bierzmowania jest nazywany **sakramentem dojrzałości chrześcijańskiej**. Z opisu Zesłania Ducha Świętego, które odnajdujemy w Nowym Testamencie, możemy się dowiedzieć, że Duch Święty umacnia słabych i wylekzionych, apostołów zgromadzonych w wieczerniku. Dodaje im odwagi. Otrzymałszy Ducha Piotr zaczyna przemawiać z mocą. Jego słowa zaś mają moc przemieniania ludzkich serc. Ten prosty rybak z Galilei umiejętnie broni swej wiary przed Sanhedrynem. Przestaje się obawiać cierpienia. Potrafi je podjąć w imię Ewangelii, którą głosi. Są to owoce Ducha Świętego, którego otrzymali w dniu Pięćdziesiątnicy, a którego obiecał im sam Jezus Chrystus.

14 maja 2022 roku w kościele parafialnym w Bratkowicach o godz. 18.00 młodzież z naszej parafii oraz z parafii Trzciana, Błędowa Zgłobieńska, Kłęczany, Dąbrowa i Będziemyśl przyjęła z rąk ks. Bp Jana Wątroby sakrament Bierzmowania.

W powitaniu ks. Biskupa przedstawiciele rodziców naszej parafii powiedzieli: „Witamy Cię w naszej parafii w imieniu wszystkich rodziców zgromadzonej tutaj młodzieży. Twoje odwiedziny są dla nas wielkim świętem i przeżyciem. Nasze życie – to życie zwykłych ludzi. Pracujemy i wychowujemy swoje dzieci w wierze oraz chcemy, żeby nikt im tej wiary z ich serc nie usunął. Choć wiemy, że przyszły czas bardzo niebezpieczny i trudny dla wychowania młodego pokolenia. Pojawia się dużo zagrożeń. Dostrzegamy

pewne siły, które chcą świadomie zdemoralizować naszą młodzież. Widzimy, że dzisiaj, kiedy niszczone są podstawowe normy życia religijnego i moralnego człowiek musi być silny wewnątrz, musi być napełniony Duchem, aby nie poddać się temu złu, dlatego nasze dzieci potrzebują tego umocnienia w wierze, aby współtworzyć żywą część Ołtarza Chrystusowej, odpowiedzialną za naukę religii w naszych szkołach, odpowiedzialną też za każde poczęte życie ludzkie. Pragniemy, by Chrystus zajmował godne miejsce w każdej naszej rodzinie. Ciebie drogi nasz Pasterzu; Czcigodny Księżę Biskupie, który z woli Bożej pełnisz posługę pasterską w naszej diecezji prosimy o udzielenie sakramentu bierzmowania naszym dzieciom, słowo pouczenia, a także o modlitwę za naszą parafię i błogosławieństwo dla naszych rodzin, by mieszkał w nich zawsze Bóg”.

Po przyrzeczeniach chrzcielnych rozpoczął się najważniejszy moment w liturgii sakramentu Bierzmowania. Ks. Biskup wraz z kapłanami wyciągnął ręce nad kandydatami i w modlitwie prosił Boga o zstąpienie na nich Ducha Świętego. Następnie według ustalonego porządku bierzmowani i świadkowie wyszli z ławek i ustawili się wzdłuż kościoła. Świadek bierzmowania położył prawą rękę na prawym ramieniu kandydata, a ks. Biskup wypowiedział do każdego bierzmowanego słowa: **NN przyjmij znamię daru Ducha Świętego** oraz **Pokój z Tobą** i namaścił **krzyżem** (olej poświęcony w Wielki Czwartek) czoło kandydata.

Co daje młodzieży ten sakrament?

- Otrzymują Ducha Świętego i Jego dary.
 - Ścisłej wiążą się z Chrystusem i Kościołem, do którego zostali włączeni przez chrzest.
 - Stali się jeszcze bardziej odpowiedzialni za misję Kościoła w świecie i zobowiązani do przekształcania świata.
 - Otrzymali łaskę potrzebną do dawania świadectwa o Chrystusie, obrony wiary i jej szerzenia.
- Duch Święty pomnożył w nich liczne dary pomagające im na różne sposoby w dawaniu świadectwa:
1. dar **mądrości**, który pozwala odróżnić dobro od zła, odkryć bogactwo dobra i potęgę zła;
 2. dar **rozumu**, który pozwala zrozumieć prawdy objawione;
 3. dar **rady**, uzdalniający do przyjęcia rady od innych ludzi;
 4. dar **męstwa**, który pomaga pokonać lęk w walce ze złem;
 5. dar **umiejętności**, który umożliwia podejście z wielkimi wartościami do człowieka;
 6. dar **pobożności** doskonalący modlitwę;
 7. dar **bojaźni Bożej** wspomaga, by lękał się zawieść Boga grzesząc;

Dary te zostały pięknie wyeksponowane w dekoracji przed ołtarzem. Na koniec liturgii Biskup Jan podziękował rodzicom za trud wychowania młodego pokolenia i za życzliwe przyjęcie Go w naszej wspólnoty parafialnej oraz udzielił wszystkim zgromadzonym pasterskiego Błogosławieństwa.

ks. Rafał Majerski

I Komunia Święta w Parafii w Bratkowicach

W czwartą niedzielę wielkanocną, w niedzielę Dobrego Pasterza – 8 maja 2022 r., grupa 34 dzieci z naszej Parafii przyjęła po raz pierwszy Pana Jezusa do swego serca.

Uroczystości Pierwszej Komunii Świętej w Kościele p.w. św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach przewodniczył ksiądz proboszcz Józef Książek, a homilię wygłosił ks. Rafał Majerski.

Dzieci weszły do kościoła na spotkanie z Jezusem, w otoczeniu swoich rodzin. Przepęniała ich dziecięca radość, gdyż to był ich pierwszy osobisty krok na drodze wiary. Ich rodzice byli pierwszymi świadkami tego spotkania. Przystępując ze swoimi dziećmi do stołu eucharystycznego, dali swoim dzieciom czytelne świadectwo o miłości Boga do człowieka.

Pierwsza Komunia Święta jest najważniejszym wydarzeniem w rodzinie chrześcijańskiej po chrzcie dziecka. Dzieci przez cały rok katechetyczny, począwszy od września, przygotowują się do Sakramentu Pokuty i do przyjęcia Pana Jezusa. W ramach katechezy dziecko zdobywa wymaganą wiedzę religijną, kształtowane są również jego właściwe postawy i najważniejsze wartości.

Jest rzeczą ważną, by rodzice, którzy są pierwszymi katechetami swoich dzieci, mieli w całej pełni świadomość swojej odpowiedzialności za jak najlepsze ich przygotowanie do tego sakramentu. Powinni towarzyszyć dziecku w tej niepowtarzalnej drodze zgłębiania tajemnicy sakramentu Eucharystii. Fundamentem zawsze będzie wspólna niedzielna Msza święta w kościele, która – jak poucza nas Kościół – jest źródłem i szczytem.

Do tej pięknej uroczystości przystępuje dziecko przygotowane, które świadomie i w pełni będzie uczestniczyło w Eucharystii. Ten dar zmienia życie człowieka i jednoczy go z Bogiem. Od tego momentu dzieci będą zbliżać się do ołtarza i przyjmować Chrystusa do swojego serca.

Polecamy dzieci gorącej modlitwie nas wszystkich, aby wytrzymały one całe życie w miłości do Jezusa i zdawały egzamin z wiary na jak najlepsze oceny.

ks. Tadeusz Kawalec

„Leśny zakątek” na Czekaju

Za placem zabaw na Czekaju, na końcówce drogi serwisowej, na skraju lasu znajduje się krzyż z kapliczką.

W dawnych czasach była to kapliczka powieszona na drzewie. Podczas wichury kapliczka została strącona, a figurka rozbita. W tych czasach mieszkaniec Poręb Krzywskich codziennie odprowadzał przez las córkę do autobusu do Bratkowic.

Widząc co się stało, zrobił drewniany krzyż z kapliczką, a figurkę, jedną z mieszanek Czekaia, którą przywiozła z pielgrzymki z Lichenia. Ponieważ z biegiem czasu krzyż niszczał i była obawa, że się przewróci, dlatego w roku

2014 mieszkańcy Czekaia postanowili go odnowić.

Zrobiono nowy dębowy krzyż, nową kapliczkę i odnowiono figurkę Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski. Obok krzyża postawiono dwa ogromne głazy. Pierwszy upamiętnia 30-tą rocznicę męczeńskiej śmierci bł. Ks. Jerzego Popiełuszki (19 października). Wryte są na nim słowa św. Pawła „zło dobrem zwyciężaj”, które były mottem życiowym ks. Jerzego. Na drugim zaś wryto słowa naszego wieszczki naro-

Fot. Andrzej Bednarz

dowego „Tylko pod krzyżem, tylko pod tym znakiem, Polska jest Polską, a Polak Polakiem”.

19 października 2014 r. w 80-tą rocznicę erygowania parafii na modlitwie różańcowej ks. Proboszcz Józef Książek poświęcił odnowiony krzyż. Od tej pory do czasu pandemii mieszkańcy gromadzili się tam na nabożeństwach majowych.

W roku 2021 postanowiono odnowić plac wokół krzyża. Ułożono krawężniki, położono płytki betonowe, zasadzono kwiaty, odnowiono ławki.

Zapraszamy pragnących się pomodlić, wyciszyć, czy odpocząć po spacerze po lesie.

Anna Zięba

Bohaterstwo siostr zakonnych na Ukrainie podczas wojny

Drodzy Rodacy z Bratkowic,

W dniu, kiedy to piszę mamy 84 dzień wojny. Może się to wydawać niewiele, ale dla tych, którzy żyją w rejonie walki działań wojennych, to „cała wieczność”.

We wszystkich miastach i miasteczkach Ukrainy słychać tylko odgłosy i wycie syren (znak, że gdzieś w powietrzu leci rakietą), a jeśli słychać wystrzały, to są to ćwiczenia żołnierzy. Jeśli chodzi o syreny, to ludzie w większości przyzwyczaili się do tych odgłosów i nikt się nie chowa. Czy to przyzwyczajenie? A może raczej ufność do żołnierzy, że ją rozbiją zanim uderzy.

Tysiące ludzi przeżywa dramat wojny z bliska w dzień i w nocy, tysiące utraciło najbliższych, miliony były zmuszone opuścić swoje domy, a wielu nie będzie mogło już do nich powrócić.

Wojna zawsze jest złem i jest to dzieło szatana. Jednak dla wierzących pozostaje nadzieja, którą daje Zmartwychwstały Jezus. On, który na krzyżu pokonał śmierć, grzech i szatana, pokona go także na ukraińskiej ziemi.

staje nadzieja, którą daje Zmartwychwstały Jezus. On, który na krzyżu pokonał śmierć, grzech i szatana, pokona go także na ukraińskiej ziemi.

Z pewnością ta sytuacja jest dla nas wszystkich wezwaniem do nawrócenia, aby zły nie miał żadnej władzy nad nami. Żołnierze mówią, że na wojnie nie ma niewierzących. I obecnie nie tylko na wojnie, ale w różnych częściach Ukrainy ludzie zbliżają się do Pana Boga. Czasami jeśli nie przychodzą do kościoła na modlitwę, to przynajmniej przychodzą pod kościół po pomoc humanitarną.

Przy jednej z naszych wspólnot na wiosce od początku wojny żyło ok. 40 osób, niektórzy pozostają tam nadal. Wszyscy oni przez chrzest są prawosławnymi, ale żyjąc w pobliżu kościoła, zaczęli przychodzić na Eucharystię. Niektórzy z nich nawet przygotowali się do pierwszej w życiu Spowiedzi i Komunii św., do zawarcia Sakramentu Małżeństwa.

Życie i posługa nas siostr zakonnych po wybuchu wojny 24 marca bieżącego roku bardzo się zmieniły. Obecnie prawie wszystkie jesteśmy zaangażowane w pomoc uchodźcom i żołnierzom. Tylko jedna z Siostr kontynuuje swoją pracę w Radio Maryja w Kijowie.

Dwa dni po wybuchu wojny Siostra jechała z centralnej części Ukrainy do

Kijowa, gdy on był obstrzelowany. Siostra Lucyna, która już przeszło 30 lat posługuje na Ukrainie, była i jest niustraszona, nic jej nie powstrzymywało, ani trudności na drogach, ani brak benzyny, ani nawet zderzenie z innym samochodem, który miała po drodze.

Nasza Matka Generalna z Rzymu powiedziała, że może jechać do stolicy na własną odpowiedzialność, no i tam pojechała. Przez prawie miesiąc mieszkała w skromnym pokoiku Studia Radia Maryja. Stamtąd także prowadziła audycje radiowe na żywo modląc się razem z ludźmi i umacniając ich w wierze wraz z dwoma księżmi. Innych pracowników nie było, ponieważ z powodu zagrożenia wyjechali. Teraz zaczynają powoli wracać.

Inna nasza współsiostra posługuje jako sanitariuszka wojskowym na froncie. Pierwszy tydzień wojny spędziła w piwnicy szpitala wraz z pacjentkami z oddziału położniczego, gdyż pracowała tam jako położna. Akurat była na swoim dyżurze, kiedy wybuchła wojna tak, że już nie wróciła do domu. Gdy udało się stamtąd wydostać zgłosiła się do wojska na sanitariuszkę i została przyjęta. Początkowo ich brygada stacjonowała blisko Kijowa, potem bronili Czernihowa, a teraz są na Wschodzie Ukrainy, gdzie toczą się zacięte boje. Kilka dni

temu Siostra pisała nam, że przewoziła do szpitala jednocześnie 9-ciu rannych, ponieważ w drugim samochodzie przebiło się w drodze koło. Błogosławieństwem jest, że udało się zorganizować dla jej brygady karetkę pogotowia.

Dzięki pośrednictwu Caritas Polska, Ojcowie Redemptoryści z Polski odpowiedzieli na naszą prośbę. O. Maciej Re-

demptorysta wraz z przyjaciółmi z Polski przywieźli dwie karetki pogotowia i planują przyjechać za dwa tygodnie z dwoma kolejnymi. Oprócz karetek dostarczyli paliwo, na które obecnie jest deficyt, leki dla żołnierzy, a także bardzo potrzebne im radio odbiorniki. Z Zaporozia przyjechał do nas po odbiór karetek Ksiądz z wolontariuszem i na następny dzień dwie brygady wojskowe otrzymały karetki z Polski. Jedną z nich przed oddaniem przemalowaliśmy na zielono. Gdy podpisywałam paczkę, by przy okazji przekazać S. Natalii, nasza postulantka Irena, która mi w tym towarzyszyła, zobaczywszy napis „Pierwsza brygada pancerna”, zapytała mnie czy kiedykolwiek myślałam, że przyjdzie mi tak podpisywać paczkę dla naszej Siostry Bohaterki.

W tym momencie słowa utknęły w gardle, a w oczach zakręciły się łzy. Jesteśmy świadome, w jak dużym niebezpieczeństwie znajduje się S. Natalia, a jednocześnie podziwiamy jej bohaterstwo i każdego dnia wspieramy naszą siostrzaną modlitwą, bo posługuje żołnierzom i Ojczyźnie z takim poświęceniem.

Ten czas wojenny objawia to, co człowiek nosi w głębi swego serca. Jesteśmy świadkami jak wiele różnorodnych gestów pomocy i wsparcia dla Ukrainy płyną z różnych stron świata. Tysiące ciężarówek-tirów z pomocą humanitarną: żywność, leki, środki chemiczne docierają do potrzebujących na Wschodzie, ale także w inne części Ukrainy. Sytuacja wojny udziela się wszystkim, wielu ludzi nie ma pracy, produkty drożeją, bo są problemy z dowożeniem na Ukrainę.

Jako Polka jestem szczególnie dumna z naszego narodu, który od początku

wojny tak wielkodusznie przyszedł z pomocą Ukraińcom zarówno w Ojczyźnie, otwierając granice i domy na ich przyjęcie, jak i tutaj, dostarczając regularną pomoc. My wiemy co to znaczy wojna nie tylko z opowiadań.

Jedna z naszych Sióstr w pierwszym miesiącu wojny posługiwała na przejściu granicznym Polski w Przemyślu. Było to dla niej bardzo mocne doświadczenie i dość wyczerpujące, ponieważ pomoc była potrzebna w dzień i w nocy. Spała tylko po 3-4 godziny i szła do uciekających matek z dziećmi. Pewnego dnia w dużym pomieszczeniu, gdzie znajdowało się wielu uchodźców, jeden mężczyzna zobaczywszy S. Paulę powiedział do niej z pewnym sarkazmem: „I gdzie jest ten Bóg?”, na co ona spojrzawszy na tłum ludzi wokół, powiedziała do niego: „Pan Bóg jest tutaj i cierpi razem z tymi ludźmi”. Tak to prawda Pan Bóg nie opuścił Ukrainy i Ukraińców, On pozostaje wierny do końca, także wtedy, gdy my Go opuszczamy.

Czas covidowy przyczynił się do opustoszenia naszych kościołów, obcy czas wojenny był czasem powrotu do Boga, budowania bliskich więzi z Nim i z drugim człowiekiem. Błagamy Dobrego Boga o Jego Miłosierdzie dla nas i dla Ukrainy, dla Rosji i dla całego świata.

Nasz ziemski czas jest taki krótki i ograniczony, częste alarmy powietrzne regularnie nam o tym przypominają. Mamy być zawsze gotowi na spotkanie z Panem i czuwać na posterunku razem z umęczonym i okupowanym narodem ukraińskim.

Dziękuję gorąco za Wasze wsparcie duchowe oraz materialne, którego doświadczam podczas każdego pobytu w naszej parafii. Nadal polecamy się Waszej pamięci.

s. Marta Przywara wraz z Siostrami z Ukrainy ze Zgromadzenia Misyjnego Służebnic Ducha Świętego

Ukraina, 18 maja 2022 r. w 102. rocznicę urodzin św. Jana Pawła II.

Z potrzeby serca

Od pierwszych dni wojny na Ukrainie, właściciele Hotelu i Restauracji Zacisze udostępnili swój hotel na rzecz uchodźców z Ukrainy, gdzie nieodpłatnie otrzymali nocleg oraz wyżywienie. Na początku wszystko finansowali ze środków prywatnych, a następnie fundacja Creative.pl objęła opieką hotel jak i kilka ośrodków na terenie Podkarpacia.

Fundacja przeprowadziła zbiórki żywności oraz środków pieniężnych na rzecz uchodźców z Ukrainy. Wszystkie środki zostały przekazane na utrzyma-

W zbiórkę włączyły się firmy lokalne oraz ogólnopolskie a także społeczność Gminy Świlcza, Polski, a nawet całego świata, za co z całego serca dziękujemy.

nie i wyżywienie osób w ośrodkach, w znacznej mierze ulokowanych w Hotelu Zacisze, który do połowy maja zrealizował ponad 3 tysiące osobo-dób.

Fundacja natomiast dziennie opiekuje się około 800 osobami.

W chwili obecnej organizujemy kursy językowe, pomagamy w uzyskaniu pracy by uchodźcy mogli sami się utrzymywać w Polsce oraz przynieść korzyści płynące z podatków, które będą opłacać.

Fundacja również mogła liczyć na pomoc Pana Wójta gminy Świlcza i OSP, które wspierały działania.

Fundacja pozyskuje środki na pomoc w dużej mierze z Europy oraz Stanów Zjednoczonych, ponieważ zdaje sobie sprawę, że nie można drenować polskiej gospodarki oraz polskiego społeczeństwa. Fundacja zdaje sobie też sprawę, że pomoc jest potrzebna nawet z prostych względów bezpieczeństwa społeczności lokalnych.

Fundacja Creative.pl obiecuje, że w momencie uspokojenia się sytuacji związanej z Ukrainą, będzie wspierać inicjatywy lokalne na terenie Podkarpacia, a w szczególności Gminy Świlcza.

Wśród uchodźców, którzy przyjeżdżają z Ukrainy, przeważają kobiety z dziećmi oraz osoby starsze. W pierwszej kolejności do naszego kraju udają się Ukraińcy, którzy mieli już znajomych, przyjaciół czy członków rodziny w Polsce.

Ostatnie fale, to już uchodźcy z terenów ogarniętych wojną i objętych różnymi niehumanitarnymi działaniami. Są to uchodźcy, którzy stracili bliskich, a także widzieli osoby, które celowo zostały zabite czy doświadczyły głodu, udreki, braku poczucia bezpieczeństwa.

Ukraińcy dzielą się z nami swoimi tragicznymi historiami.

Pierwsze badania pokazują, że jesteśmy dotknięci w pewien sposób lękiem i strachem. Dotyczy to zwłaszcza młodszych grup wiekowych i bardziej kobiet.

Mateusz Ciszewski
Prezes Fundacji

Strażacy pomagają Ukraińcom

Strażacy z Bratkowic w dniu 5 marca przeprowadzili akcję zbierania darów dla Ukrainy. Zbiórkę artykułów żywnościowych, kosmetyczno-toaletowych, przyborów dla dzieci strażacy przeprowadzili w sklepach Delikatesy Centrum i MarketVita. Zebrano blisko tonę różnych artykułów, które wraz z darami zebranymi przez strażaków i indywidualnych mieszkańców z całej gminy Świlcza zostały zawiezione przez właściciela firmy transportowej z Bratkowic – Marka Kowala do Lwowa. Mieszkańcom Bratkowic i całej gminy Świlcza dziękujemy za wspaniały gest solidarności z Ukrainą.

Tadeusz Bednarz

W pomoc uchodźcom włączyło się Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej. Do Szkoły Podstawowej nr 1, Niepublicznej Szkoły Podstawowej oraz Hotelu Zacisze zostały przekazane m.in. środki czystości i dezynfekcji, artykuły spożywcze, materiały higieniczne. Wsparliśmy prywatną zbiórkę organizowaną przez mieszkankę naszej miejscowości oraz przekazaliśmy artykuły spożywcze na zbiórkę, którą organizowało OSP Bratkowice pod sklepem MarketVita. Pomoc potrzebującym to nasz wielki obowiązek, o którym nie możemy zapominać i który świadczy o nas samych.

**Zarząd Towarzystwa Miłośników
Ziemi Bratkowickiej**

Mira w naszej szkole

Od połowy marca 2022 r. do Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach uczęszczała dziewięcioletnia dziewczynka z Ukrainy – Mirosława. Jak wiele ukraińskich dzieci w ostatnich miesiącach, była zmuszona wraz z mamą opuścić swój ojczysty kraj i zamieszkać w Polsce.

Schronienie znalazła w domu jednej z rodzin z Bratkowic. Mamie dziewczynki bardzo zależało na tym, aby uczęszczała do polskiej szkoły. Chciała, aby Mira uczyła się języka polskiego, nawiązała nowe znajomości, spędzała czas z rówieśnikami, i żeby choć na krótki czas zapomniała o traumie wojny.

Dziewczynka dołączyła do klasy pierwszej i bardzo szybko się w niej odnalazła. Dzieci przyjęły ją bardzo życzliwie, a ich rodzice zadbali o to, aby nowej uczennicy niczego nie zabrakło. Mira dostała piękną wyprawkę szkolną od rodziców klasy pierwszej, wychowawcy i nauczyciela wspomagającego.

W krótkim czasie okazało się, że jest bardzo dobrą uczennicą. Bariera językowa nie była dla niej dużym proble-

Wycieczka szkolna do kina.

Mira z pierwszą klasą.

mem. Rozumiała wiele polskich słów, a w trudnych sytuacjach z pomocą przechodził internetowy tłumacz. Na dodatkowych zajęciach dziewczynka poznawała polski alfabet i z lekcji na lekcję coraz lepiej radziła sobie z zapisywaniem polskich wyrazów oraz czytaniem.

Żadnych problemów nie miała na zajęciach z edukacji matematycznej. Bardzo szybko liczyła w pamięci. Wynika to pewnie z faktu, że matematyka jest językiem uniwersalnym, a liczby wszędzie zapisuje się tak samo. Nie bez

znaczenia jest również to, że dzieci ukraińskie zaczynają edukację w wieku sześciu lat. Szkoła początkowa trwa 4 lata, następnie idą do pięcioletniego gimnazjum, a później do trzyletniej szkoły średniej.

Poza zajęciami edukacyjnymi Mira chętnie uczestniczyła w zajęciach sportowych i świetlicowych. Na początku maja pojechała z uczniami klas 0-3 do kina w Rzeszowie. Zarówno nauczycielom, jak i dzieciom bardzo zależało na tym, aby dziewczynka dobrze czuła się

w szkole i była przez wszystkich akceptowana i wspierana. Biorąc pod uwagę fakt, że na jej twarzy często gościł uśmiech, można sądzić, że to się udało. Mira uzmysłowiła nam, że trzeba cieszyć się z małych rzeczy i doceniać to, co się ma.

Pożegnanie Miry.

8 maja dziewczynka wraz z mamą opuściła Polskę. Miejmy nadzieję, że w docelowym miejscu będzie im dobrze, a w ich ojczyźnie jak najszybciej zagości pokój i powrócą do domu.

Irena Bąk
– wychowawca klasy pierwszej
Barbara Skoczek
– nauczyciel wspomagający

Z działalności Koła Gospodyń Wiejskich

Niedziela Palmowa rozpoczyna najważniejszy tydzień w życiu każdego chrześcijanina. Tradycją jest, aby w ten dzień podczas Mszy świętej, poświęcić palmy, które stały się nie tylko ważnym symbolem religijnym, ale też formą artystycznych starań rodzin czy grup.

W tym roku Koło Gospodyń Wiejskich spotkało się, aby taką palmę wykonać. Panie co wieczór wykonywały kwiaty, które swoim wyglądem przypominały żywe rośliny. W tym roku miałyśmy trudności z dostępem do tzw. zieleniny. Buxszpan, który jest nieodłącznym elementem palmy, został zniszczony przez panującą chorobę. Udało nam się zastąpić go tują i w efekcie powstała piękna i okazała palma.

Przygotowanie zajęło nam dwa wieczory, podczas których nie zabrakło czasu na rozmowy. Wierzymy, że tradycja wykonywania palm nie zaginie i będzie pielęgnowana przez kolejne pokolenia.

Z okazji Świąt Wielkanocnych Koło Gospodyń Wiejskich wzięło również udział w pierwszym Gminnym Kiermaszu, który odbył się w Mrowli. Wystawiono tam nie tylko ozdoby wielkanocne, ale również różnego rodzaju ciasta i potrawy wielkanocne. Kiermasz cieszył się wielkim zainteresowaniem. Nie zabrakło także przedstawicielki Bratko-

wic i koleżanki z Koła – Pani Wandy Dziedzic. Nasza mieszkanka zaprezentowała swoje prace, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Myślę, że

kiermasz ten zostanie wpisany na stałe w terminarz imprez w naszej gminie.

Wchodzimy w czas, gdzie okres pandemiczny mamy już za sobą, dlatego wierzymy, że po tak długiej przerwie będziemy mogli znów aktywnie działać

oraz spotykać się z pozostałymi organizacjami na integracji. Nasze Koło zawsze służy pomocą Strażakom, chórowi „Resonantae”, Towarzystwu Miłośników Ziemi Bratkowickiej. To są nasi mieszkańcy, z którymi jesteśmy w dobrej komitywie.

Maria Nowożeńska
– przewodnicząca Koła Gospodyń
Wiejskich w Bratkowicach

Palmowa Niedziela

Zapachniało dziś w kościele,
Pachną palmy, a w nich ziele.
Kilku wiernych palmy trzyma
ksiądz już modły swe zaczyna.

Pachnie zielem tak jak w lesie,
każdy piękną palmę niesie
świeże kwiatki w niej układał,
by mieć lepszą od sąsiada.

Ksiądz się przeszedł po kościele
i poświęcił palem wiele.
Były piękne z kwiatuskami.
Lecz ładniejsze te z baziami.

Wierni wyszli na procesję
jedną palmę kilku niesie,
są przepiękne i wysokie
urzekają swym widokiem.

I rozchodzą się ludziska,
każdy palmę trzyma z bliska,
tą malutką z żółtych bazi,
zatknie w domu za obrazem.

Te najdłuższe jest ich wiele
umieszczone są w kościele.
Tam muzeum jest zrobione
i na palmy przeznaczone.

Bronisława Piasecka

Warsztaty Wielkanocne

Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej oraz Biblioteka Publiczna w Bratkowicach zorganizowały dla mieszkańców naszej miejscowości warsztaty ze zdobienia pisanek z użyciem Powertexu. Warsztaty poprowadziła Pani Sabina Wójcik z Biblioteki Publicznej w Bratkowicach, która ma duże doświadczenie w pracach z Powertexem.

Panie wyczarowały prawdziwe cuda. Mimo, że pracowały na tym samym materiale, każda pisanka była niepowtarzalna. Uczestniczki warsztatów wykazały się pomysłowością oraz pokazały, że każdy może mieć pasję. Dzięki wspaniałej atmosferze, która panowała na

warsztatach, czas minął bardzo szybko i szkoda było się rozstawać. Efekt końcowy przeszedł nasze oczekiwania. Przedstawiamy go na zdjęciach.

Już wiemy, że takie warsztaty są potrzebne, więc powoli pracujemy nad na-

stępnymi. Zapraszamy do śledzenia naszej strony na facebooku, gdzie na bieżąco zamieszczamy informacje o tego typu warsztatach oraz o tym, co dzieje się w Bratkowicach.

Redakcja

Biblioteka Publiczna w Bratkowicach ponownie otwarta!

Sobotnie popołudnie, 29 stycznia 2022 r., na zawsze już zapisze się w historii bratkowickiej społeczności. Tego dnia po miesiącach prac dokumentacyjno-przygotowawczych dokonano uroczystego otwarcia nowych pomieszczeń Biblioteki Publicznej w Bratkowicach.

Nową siedzibą biblioteki stał się lokal w Domu Ludowym. Miłośnicy książek z naszej miejscowości, jak i okolic, długo czekali na ten dzień. Przypomnijmy: 21.09.2020 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał decyzję o wstrzymaniu użytkowania niektórych pomieszczeń Przedszkola Publicznego w Bratkowicach, w tym naszej biblioteki. Po ponad roku, księgozbiór trafił w nowe miejsce, jakim jest Dom Ludowy.

Kilka miesięcy intensywnej pracy zakończyło się uroczystym przecięciem wstęgi, którego dokonali Wójt Gminy Świlcza Pan Adam Dziedzic, wiceprzewodnicząca Rady Gminy Pani Barbara Buda oraz Dyrektor Biblioteki Pani Dorota Madej.

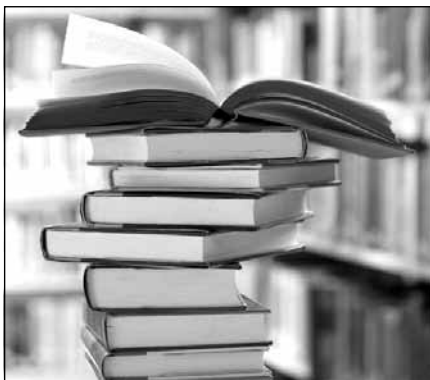
W tym uroczystym wydarzeniu wzięli udział również: Zastępca Wójta Pan Sławomir Styka, Radni wsi Bratkowice Pani Natalia Skuba-Więcław,

Pan Andrzej Kozdęba, sekretarz Gminy Pan Wojciech Słowik. Swą obecnością zaszczylili nas również Dyrektor SP nr 1 Pani Joanna Różańska oraz Przedszkola i Żłobka Pani Krystyna Kubas, przedstawiciele Zarządu Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej w osobach Pani Prezes Katarzyny Wdowik i Andrzeja Bednarza oraz Przewodnicząca KGW Pani Maria Nowożeńska.

Po uroczystym poświęceniu nowego obiektu przez księdza proboszcza naszej parafii Józefa Książka, przemowę wygłosiła Dyrektor Gminnej Biblioteki Pani Dorota Madej, która podkreśliła bogatą historię naszej biblioteki oraz podziękowała wszystkim zaangażowanym w tworzenie nowej placówki. Następnie głos zabrał Pan Adam Dziezic Wójt Gminy Świlcza. Po oficjalnej części, nie zabrakło czasu na rozmowy i poczęstunek.

Krótki rys historyczny naszej biblioteki

Początki bibliotekarstwa publicznego w Bratkowicach sięgają 1936 r., kiedy to powstał punkt biblioteczny nr 1, początkowo mieszczący się w domu prywatnym, a dopiero kilka lat później przeniesiony do pomieszczeń Domu Ludowego. Rozpoczęcie działalności bibliotecznej w Bratkowicach notuje się na dzień 25 listopada 1955 r., czego potwierdzeniem jest pierwszy wpis w księdze inwentarzowej. Wtedy to zaczęła funkcjonować Gromadzka Biblioteka Publiczna ulokowana w budynku Domu Ludowego. Kierownikiem biblioteki została Pani Eleonora Lachcik.

W skład Gromadzkiej Biblioteki wchodziły trzy punkty biblioteczne:

1. Dąbry – mieścił się w budynku prywatnym, prowadziła go Pani Adela Przywara,

2. Czekań – mieścił się w kancelarii nauczycielskiej, prowadziła go Pani Felicja Bobola

3. Piaski – mieszczący się w świetlicy szkolnej, prowadził go Pan Walenty Gniewek.

W 1962 r. bibliotekarką została Pani Eleonora Grędysa, a w 1965 r. Pani Janina Lis, która prowadziła bibliotekę do roku 1995. W 1995 r. nastąpiły zmiany kadrowe. Po 30 latach pracy na zasłużoną emeryturę odeszła Janina Lis, a jej miejsce zajęła Lidia Bułatek, która pełniła funkcję bibliotekarza do 31 grudnia 2020 r.

W 2003 roku do kadry bibliotekarskiej dołączyła Sabina Wójcik. Na przestrzeni lat biblioteka wielokrotnie zmieniała swą siedzibę. Mieściła się w Domu Ludowym, w Agronomówce, w Domu Strażaka.

W latach 2004-2020 ulokowana była w suterrenach Przedszkola Publicznego w Bratkowicach, co umożliwiło jej owocną i ścisłą współpracę z przedszkolem.

Obecnie biblioteka nasza posiada księgozbiór w liczbie 20 tys. książek i obsługuje ok. 450 czytelników rocznie. Średnio rocznie wypożycza ok. 10 tys. książek.

Dokładamy wszelkich starań, aby nowa siedziba biblioteki stała się miejscem jeszcze bardziej przyjaznym dla mieszkańców naszej miejscowości. Dla najmłodszych czytelników przygotowaliśmy specjalny kącik z regałami pełnych książeczek i miejscem do zabawy. Oprócz licznego i ciągle aktualizowanego księgozbioru, dla czytelników i użytkowników w bibliotece dostępne są stanowiska komputerowe, ksero, a na zewnątrz budynku wrzutomat.

Biblioteka to nie tylko budynek, to również ludzie, którzy chętnie uczestniczą w jej życiu. Dla nich organizujemy także warsztaty, które cieszą się coraz większą popularnością wśród starszych i młodszych mieszkańców. Nie brakuje także odwiedzin przedszkolaków i uczniów, którzy z zaangażowaniem biorą udział w zajęciach bibliotecznych.

Mamy nadzieję, że nowa siedziba biblioteki w Bratkowicach będzie służyła obecnym i przyszłym pokoleniom, a wszystkich tych, którzy jeszcze nie odwiedzili naszej biblioteki, serdecznie zapraszamy do zwiedzenia, zapisania się i wstąpienia w grono czytelników.

Sabina Wójcik

1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Żołnierze Wyklęci byli żołnierzami polskiego powojennego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, którzy stawiali opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR.

Walcząc z siłami nowego agresora, musieli zmierzyć się z ogromną, wymierzoną w nich propagandą Polski Ludowej, która nazywała ich „bandami reakcyjnego podziemia”. Z kolei osoby działające w antykomunistycznych organi-

Liczbę członków wszystkich organizacji i grup konspiracyjnych szacuje się na 120-180 tysięcy. Większość akcji oddziałów podziemia antykomunistycznego było wymierzonych w oddziały zbrojne UB, KBW czy MO.

czak ps. „Lalek”, który zginął w oblężeniu w Majdanie Kozic Górnych pod Piaskami (woj. lubelskie) osiemnaście lat po wojnie – 21 października 1963 roku. Żołnierze Wyklętych dotknęły ogromne prześladowania.

W walkach podziemia z władzą zginęło około 9 tys. konspiratorów. Kolejnych kilka tysięcy zostało zamordowanych na podstawie wyroków komunistycznych sądów lub zmarło w więzieniach. Wciąż są to szacunki. Wysiłek zbrojny i martyrologia drugiej konspiracji nadal wymagają badań. Fenomen powojennej konspiracji niepodległościowej polega m.in. na tym, że była ona – aż do powstania Solidarności – najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa polskiego wobec narzuconej władzy.

Żołnierze Wyklęci dzięki swojej działalności przyczynili się do opóźnienia kolejnych etapów utrwalania systemu komunistycznego, pozostając dla wielu środowisk wzorem postawy obywatelskiej.

zacjach i oddziałach zbrojnych, które znalazły się w kartotekach aparatu bezpieczeństwa, określono mianem „wrogów ludu”.

Mobilizacja i walka Żołnierzy Wyklętych była pierwszym odruchem samoobrony społeczeństwa polskiego przeciwko sowieckiej agresji i narzuconym siłą władzom komunistycznym, ale też przykładem najliczniejszej antykomunistycznej konspiracji zbrojnej w skali europejskiej, obejmującej teren całej Polski, w tym także utracone na rzecz Związku Sowieckiego Kresy Wschodnie II RP.

Uczestników ruchu partyzanckiego określa się też jako „żołnierzy drugiej konspiracji” lub „Żołnierzy Niezłomnych”. Sformułowanie „Żołnierze Wyklęci” powstało w 1993 roku – po raz pierwszy użyto go w tytule wystawy „Żołnierze Wyklęci – antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 r.”, zorganizowanej przez Ligę Republikańską na Uniwersytecie Warszawskim. Jego autorem był Leszek Żebrowski.

Podziemie niepodległościowe aktywnie działało też na Kresach Wschodnich, szczególnie na ziemi grodzieńskiej, nowogródzkiej i wileńskiej. Ostatnim członkiem ruchu oporu był Józef Fran-

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych obchodzony jest 1 marca od 2011 roku. Święto przypada w rocznicę stracenia w 1951 roku siedmiu przywódców IV Zarządu Głównego Zrze-

szenia „Wolność i Niezawisłość”, kierownictwa ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej od 1945 roku dzieło Armii Krajowej. 70 lat temu w więzieniu na Rakowieckiej w Warszawie śmierć ponieśli: pułkownik Łukasz Ciepliński, major Mieczysław Kawalec, major Adam Lazarowicz, kapitan Józef Batory, kapitan Franciszek Błażej, kapitan Józef Rzepka i porucznik Karol Chmiel.

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Rzeszowie rozpoczęły się Mszą świętą w intencji Żołnierzy Niezlomnych, która odbyła się w Kościele Farnym pw. św. Wojciecha i Stanisława. Następnie uczestnicy przeszli pod Pomnik Żołnierzy Wyklętych przy alei Łukasza Cieplińskiego w Rzeszowie, gdzie nastąpiło symboliczne złożenie wieńców i wiązanek kwiatów. Pamięć żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego uczczono także wystawieniem posterunku honorowego oraz warty honorowej

żołnierzy 3. PBOT i 21. BSP oraz przemówieniami okolicznościowymi. Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej na zaproszenie dyr. Dariusza Iwaneczko – prezesa IPN Rzeszów, również uczestniczyło w tych wydarzeniach. Została złożona wiązanka pod pomnikiem naszego rodaka majora Józefa Rzepki ps Rekin, Znicz, Sieniawski.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej złożyło również wiązanekę pod tablicą upamiętniającą mjr Józefa Rzepkę, która znajduje się na budyn-

ku Szkoły Podstawowej nr 1, zapalono też biało-czerwone znicze na symbolicznym grobie majora, który znajduje się na naszym bratkowickim cmentarzu.

Oprac. Katarzyna Wdowik

Uczniowie SP nr 1 w Bratkowicach zaprzysiężeni na Strzelców Związku Strzeleckiego „Strzelec”

7 marca w Rzeszowie najstarsze Orłęta z bratkowickiego pododdziału Związku Strzeleckiego „Strzelec” złożyły uroczyste przyrzeczenia strzeleckie. Uroczystość ta była połączona z obchodami 103. rocznicy śmierci pułkownika Leopolda Lisa-Kuli oraz jubileuszowymi obchodami 110-lecia powstania Związku Strzeleckiego w Rzeszowie.

Dokładnie w południe uroczystości zapoczątkowała Msza święta w kościele Św. Krzyża koncelebrowana pod przewodnictwem ks. bp Jana Wątroby, ordynariusza Diecezji Rzeszowskiej. Po liturgii najmłodszy członek „Strzelca” złożył przyrzeczenie na sztandar Jednostki Strzeleckiej 2021, wstępując w szeregi „Orląt”.

Następnie pododdziały strzeleckie i oddziały reprezentacyjne 21. Brygady Strzelców Podhalańskich Wojska Polskiego przy akompaniamencie muzyki wojskowej przemaszerowały przez ulicę 3 Maja. Wśród pododdziałów „Strzelca” znalazła się 14-osobowa grupa uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach, którą dowodził sierżant Jakub Majka. Uroczysty marsz dotarł do centralnego miejsca obchodów, czyli na Plac Farny przy pomniku pułkownika Leopolda Lisa-Kuli. Tam po uroczystym

odśpiewaniu hymnu narodowego, podniesieniu flagi państwowej, dokonano przeglądu pododdziałów.

Długo wyczekiwany kulminacyjnym punktem obchodów było przyrzeczenie strzeleckie. Do przyrzeczenia przystąpiły dziewczęta i chłopcy z Jed-

nostki Strzeleckiej 2021 im. płk. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie Związku Strzeleckiego „Strzelec” Józefa Piłsudskiego. Przyrzeczenie odbyło się w obecności wielu znamienitych gości, między innymi generała brygady Dariusza Lewandowskiego. Rotę przyrzeczenia od-

czytał szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk. Przedstawiciele każdego pododdziału składali przyrzeczenia na sztandar, a wszyscy świeżo zaprzysięgani Strzelcy powtarzali słowa przysięgi. Pododdział Bratkowice w przyrzeczeniu na sztandar reprezentował uczeń klasy 8. Marcel Jucha. Oprócz niego przyrzeczenia złożyli: Zofia Bać, Maja Jarosz, Alicja Porada, Aleksandra Przywara, Julia Szeliga, Jakub Kuśmider, Michał Adach, Kacper Wojda, Piotr Jucha, Jakub Kowal, Szymon Sawicki, Mikołaj Sarama oraz Kacper Wiech.

Po zakończeniu ślubowania minister Jan Józef Kasprzyk wygłosił przemówienie, w którym zwrócił się do zgromadzonej młodzieży następującymi słowami: „Strzelcy, Strzelczynie, Orleńta. Przed chwilą złożyliście przyrzeczenie i dołączyliście do tej wielkiej sztafety pokoleń, dla których niepodległa Polska i służba niepodległej Polsce stanowi wartość najwyższą. Wy jesteście tym pokoleniem, które urodziło się w wolnej Polsce, które o zmaganiach w walce o niepodległość dowiaduje się tylko z przekazów dziad-

ków, pradziadków, w szkołach. Jednak wierzę głęboko, że tak samo jak wcześniejsze pokolenia miłość do niepodległej Polski macie w swoich sercach! Życzę Wam dobrej służby dla najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Bądźcie wzorem oraz przykładem dla Waszych koleżanek i kolegów, aby służyć niepodległej Polsce w czasie pokoju i w sytuacjach kryzysowych. Tak jak Wasi poprzednicy zdajecie egzamin przed Bogiem, historią, Rzeczy-

pospolitą każdego dnia. Wiem, że zdacie go celująco, tak samo jak: Strzelcy Józefa Piłsudskiego, Leopold Lis-Kula i ci, którzy kochali Polskę ponad wszystko”.

Uroczystości zakończył Apel Pamięci, salwa honorowa w wykonaniu reprezentacyjnego oddziału Wojska Polskiego, po których nastąpił pokaz sprawności młodzieży strzeleckiej i defilada pododdziałów.

Maciej Polak

Działalność KSM Bratkowice 2021/2022

3.09.2021 r. odbyła się Msza święta rozpoczynająca nowy rok formacyjny 2021/2022. Na pierwszym spotkaniu miło zaskoczył nas fakt, że zobaczyliśmy wiele nowych twarzy. Przeprowadziliśmy różne gry i zabawy integracyjne.

1 października z okazji Dnia Chłopaka zorganizowaliśmy imprezę w Domu Kultury, podczas której wszyscy świetnie się bawiliśmy. Nie obyło się bez spotkań gości, tym razem odwiedził nas Marcin Urban, który na spotkaniu przedstawił swoją historię Działalności w Stowarzyszeniu. Jak co roku w miesiącu Maryjnym – październiku, prowadziliśmy różaniec. Nie mogło zabraknąć również czuwania w kościele. Przygotowaliśmy rozważania, które czytali nasi uczestnicy. W kościele zrobiliśmy niesamowity klimat – siedzieliśmy przed ołtarzem na kochach, a przed nami paliły się świece.

Organizujemy i obstawiamy Msze święte dla dzieci i młodzieży w czwartą niedzielę każdego miesiąca. Na spotkaniach prowadzimy zajęcia tematyczne, na których pracujemy w grupach, np. ostatnio poruszyliśmy temat stresu.

W listopadzie – miesiącu, w którym szczególnie modlimy się za zmarłych, udaliśmy się na cmentarz, by tam pomodlić się wspólnie nad grobami naszych bliskich, poległych żołnierzy, śp. ks. Stanisława Baniaka – byłego proboszcza naszej parafii, śp. Józefa Peperę – długoletniego organistę, a także śp.

Piotrka Grendysę – naszego kolegę, który zasilal szeregi Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Bratkowicach.

Z okazji Święta Niepodległości prowadziliśmy wieczornicę patriotyczną, przyrządziliśmy ciasteczka i listy z modlitwą za Ojczyznę, które rozdawaliśmy po każdej Mszy świętej.

Na każdym spotkaniu jest czas na integrację, zabawy, filmy, teleturnieje

takie jak np. „Kocham Cię Polsko”. Podczas jednego z piątkowych wieczorów przypomnieliśmy sobie historię naszych patronów – św. Stanisława Kostki i bł. Karoliny Kózki, po której odbył się quiz, w którym do wygrania były słodkie nagrody.

21 listopada obchodzimy Uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata – jest to patronalne święto KSM-u. Nasz oddział jak co roku organizuje wyjazd

do Katedry Rzeszowskiej. Tegoroczne obchody tego święta były dla nas szczególnie wyjątkowe, gdyż dwie osoby z naszego kierownictwa podczas uroczystej Mszy świętej złożyły przyrzeczenie.

Jak co roku przed Świętami Bożego Narodzenia zorganizowaliśmy akcję „Sianko dla Jezusa”. Pomagaliśmy również w dekorowaniu kościoła, a po Wigilii, późnym wieczorem, spotkaliśmy się na Oplątku w salce, gdzie składaliśmy sobie życzenia.

W Święto Trzech Króli po wielu próbach wystawi-

liśmy długo wyczekiwane przez wszystkich Jasełka. Było to dla nas bardzo ważne wydarzenie i niezmiernie się cieszymy, ponieważ wszystko wyszło cudownie!

W ramach podziękowania uczestnikom za Jasełka, podczas ferii zabraliśmy ich na lodowisko do Dębicy. Wspólnie spędzony czas bardzo nas zintegrował!

W Wielkim Poście, co tydzień w piątek, prowadziliśmy w naszym Kościele Parafialnym Drogi Krzyżowe. Nie zabrakło pięknych pieśni i rozważań.

W Wielki Czwartek oraz w Wielki Piątek w ciszy i w pokorze naszych serc, poprzez adorację przygotowaliśmy się na przyjście Zbawiciela.

Czas Wielkiego Postu był dla nas czasem, dzięki któremu umocniliśmy naszą wiarę, dokonaliśmy wielu przemyśleń i refleksji.

Na kolejnych spotkaniach graliśmy w różne ciekawe zabawy i prowadziliśmy pracę w grupach, która jeszcze bardziej zacieśniła więzi naszej wspólnoty. Każdy kolejny piątkowy wieczór to okazja, by przybliżyć się do Boga i budować z Nim wyjątkową i piękną relację!

Z KSM-owskim „GOTÓW”!

Pielęgnujmy przyjaźnie

Pod takim hasłem jako absolwenci Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach (rocznik ukończenia 1962), 12 czerwca 2022 r. obchodziliśmy swoją sześćdziesiątą rocznicę. Jest to już nasze trzecie spotkanie. Do tej pory spotykaliśmy się przy okazji 50. i 55. rocznicy ukończenia szkoły.

Nasza edukacja szkolna przypadała na lata 1955-1962. To były zupełnie inne czasy i warunki nauki w stosunku do warunków jakie ma dzisiejsza młodzież.

Swoją edukację rozpoczęliśmy w miejscu obecnego Domu Ludowego. W późniejszym okresie zajęcia prowadzone były w dawnym budynku poczty i w starym budynku szkoły. Dopiero w 6 klasie przeprowadziliśmy się do nowo wybudowanej szkoły, która to po dalszej rozbudowie i modernizacji przybrała dzisiejszy wygląd.

Okres naszej edukacji każdy z absolwentów wspomina z sentymentem. Warunki szkolne były podobne jak w całym Bratkowicach – nie było prądu, gazu, telefonów, kanalizacji, wodociągów, nie kursowały autobusy. Domów pod strzechą było ponad 70% całości zabudowań.

Droga do Mrowli była gruntowa z dużymi kałużami, a droga do Trzciany wy-

boista i trudno przejezdna. Nie było ani jednego samochodu prywatnego. Do grudnia 1959 r. uczyliśmy się przy lampie naftowej.

Nauka w szkole była sześć dni w tygodniu po 6-8 godzin lekcji każdego dnia. Od piątej klasy obowiązkowym językiem dodatkowym był język rosyjski. Po lekcjach uczniowie musieli pomagać w gospodarstwie, gdzie były krowy, konie, świnie, kury i gęsi. Prace polowe wykonywane były ręcznie. Takie warunki jakie były wtedy niedługo po II wojnie

światowej można teraz zobaczyć tylko w skansenie. O tamtych czasach wspominaliśmy teraz na spotkaniu, o dyscyplinie jaka wtedy była.

Po ukończeniu szkoły, każdy z nas szukał swojego miejsca na świecie. Na to jubileuszowe spotkanie jubileaci przyjechali z różnych stron Polski a mianowicie z Dąbrowy Górniczej, Dębicy, Rzeszowa, Wysokiej Głogowskiej, Głogowa,

Rudnej Wielkiej, Trzciany, Mrowli i mieszkający w Bratkowicach.

Przebieg uroczystości rozpoczęliśmy Mszą świętą o godz. 17.00, na której dziękowaliśmy Panu Bogu za przeżyte lata i prosiliśmy o Bożą opiekę na przyszłość dla nas żyjących i o miłosierdzie Boże dla zmarłych nauczycieli i zmarłych koleżanek i kolegów.

Dalsza część uroczystości odbyła się w restauracji „Zacisze” w Bratkowicach. Na to nasze świętowanie przyjął zaproszenie ksiądz proboszcz Józef Książek, który rozpoczął tę część uroczystości modlitwą przed posiłkiem.

Sama uroczystość przebiegała w bardzo miłej i wesołej atmosferze przeplatanej wspomnieniami i śpiewem piosenek z tamtych lat, opowiadaniem żartów, porównywaniem warunków życia obecnego i tego z naszych młodzieńczych lat.

Nikt, kto w tamtym czasie miał najbardziej wybujałą fantazję, nie wymyśliłby tego, że doczekamy takiego standardu życia jaki teraz mamy. Piękne domy, samochody, telefony komórkowe, kolorową telewizję, internet, piękne drogi, autobusy i to, że w 2019 r. Bratkowice zostały najpiękniejszą miejscowością na Podkarpaciu. Dusza się raduje.

Wspominaliśmy tamte czasy szkolne, tamte pierwsze sympatie, zabawy i na wzór tamtych postanowiliśmy zabawić się w jedną z nich. Wybrać miss piękności dziewczynę i chłopaka z lat szkolnych. Z uwagi na to, że wybór dotyczył czasu z przed 60 lat postanowiliśmy zmienić nazwę – na Królową i Króla tamtych lat. W głosowaniu, w którym wzięli udział wszyscy absolwenci, każdy dostał po dwie karteczki, na których można było wskazać swoją kandydatkę i kandydata. Królową została Urszula Ziomek-Pacia, królem natomiast Eugeniusz Jucha.

Szukając okazji do kolejnego spotkania ustaliliśmy, że dobrym pretekstem będzie uroczystość koronacji – termin i miejsce pozostał do ustalenia. Pozostawiliśmy to do decyzji nowo wybranej monarchii. Jako „podwładni” liczymy, że przy okazji koronacji nadane zostaną nam tytuły szlacheckie, może jakieś dobra materialne najlepiej w postaci słodyczy... czas pokaże.

W tak miłej, przepełnionej dobrym humorem zabawie przebiegało całe nasze spotkanie. Pomimo upływu lat dzięki temu spotkaniu mogliśmy się znowu poczuć jak koleżanki i koledzy zasiadające w jednej szkolnej ławie.

Z pozdrowieniami dla wszystkich moich koleżanek i kolegów –

Stanisław Grędysa

„Muzyka daje duszę wszechświatowi, skrzydła umysłowi, lot wyobraźni, a wszystkiemu życie”.

(Platon)

Jubileusz Chóru Męskiego „Resonantae”, czyli 25 lat minęło...

O zajęciu, które uszczęśliwia, i dla którego chce się poświęcać każdą wolną chwilę, marzy wiele z nas. Można wtedy rozwijać swoje zainteresowania albo odkryć w sobie talent i uwierzyć w siebie. Ale też znaleźć najlepszych przyjaciół, takich od serca. Trzeba tylko... wyjść z domu!

Chór Męski „Resonantae” powstał w 1996 roku przy parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach z inicjatywy ówczesnego katechety ks. Krzysztofa Gaca. Był on zarazem pierwszym dyrygentem, jak i opiekunem duchowym. Po odejściu księdza Gaca przez blisko 20 lat chór prowadził nieżyjący już Józef Pepera – bratkowicki organista.

Na przełomie 2015 i 2016 roku w chórze nastąpiły poważne zmiany strukturalne i personalne. Wieloletniego dyrygenta zespołu Józefa Peperę w styczniu 2016 r. na tym stanowisku zastąpił Jakub Pięta – muzykolog, pianista, chórmistrz, a obecnie student emisji głosu w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Zmiany w chórze sięgnęły również sfer artystyczno-estetycznych. Nowy dyrygent radykalnie zmienił repertuar, wyznaczył nową ścieżkę artystyczną, a także zaproponował nazwę dla zespołu – „resonantae” co z języka łacińskiego luźno można tłumaczyć jako „brzmienia”. 6 lipca 2018 r. Chór opracował swoje oficjalne logo. Chór regularnie towarzyszy swoim śpiewem w liturgii kościelnej. W swoim repertuarze posiada również pieśni patriotyczne, narodowe, biesiadne czy okolicznościowe. Chór swoim śpiewem uświetnia śluby, prymicje, lokalne uroczystości, nie tylko w swojej miejscowości. W styczniu 2019 roku chór został oficjalnie włączony w szeregi Gminnego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy z/s w Trzcanie.

Zespół bierze udział w licznych przeglądach i koncertach w kraju i za granicą. Od 2014 roku chór jest współorganizatorem Koncertów Bożonarodzeniowych w Bratkowicach, a w 2015 roku zainicjował organizację Koncertu Pieśni Patriotycznych pod patronatem Starosty Rzeszowskiego, które na chwilę obecną jest wydarzeniem cyklicznym. W listopadzie 2016 r. chór

Dębno Podhalańskie.

Jaskinia Bielańska.

Uświetnienie ślubu z ks. Lewickim.

Z organistą J. Peperą.

miał możliwość uświetnienia odpustu ku czci św. Huberta w Hucie Polańskiej. W czerwcu 2017 r. koncertował na Ukrainie we Lwowie, koncert w Katedrze Lwowskiej i Krzemieńcu, w sierpniu 2018 r. na Słowacji w Jaskini Biełańskiej i w Pieninach poprzez uświetnienie Mszy św. w kościele w Dębnie Podhalańskim, natomiast w sierpniu 2019 r. Chór koncertował w Czechach, gdzie dał koncert w Libochowicach, a także miał możliwość zaśpiewania w Sali Koncertowej Czeskiego Parlamentu. Później niestety nastąpiła pandemia koronawirusa i chór musiał zawiesić swoją działalność koncertową, jed-

Chór wraz z sympatykami regularnie bierze udział w wyjazdowych zgrupowaniach, na których warsztaty chóralne połączone są z wypoczynkiem i rekreacją. W ostatnim czasie udało się dwukrotnie zorganizować warsztaty na Podhalu, w Poroninie i Groniu, gdzie oprócz pracy nad repertuarem na zbliżający się Jubileusz 25-lecia pracy artystycznej udało się też wypocząć, udać się na szlaki górskie (dla zaawansowanych na Kościelec i Kasprowy Wierch, a dla większej grupy łatwiejszym szlakiem na Dolinę Kościeliską i Halę Kondratową). Wspominany Jubileusz miał miejsce 4 czerwca 2022 r., na któ-

Nagranie płyty poprzedziła sesja zdjęciowa nad bratkowickim zalewem, zorganizowana nad ranem w maju, dzięki czemu możemy na okładce płyty podziwiać piękne, klimatyczne zdjęcia chórzystów. Sam Jubileusz zaś był pięknym, wzruszającym wydarzeniem. Przed uroczystością panowie udali się na cmentarz, by wspomnieć Józefa Peperę, zapalić znicz, zmówić modlitwę, za niezżyjącego organistę, który przez 20 lat prowadził chór. Na uroczystość Jubileuszu został zaproszony założyciel chóru, ks. Krzysztof Gac, który przewodniczył Mszy świętej dziękczynnej za 25 lat pracy chóru „Resonantae”. W płomiennym kazaniu wspominał początki chóru, prosił o niesłabnącą motywację i zachwycił się postępem jaki panowie poczynili pod batutą Jakuba.

Na ręce dyrygenta spłynęło wiele podziękowań, gratulacji i kwiatów od zaproszonych gości, m.in. władz Powiatu Rzeszowskiego, Samorządu Gminy Świlcza, reprezentacji zaprzyjaźnionych chórów oraz organizacji społecznych. Po wysłuchaniu koncertu, na którym Panowie zaprezentowali część utworów ze swojej płyty i otrzymaniu owacje na stojąco, zaproszeni goście otrzymali płyty chóru i w znakomitych nastrojach bawili się wraz z Jubilatami w Domu Strażaka w Bratkowicach przy muzyce i poczęstunku przygotowanym przez Koło Gospodyń Wiejskich na czele z panią Marią Nowożeńską.

Panowie, których trzeba wymienić z imienia i nazwiska: Jan Grendysa, Krzysztof Pawełek, Kazimierz Przywara, Piotr Jucha, Janusz Kania, Zbigniew Jucha, Marek Surowiec, Piotr Bułatek, Dariusz Jamuła, Tadeusz Bednarz, Józef Haracz, Mirosław Wiech, Jan Kwoka, Bogdan Wójcik, Andrzej Gniewek, Stanisław Czaja pod kierunkiem naszego nieocenionego dyrygen-

Zgrupowanie w Słowacji.

nak nie porzucił działalności, a próby odbywały się na wolnym powietrzu w reżimie sanitarnym. Jak tylko pandemia trochę odpuściła i można było organizować wydarzenia kulturalne i koncerty, chórzyci wzięli udział w kilku koncertach bożonarodzeniowych, nagrali 2 utwory, które zostały udostępnione na YouTube, a była to pastorałka „Tobie Mały Panie” oraz modlitwa „OtcheNash”.

ry chór bardzo skrupulatnie się przygotowywał.

Chórzyci pod czujnym i profesjonalnym okiem Jakuba Pięty nagrali płytę „Dona nobis pacem”, która została sfinansowana z budżetu Gminy Świlcza, ze środków przeznaczonych na fundusz sołecki. Na płycie znalazło się 15 przepięknych utworów w bardziej lub mniej znanych pięknych aranżacjach i opracowaniach m.in. przez Jakuba Pięty.

ta Jakuba Pięty wykonali kawał świetnej roboty, zapewniając nam wiele wzruszeń, odkrywając nowe utwory i aranżacje. Był to piękny Jubileusz, pogodny, radosny, wzruszający. Wspominano tych, którzy odeszli śpiewać do niebiańskich chórów, dzielono się przeżyciami z koncertów, wyjazdów, zgrupowań i snuto plany na kolejne miesiące, może lata działalności.

Z tego miejsca pragnę złożyć Wam Panowie najszczerze gratulacje i życzenia dalszych sukcesów, niesłabnącej pasji, oddanych słuchaczy i wielu pięknych Jubileuszy!

Przeglądy, koncerty, festiwale...

1. 6 marca 2016 r. – Koncert Pieśni Pasyjnej „Któryś za nas cierpiał rany” w Parafii Miłosierdzia Bożego w Rzeszowie,
2. 29 maja 2016 r. – VI Ponadregionalny Konkurs Pieśni Maryjnej „Matuchnie pieśń niesiemy” w Parafii pw. św. Łukasza w Mrowli,
3. 9 października 2016 r. – Koncert z okazji XVI Dnia Papieskiego w Bratkowicach,
4. 19 października 2016 r. – XI Koncert Pieśni Maryjnych w Parafii Wniebowzięcia NPM w Rzeszowie,
5. 13 listopada 2016 r. – Koncert Pieśni Patriotycznych w Parafii Bratkowice,
6. 21 stycznia 2017 r. – VII Przegląd Kolęd i Pastorałek „Dzieciątko się narodziło” w GCKSiR w Trzcianie,
7. 29 stycznia 2017 r. – V Koncert Kolęd i Pastorałek w Bratkowicach,
8. 26 marca 2017 r. – II Koncert Pieśni Pasyjnej „Któryś za nas cierpiał rany” w Parafii Miłosierdzia Bożego w Rzeszowie,
9. 16-18 czerwca 2017 r. – zgrupowanie chóru we Lwowie i Krzemieńcu, koncert w Katedrze Lwowskiej, koncert w kościele św. Stanisława w Krzemieńcu,
10. 24 grudnia 2017 r. – Koncert Kolęd „tylko jedna jest taka noc” w Bratkowicach,
11. 6 stycznia 2018 r. – III Wieczór kolęd i pastorałek w Zgłobniu,

12. 7 stycznia 2018 r. – Koncert Bożonarodzeniowy „Bóg się rodzi” w Pstrągowej,
13. 21 stycznia 2018 r. – Przegląd Kolędowy „Pójdźmy wszyscy do stajenki” w MGOK w Tyczynie,
14. 27 stycznia 2018 r. – VIII Przegląd Kolęd i pastorałek w Parafii pw. św. Łukasza w Mrowli,
15. 27 stycznia 2018 r. – V Rzeszowski Festiwal Kolęd i Pastorałek w Bazylice oo. Bernardynów w Rzeszowie,
16. 28 stycznia 2018 r. – VI Koncert Kolęd i Pastorałek w Bratkowicach,
17. 15 kwietnia 2018 r. – XVIII Koncert Pieśni Wielkanocnej w Kosinie,
18. 4 sierpnia 2018 r. – Koncert w Jaskini Bielańskie na Słowacji,
19. 5 sierpnia 2018 r. – Koncert w kościele w Dębnie Podhalańskim,
20. 14 października 2018 r. – VII Regionalny Przegląd Chórów, Pieśni Maryjne w Lubaczowie,
21. 10 listopada 2018 r. – Wieczornica Patriotyczna z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości w GCKSiR w Trzcianie,
22. 18 listopada 2018 r. – IV Koncert Pieśni Patriotycznej w Bratkowicach,
23. 23 listopada 2018 r. – I Wieczór Chóralno-Organowy „Z Maryją ku Niepodległej” w Kolegiacie Jarosławskiej,
24. 24 grudnia 2018 r. – Wieczór kolęd w Bratkowicach,
25. 6 stycznia 2019 r. – XI Koncert Kolęd „Chwalmy Boże Dziecię” we Frysztaku,
26. 26 stycznia 2019 r. – Przegląd Kolęd i Pastorałek „Dzieciątko się narodziło” w Błędowej Zgłobieńskiej,
27. 27 stycznia 2019 r. – VII Koncert Kolęd i Pastorałek w Bratkowicach,
28. 28 kwietnia 2019 r. – Koncert Wielkanocny w Bratkowicach,
29. 18 maja 2019 r. – Romajówka w Kobylu,
30. 2 czerwca 2019 r. – Koncert Chórów GCKSiR w Trzcianie,
31. 3 sierpnia 2019 r. – Koncert „Barankowi co siebie dał” w Libochowicach w Czechach,
32. 20 października 2019 r. – Koncert Chórów w hołdzie Janowi Pawłowi II w Dąbrowie,

33. 17 listopada 2019 r. – V Koncert Pieśni Patriotycznych w Bratkowicach,
34. 11 stycznia 2020 r. – X Przegląd Kolęd i Pastorałek „Dzieciątko się narodziło” w Dąbrowie,
35. 2 lutego 2020 r. – VIII Koncert kolęd i pastorałek w Bratkowicach,
36. grudzień 2020 r. – nagranie utworu „Tobie mały Panie”,
37. marzec 2021 r. – nagranie utworu „OtcheNash”,
38. 6-8 sierpnia 2021 r. – zgrupowanie chóru w Poroninie,
39. 17 listopada 2021 r. – VI Koncert Pieśni Patriotycznych w Bratkowicach,
40. 6 stycznia 2022 r. – Koncert Kolęd „O mili królowie” w Bratkowicach,
41. kwiecień 2022 r. – nagranie płyty „Dona Nobis Pacem”,
42. 13-15 maja 2022 r. – zgrupowanie chóru w Groniu,
43. 4 czerwca 2022 r. – Jubileusz 25-lecia pracy artystycznej Chóru „Resonantae”, koncert okolicznościowy w Bratkowicach.

Obecny skład Chóru „Resonantae”:

Jakub Pięta – dyrygent

1. Tadeusz Bednarz
2. Piotr Bułatek
3. Stanisław Czaja
4. Andrzej Gniewek
5. Jan Grendysa
6. Józef Haracz
7. Dariusz Jamuła
8. Piotr Jucha
9. Zbigniew Jucha
10. Janusz Kania
11. Jan Kwoka
12. Krzysztof Pawełek
13. Kazimierz Przywara
14. Ryszard Stanisławczyk
15. Marek Surowiec
16. Mirosław Wiech
17. Bogdan Wójcik

Marek Wipsanisz Agrypa: „*Muzyka uspokaja umysł, ułatwia wzlot myśli, a gdy trzeba pobudza do walki. Pomaga znosić trudy i cierpienia każdego przedsięwzięcia. Pocięsza przygnębionych i zrozpaczonych. Dodaje sił podróżującym*”.

Monika Piątek

Koncert jubileuszowy chóru „Resonantae”

Sobota 4 czerwca była dla chórzystów bratkowickiego chóru „Resonantae” dniem szczególnym. W tym bowiem dniu odbył się jubileuszowy koncert z okazji 25-lecia chóru. Koncert poprzedziła Msza święta w intencji chórzystów, koncelebrowana przez zaproszonego ks. Krzysztofa Gaca, a także ks. proboszcza Józefa Książka oraz wikariusza ks. Rafała Majerskiego.

Obecność księdza Krzysztofa była dla chórzystów wydarzeniem szczególnym, bo to właśnie on w 1996 r. założył chór i był jego pierwszym dyrygentem. W homilii skierowanej do chórzystów ks. Krzysztof dziękował za wytrwałość, życząc także kolejnych lat pracy artystycznej i kolejnych jubileuszy. Zanim rozpoczęła się Msza święta chórzyci udali się na cmentarz, gdzie wspólnie pomodlili się przy grobach śp. ks. Stanisława Baniaka oraz organisty Józefa Pepera, wspominając także innych chórzystów leżących na bratkowickim cmentarzu.

Po Mszy świętej rozpoczął się koncert, na który przybyli zaproszeni goście: przedstawiciele samorządu powiatowego i gminnego, delegacje chórów, prezesi organizacji społecznych z Bratkowic, sponsorzy i przyjaciele chóru, byli chórzyci, a także członkowie rodzin i mieszkańcy Bratkowic. Zanim jednak koncert na dobre się rozpoczął chórzyci wręczyli podziękowania ks. Krzysztofowi, pamiątkowy grawer oraz bukiet kwiatów, co też było okazją do pamiątkowej fotografii. Była to też chwila, w której głos zabrał Pan Tomasz Wojton, odczytując list Starosty Rzeszowskiego skierowany do chórzystów. Kolejny list z gratulacjami od Wójta Gminy Świlcza odczytał z-ca wójta Pan Sławomir Styka.

Na koncercie chórzyci wykonali utwory: *Wierzę w Ciebie Panie* (opr. Jakub Pięta), *Jezus Najwyższe Imię* (opr.

Marek Gandecki), *Dona nobis pacem* (Mary Lynn Lightfooth), *Tobie pajom* (Dmitry Bortniansky), *Pie Jesu* (Mary Lynn Lightfooth), *Hosanna: niech słaby powie mam moc* (Soweto Gospel Choir), *Pan Jezus do serca twojego chce wejść* (opr. Jakub Pięta), *Thapelo* (Soweto Gospel Choir), *Będę śpiewał Tobie* (muz. Jacek Sykuliski, aranż. Jakub Pięta)

Wszystkie te utwory znalazły się na płycie wydanej z okazji jubileuszu. Szczególne miejsce na płycie zajmuje utwór *Pie Jesu* wykonany także na koncercie, a dedykowany śp. Józefowi Peperze, wieloletniemu organiście, który po odejściu ks. Krzysztofa Gaca przez ponad 20 lat był dyrygentem chóru, prowadząc go jako chór parafialny, o czym wspomnieli prowadzący koncert prezes chóru „Resonantae”.

Sam koncert okazał się niezwykle wzruszającym przeżyciem jak podkreślali wychodzący z kościoła goście i mieszkańcy Bratkowic. Miło było słuchać pochwał za jakość wykonania utworów, tym bardziej, że były powtarzane także w sali Domu Strażaka, gdzie na poczęstunek zostali zaproszeni goście koncertu.

W luźnej już atmosferze na ręce dyrygenta chóru Jakuba Pięty jak i prezesa Bogdana Wójcika delegacje Powiatu Rzeszowskiego, Gminy Świlcza, GCKSiR w Świlczy powtórnie przekazali pamiątkowe grawery, statuetki i dyplomy z życzeniami dalszych sukcesów artystycznych. Także delegacje zaproszo-

nych chórów, z którymi na przestrzeni lat chór „Resonantae” miał przyjemność współpracować, przekazały upominki, dyplomy oraz życzenia kolejnych jubileuszy.

Była to także chwila, w której chór z Bratkowic mógł złożyć podziękowania za wspieranie działalności artystycznej osobom i instytucjom, wśród których byli między innymi: Starosta Powiatu Rzeszowskiego Pan Józef Jodłowski, Adam Dziedzic – Wójt Gminy Świlcza, ks. Józef Książek – Proboszcz naszej parafii, Adam Majka – Dyrektor GCKSiR w Świlczy z siedzibą w Trzcianie, Tomasz Wojton, Bożena i Andrzej Zabawscy, Krzysztof Ciszewski, Jerzy Graboś – Prezes KRUSZGEO S.A. w Rzeszowie, Lesław Kuśper – Prezes AGROMA Sp. z o.o. w Rzeszowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Bratkowicach, a także Ochotnicza Straż Pożarna w Bratkowicach.

Dobro. Im więcej go dajesz tym więcej dostajesz – takim mottem opatrzone były pamiątkowe grawery, które chórzyci wręczyli w podziękowaniu za okazywaną pomoc w realizacji projektów artystycznych. W tym miejscu dziękujemy wszystkim, którzy przez lata naszej działalności okazywali nam w jakikolwiek sposób pomoc, pomoc bez której koncerty patriotyczne czy koncerty bożonarodzeniowe nie mogłyby się odbyć.

Bogdan Wójcik

I Komunia Święta - 8 maja 2022 r.

Fot. Andrzej Bednarz

Sakrament Bierzmowania - 14 maja 2022 r.

Fot. Andrzej Bednarz

Jubileusz 25-lecia Chóru Męskiego „Resonantae”

Strażackie święto

Fot. Andrzej Bednarz

Obchody 231. rocznicy Konstytucji 3 Maja

Fot. Andrzej Bednarz

Strażackie święto

Bratkowiccy strażacy patronalne święto św. Floriana obchodzili w tym roku 2 maja. O godzinie 16:30 spotkali się na Mszy świętej, którą odprawił i homilię wygłosił Ks. Kapelan Józef Książek.

Ksiądz kapelan podczas Mszy podziękował strażakom za ich ciężką i odpowiedzialną bezinteresowną służbę na rzecz drugiego człowieka. W swojej homilii podkreślił jak bardzo ważną rolę spełniają strażacy w środowisku, w którym żyją.

Po wyjściu z kościoła i zrobieniu pamiątkowego zdjęcia przez przyjaciela strażaków Andrzeja Bednarza, strażacy udali się do remizy na strażackie spotkanie. Po krótkiej dyskusji i udzieleniu różnych informacji dla strażaków, druh prezes zaprosił wszystkich stra-

żaków i zaproszonych gości do poczęstunku, a była to kiełbaska z grilla i wspianały bigos przygotowany przez gospodarza Zarządu Grzegorza Pałkę. Po tak pysznym posiłku dyskusji nie było końca.

Druh Prezes przyjął ślubowanie od wstępującego w nasze szeregi dh Wiktora Porady. Druh Wiktor pracuje jako strażak zawodowy na stanowisku oficerskim w KP Dębica, w stopniu mł. brygadiera, gdzie komendantem jest nasz rodak st. brygadier Krzysztof Marek.

Tadeusz Bednarz

Strażacy z OSP Bratkowice podsumowali swoją działalność za rok 2021

Strażacy z Bratkowic spotkali się na swoim corocznym zebraniu sprawozdawczym w sobotnie popołudnie 26 lutego 2022.

W zebraniu uczestniczyło liczne grono bratkowickich strażaków, czynnych i wspierających jak i zaproszeni goście:

- Adam Dziedzic – Wójt Gminy Świlcza,
- Wojciech Słowik – sekretarz Urzędu Gminy,
- Tomasz Wojton – przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego,
- Kpt. Wojciech Szczurek – zastępca naczelnika Wydziału Kontrolno-Rozpoznawczego w Komendzie Miejskiej PSP Rzeszów,
- dh Tomasz Kwoka – prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Świlczy, Radni gminy:
- Barbara Buda – wiceprzewodnicząca Rady Gminy
- dh Mieczysław Leja,
- Natalia Skuba-Więclaw,
- Andrzej Kozdęba,
- Maria Nowożeńska – przewodnicząca KGW,
- Katarzyna Wdowik – prezes TMZB,
- Marek Kowal – prezes LKS „Bratek”,

Przebieg zebrania

Otwarcia zebrania i powitania druhów i gości dokonał Piotr Chmaj – prezes Zarządu OSP Bratkowice. Zebraniu

przewodniczył Tadeusz Bednarz – wiceprezes OSP.

Na wstępie swojego sprawozdania dh prezes poprosił kolegów druhów i zaproszonych gości o uczczenie minutą ciszy zmarłego w 2021 roku zasłużonego strażaka naszej jednostki dh Władysława Dziedzica.

Prezes w swoim sprawozdaniu wymienił zadania i prace wykonane przez Zarząd i wszystkich druhów z OSP Bratkowice. Podziękował strażakom za ofiarą służbę na rzecz naszej jednost-

ki. Prezes podziękował Wójtowi Gminy Adamowi Dziedzicowi za pomoc i konstruktywne wsparcie działalności statutowej OSP. Słowa podziękowania skierował do przedstawiciela KM PSP w Rzeszowie i przedstawiciela Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP. Ze szczególnymi słowami podziękowania zwrócił się takiego do wieloletniego kapelana naszej jednostki Ks. Józefa Książka za całoroczną opiekę duszpasterską.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności Jednostki Operacyjno-Technicznej za 2021 przedstawił dh Krzysztof Plizga – Naczelnik.

W swoim sprawozdaniu druh naczelnik wymienił ile razy nasi druhowie wyjeżdżali do akcji ratowniczo-gaśniczych. A było ich w 2021 ogółem 22, i którzy strażacy najczęściej brali w nich udział, a byli to:

- Grzegorz Pałka – 14,
- Piotr Chmaj – 12,
- Paweł Stec – 10,
- Grzegorz Pięta – 9.

Przedstawił również ilość odbytych szkoleń, ćwiczeń, kursów. Na koniec swojego rzeczowego sprawozdania przypomniał, że nasza jednostka została poddana kontroli gotowości bojowej.

Kontrolę przeprowadzili oficerowie KM PSP Rzeszów. Wynik kontroli był bardzo pozytywny dla naszej jednostki

i strażacy z Bratkowic otrzymali 91 punktów na 100 możliwych.

Wynik taki wskazuje na mobilność naszej jednostki i przygotowanie do akcji ratowniczo-gaśniczych i znajomość teoretyczną zagadnień strażackich.

W kolejnych punktach zebrania odbyło się: sprawozdanie finansowe, które złożył skarbnik Zarządu dh Adam Jucha i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, które przedstawił druh sekretarz KR Paweł Stec. Przedstawiciel komisji rewizyjnej na koniec swojego sprawozdania stwierdził że KR nie wnosi uwag co do pracy Zarządu i wnioskuje o udzielenie absolutorium Zarządowi za pracę w okresie sprawozdawczym. Na koniec sprawozdań dh Piotr Wojton – sekretarz Zarządu przedstawił plan działań na 2022, a skarbnik Adam Jucha plan finansowy na rok 2022.

Dyskusja

W dyskusji pierwszy głos zabrał dh Tomasz Kwoka – Prezes Zarządu Gminnego. W wystąpieniu poruszył sprawę zebrań sprawozdawczych, udziału strażaków w pomocy w szczepieniu Covid-19, badań lekarskich, przedstawił statystyki zdarzeń w Gminie Świlcza do któ-

rych wyjeżdżali strażacy z terenu Gminy Świlcza, a także sprawę związaną z dodatkami do emerytur. Prezes Kwoka podziękował bratkowickim strażakom za ofiarną służbę, za pomoc wszystkim tym, którzy jej potrzebują.

Przedstawiciel KM PSP w Rzeszowie Kpt. Wojciech Szczurek odczytał list Komendanta KM PSP w Rzeszowie st. bryg. Tomasza Barana – komendanta miejskiego PSP w Rzeszowie. Został on skierowany do członków bratkowickiej OSP. W liście tym komendant podziękował naszym strażakom między innymi za ich ofiarną służbę, za wzorową współpracę z komendą miejską.

Ksiądz kapelan Józef Książek zwrócił się również z podziękowaniami za ich bezinteresowną służbę niesienia pomocy bliźnim w potrzebie. Kapelan z uznaniem wyraził się o dotychczasowej pomocy strażaków w obsłudze procesji i udziale strażaków w uroczystościach kościelnych i patriotycznych. Zachęcał także strażaków do pomocy uchodźcom z Ukrainy. Na koniec życzył wszystkim strażakom opieki św. Floriana strażackiego Patrona.

Wójt Adam Dziędzic podziękował druhom bratkowickiej OSP za ofiarne niesienie pomocy potrzebującym w ra-

zie pożaru, wypadku drogowego czy innych zdarzeń. Wójt poruszył temat dodatków do emerytur, podwyżek gazu. W swojej wypowiedzi podkreślił, że na bratkowickich strażaków zawsze można liczyć nie tylko w nieszczęśliwych zdarzeniach, ale też w różnych akcjach charytatywnych. Na koniec swojego wystąpienia podziękował radnym Gminy Świlcza za wspieranie działalności jednostek OSP, a Zarządowi OSP Bratkowice za bardzo dobrą owocną współpracę. Wójt zadeklarował dalszą pomoc i wspieranie bratkowickich strażaków.

Tomasz Wojton – przewodniczący Powiatu Rzeszowskiego w swoim przemówieniu podziękował bratkowickim druhom za śpieszenie z pomocą mieszkańcom Gminy Świlcza i całego Powiatu Rzeszowskiego. Podziękował za duże zaangażowanie strażaków w sprawy miejscowego środowiska. Życzył druhom tyle szczęśliwych powrotów od zdarzeń ile wyjazdów i wszelkiej pomyślności w roku 2022.

W kolejnym ustalonym harmonogramie zebrania odbyło się głosowanie nad udzieleniem absolutorium Zarządowi w okresie sprawozdawczym, które to strażacy udzieliли Zarządowi jednomyślnie. Podobnie przyjęto plan pracy i finansowy na 2022 rok.

Ślubowanie

Na tegorocznym zebraniu sprawozdawczym w szeregi naszej jednostki wstąpiło 4 młodych chłopców. Byli to:

- Miłosz Chmaj,
- Jakub Majka,
- Dawid Nabożny,
- Marcin Kłeczek

Rotę ślubowania przyjął od nich Prezes Piotr Chmaj.

Odnaki „Za Wyługę Lat” i dyplom uznania

Zebranie sprawozdawcze jest okazją nie tylko podziękowań i gratulacji dla strażaków, ale też okazją do wręczenia medali i odznaczeń honorowych. Na tegorocznym zebraniu wielu strażaków otrzymało odznaki „Za Wyługę Lat”, a byli to:

- Tadeusz Bielęda (50).
- Mieczysław Pięta (45).
- Władysław Pięta (40).
- Piotr Jucha (35).
- Bolesław Lis (35).
- Janusz Kania (30).
- Sławomir Wojton (20).
- Adam Jucha (20).
- Paweł Stec (10).
- Michał Kwas (10).

Odnaki wręczyli Wójt Adam Dziedzic, dh Tomasz Kwoka, dh Piotr Chmaj. Uchwałą obecnego Zarządu w porozumieniu i współpracy z Wójtem Gminy Adamem Dziedzicem dyplomami uznania za wieloletnią pracę w Zarządzie i Komisji Rewizyjnej OSP Bratkowice, rzetelne wykonywanie swoich powierzonych obowiązków w służbie na rzecz ochrony przeciwpożarowej w Gminie Świlcza, dyplomy otrzymali druhowie:

- Mieczysław Leja
- Jan Górski
- Józef Bachórz
- Zbigniew Bułatek

- Władysław Kwoczyński
- Jacek Piątek
- Jan Kwoka
- Robert Kwas

Dyplomy wręczyli Adam Dziedzic i Piotr Chmaj.

Honorowe Tytuły

Doniosłym wydarzeniem zebrania było nadanie tytułów honorowych. Na wniosek obecnego Zarządu. Walne Zebranie strażaków jednomyślnie przyznało tytuły zasłużonym wieloletnim działaczom byłego Zarządu OSP:

- dh Mieczysław Leja – „Honorowy Prezes”
- dh Jan Górski – „Honorowy Naczelnik”
- dh Władysław Kwoczyński – „Honorowy Kronikarz”

Zebranie zakończyło się tradycyjnym strażackim poczęstunkiem i długimi strażackimi rozmowami.

Tadeusz Bednarz

V Diecezjalna Pielgrzymka Strażaków

Po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią i licznymi obostrzeniami w tym zakresie – 29 maja 2022 r., strażacy z Podkarpacia wzięli udział w V Diecezjalnej Pielgrzymce Strażaków do Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej w Dębowcu koło Jasła.

Na tej diecezjalnej uroczystości strażackiej spotkali się m.in. funkcjonariusze jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej garnizonu podkarpackiego, pracownicy cywilni z poszczególnych Komend, druhowie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, a wśród nich druhowie z OSP Bratkowice, parlamentarzyści, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych wszystkich szczebli, weterani służby pożarniczej, kapelani i duszpasterze posługujący pośród strażaków, sympatycy pożarnictwa oraz mieszkańcy regionu. Podniosła rangę tej strażackiej uroczystości, nadały poczty sztandarowe wszystkich jednostek pożarniczych, uczestniczących w pielgrzymce.

Grupa druhów reprezentująca bratkowicką jednostkę OSP: Władysław Jucha, Władysław Kwoczyński, Robert Selwet, Piotr Wojton, Bolesław Lis, Józef Wojton, Grzegorz Pięta, Marek Rządyczka, Stanisław Przywara – przybyła

do Dębowca na czele ze swym kapelanem ks. kan. Józefem Książkiem – proboszczem. Wszyscy udali się wprost do Sanktuarium, by tu złożyć pokłon Matce Bożej Płaczącej i pomodlić się...

do Dębowca na czele ze swym kapelanem ks. kan. Józefem Książkiem – proboszczem. Wszyscy udali się wprost do Sanktuarium, by tu złożyć pokłon Matce Bożej Płaczącej i pomodlić się...

Eucharystii przewodniczył ks. bp senior Kazimierz Górny – pierwszy ordynariusz Diecezji Rzeszowskiej. W koncelebrze Mszy św. uczestniczyli:

st. bryg. ks. dr Jan Krynicki – Kapelan Krajowy Strażaków. Ks. Paweł Samborski – kapelan wojewódzki strażaków, ks. Paweł Raczyński – Kustosz Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej w Dębowcu oraz kapelani straży pożarnych Diecezji Rzeszowskiej, a wśród nich ks. kan. Józef Książek – kapelan straży pożarnych powiatu rzeszowskiego, a jednocześnie kapelan bratkowickiej OSP.

Okolicznościową homilię wygłosił ks. Bogusław Bogaczewicz – kapelan straży pożarnych powiatu strzyżowskiego. Liturgię Mszy św. ubogaciła Orkiestra Dęta OSP Gać z pow. przeworskiego oraz Chór Parafialny ze Skołyszyna.

Po Mszy św. można było wysłuchać koncertu w wykonaniu Orkiestry Dętej OSP, obejrzeć występ mażorettek z OSP Kołaczyce oraz podziwiać zabytkowy samochód marki Chevrolet z drabiną, należący do tej samej jednostki OSP.

Tekst i fot. Władysław Kwoczyński

60-lecie Przedszkola im. Jana Pawła II w Bratkowicach

W dniu 26.05.2022 r. Przedszkole im. Jana Pawła II w Bratkowicach obchodziło XVIII Rocznicę Nadania im. Jana Pawła II przedszkolu i wspaniały jubileusz 60-lecia powstania placówki przedszkolnej.

Mszę św. w intencji dyrekcji, wychowawców, pracowników, rodziców i dzieci z Przedszkola i Żłobka o wstawienictwo św. Jana Pawła II w kościele parafialnym odprawił ks. Rafał Majerski.

We Mszy św. uczestniczyli: rodzice i dziadkowie naszych przedszkolaków, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi przedszkola i dzieci. Przed Mszą św. dzieci z gr. V i III wystąpiły z programem artystycznym, przybliżając postać naszego Patrona poprzez piękne piosenki: „Barka”, „Ofiaruję Tobie Panie Mój”, „Nie zastąpi Ciebie nikt”.

Nasze przedszkole nigdy nie było jedynie miejscem czy instytucją, ale rodziną stworzoną przez pokolenia dzieci i ich rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, którzy oddali placówce swoje umiejętności, entuzjazm i serce.

Osobiście jestem dumna, że dane mi było pracować ostatnie 20 lat wśród ludzi zaangażowanych w pracę na rzecz dzieci, kreatywnych, poszukujących najlepszych rozwiązań w pracy z dziećmi zdrowymi i niepełnosprawnymi, otwartych i wrażliwych na ich potrzeby. Dzięki naszym wspólnym staraniom i zaangażowaniu udało się stworzyć Nasze Przedszkole takie, jakim je widzimy dzisiaj – przyjazne, kolorowe, nowoczesne, otwarte na nowe – na dzieci.

Kolejne jubileusze zawsze przywołują wiele refleksji i wspomnień z dziecięcych lat. Dzieci są przyszłością Polski. Jeśli chcemy być o tą przyszłość

– także naszą – spokojni, to musimy dzieciom zapewnić prawidłową opiekę, szansę na rozwój i pomoc w stawianiu się członkiem społeczeństwa i narodu. Przedszkole jest jedną z pierwszych instytucji, która socjalizuje najmłodszych i już na tym etapie można zrobić dla dzieci wiele dobrego i kształtować ich osobowość.

Św. Jan Paweł II powiedział: „(...) Każdy człowiek, każde dziecko jest słońcem, które wschodzi. Dzieci są nadzieją, która rozkwita wciąż na nowo, projektem, który nieustannie się urzeczywistnia, przyszłością, która pozostaje zawsze otwarta...” – Autobiografia 2002 r.

Placówka przedszkolna powstała w 1962 r. licząc jeden oddział przedszkolny, później dwa z 50 dziećmi, podlegając Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach. Przez kolejne pokolenia dzieci przychodziły do przedszkola by razem bawić się, zdobywać wiedzę i umiejętności.

Usamodzielnienie placówki nastąpiło w 1985 r., funkcję dyrektora pełniła Bożena Maksymiak sprawując ją do 2002 r.

Od 1 września 2002 r. funkcję dyrektora objęła Krystyna Kubas, pełniąc ją do chwili obecnej.

W 2003 r. rozpoczął się kolejny rozdział w historii nowego przedszkola. Otwarto go uroczyście w czerwcu 2003 r., a od 1 września 2003 r. rozpoczęło w nim edukację 100 przedszkolaków. Bratkowice wzbogaciły się o nową

placówkę oświatową, piękny budynek przedszkola.

Wielką zasługę wnieśli tu: organ prowadzący przedszkole – Gmina Świlcza, mieszkańcy Bratkowic i rodzice naszych przedszkolaków.

Pragnieniem dyrektora, nauczycieli i rodziców było, by Patronem Przedszkola został umiłowany Papież Polak – Jan Paweł II.

Uroczystość nadania imienia miała miejsce 30 maja 2004 r. w obecności całej społeczności przedszkolnej, mieszkańców i zaproszonych gości. Przedszkole otrzymało imię Jana Pawła II. Jesteśmy dumni, że Jan Paweł II jest naszym Patronem, że Jego postać widnieje na przedszkolnym sztandarze.

Jubileusz 60-lecia istnienia Przedszkola uświadamia nam z całą mocą, że czas odmierzany latami przedszkolnymi łączy byłych i obecnych nauczycieli, pracowników, dzieci i rodziców w ogromną przedszkolną rodzinę.

Czasy, w których rozpoczynało działalność nasze przedszkole, tak bardzo różniły się od dnia dzisiejszego – nie było komputerów, internetu, telefonów komórkowych. Mimo tego przedszkole to wczoraj i dziś jest w pewnym sensie takie samo, bo zawsze jest spotkaniem nauczyciela, opiekuna z dzieckiem. Ta relacja jest ponadczasowa i od jej jakości zawsze zależy poziom edukacji przedszkolnej bez względu na zewnętrzne okoliczności. Patrząc wstecz i na dzień dzisiejszy chlubiemy się dobrymi nauczy-

cielami, którzy z pasją i zaangażowaniem wprowadzali i wprowadzają dzieci w świat nauki poprzez zabawę. To pedagodzy, którzy pomagali i pomagają dzieciom poznawać świat, tradycje, kulturę, obyczaje i piękno naszego kraju, uczą co jest dobre, a co złe, rozwijają ich talenty, zdolności plastyczne, muzyczne, taneczne.

Czy to się udało. Odpowiedzią są dokonania naszych dzieci:

- absolwenci, ci najstarsi to dziś szanowani obywatele, nauczyciele, lekarze, artyści, duchowni, żołnierze, strażacy, pracownicy i ludzie wielu innych zawodów, a także wspaniali rodzice naszych przedszkolaków. Każdy sukces naszych byłych, już dorosłych wychowanków cieszy,

- dzisiejsi wychowankowie – laureaci konkursów, uczestnicy różnych przeglądów, zawodów sportowych, otwarci na świat, uczący się pomagać innym. Ich każdy najdrobniejszy sukces, osiągnięty na miarę możliwości, jest źródłem satysfakcji jaką czerpiemy z naszej pracy.

Z każdym rokiem szkolnym wkracza do przedszkola nowoczesność – komputery w salach przedszkolnych, multimedia, tablice interaktywne – wszystko bez czego dziś trudno wyobrazić sobie edukację. Z biegiem lat zmienił się charakter placówki przedszkola w Bratkowicach.

W obecnym roku szkolnym przedszkole liczy 6 oddziałów z liczbą 150 dzieci i jeden oddział żłobkowy liczący 20 dzieci.

Co nas wyróżnia i zasługuje na uwagę:

- dobrze wykwalifikowana kadra pedagogiczna z zakresu: logopedii, terapii pedagogicznej, oligofrenopedagogiki, pracy z dzieckiem z autyzmem i Zespołem Aspergera, Arttterapia z muzykoterapią i choreoterapią, nauka języka angielskiego;

- udział przedszkola w projektach i programach: Ogólnopolski program „Kreatywny przedszkolak, kreatywne dziecko”, Projekt międzynarodowy „Mały miś w świecie wielkiej literatury”, Ogólnopolski projekt edukacyjny „Wyzwania Teodora – 2020/2021”, Certyfikat udziału w akcji „Zdrowo i sportowo” w edycji 2020/2021, Międzynarodowy projekt edukacyjny „Piękna nasza Polska cała”;

- wolontariat: wsparcie fundacji: „Mam marzenie”, przekazanie pomocy rzeczowej i finansowej na rzecz podopiecznych Fundacji Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci, indywidualna pomoc dla dzieci niepełno-

sprawnych i chorych, pomoc rzeczowa na rzecz uchodźców z Ukrainy;

- inne działania na rzecz dzieci: przeszkolenie starszaków w zakresie „Pierwszej pomocy przedmedycznej”, przebadanie stanu uzębienia u chętnych dzieci w objazdowym „Dentobusie”, podjęcie wyzwania challenger: „Jesteśmy z wami niebieskimi motylami” i „Dzień godności – z osobami z niepełnosprawnością intelektualną”;

- promocja przedszkola w środowisku: utworzenie strony internetowej „Kolorowa plastyka dla smyka”, współpraca z wydawnictwem MAC Edukacja – tworzenie grafiki dla nauczycieli z całej Polski, udział w różnorodnych konkursach plastycznych dla nauczycieli i dzieci: otrzymanie wyróżnień i pierwszych miejsc;

- przystąpiliśmy do sieci szkół i przedszkoli promujących zdrowie, rozwijamy edukację zdrowotną, przy-

rodniczą i sportową. Nasi nauczyciele kładą nacisk na edukację artystyczną, muzyczną. To dzięki nim nasi wychowankowie rozwijają aktywność twórczą, uczą się tworzyć ciekawe prace i są laureatami wielu konkursów. Na przestrzeni dziejów przedszkole miało wiele osiągnięć edukacyjnych. Świadczą i o nich podziękowania, dyplomy, certyfikaty, wyróżnienia zdobiące przedszkolne korytarze.

Warto podkreślić, że nasz Patron św. Jan Paweł II był wielkim miłośnikiem literatury, teatru, sportu, przyrody. Idąc w Jego ślady staramy się rozbudzić to zamiłowanie wśród naszych dzieci, rozwijając zainteresowanie książką, organizując konkursy literackie, plastyczne, uczestnicząc w konkursach muzycznych, tanecznych.

Dzięki dotychczasowej i terażniejszej pracy nasze przedszkole ma niepowtarzalny klimat, własną kulturę edukacyjną, tradycje, Patrona – Przyjaciela dzieci.

Św. Jan Paweł II powiedział: „Pragnę... wypowiedzieć tę radość, jaką dla każdego z nas stanowią dzieci, wiosna życia, zadatek przyszłości każdej dzisiejszej Ojczyzny” – Nowy Jork, 2 X 1979 r.

Swoją pracą kształtujemy charakter, postawy naszych dzieci, dzięki pracy nas wszystkich mury przedszkola opuszcza wrażliwy, przygotowany do szkolnej wędrówki mały człowiek.

Niech nasz Patron św. Jan Paweł II dodaje sił, mądrości i prowadzi w tej nowej wędrówce dzieci opuszczające mury przedszkola.

Za to wszystko w dniu obchodów Jubileuszu pragnę podziękować wszystkim moim poprzednikom na stanowisku dyrektora przedszkola, całej kadrze byłych i obecnych nauczycieli i pracowników, absolwentom, dzieciom oraz ich rodzicom. Dziękuję wszystkim, którzy instytucjonalnie i indywidualnie wspie-

rają przedszkole w jego codziennej pracy, na których zawsze możemy liczyć. Trudno sobie wyobrazić dawne i dzisiejsze przedszkole bez zaangażowanych rodziców. Nasza placówka zawsze mogła liczyć na ich pomoc przy realizacji różnych zadań szczególnie rodzinnych pikników. Świadczą o tym kroniki przedszkolne z dawnych lat i obecne wsparcie Rady Rodziców.

Jednocześnie pragnę wyrazić szacunek dla pracy nauczycieli, ogromnej wrażliwości, zaangażowania i profesjonalizmu w rozwój Przedszkola w Bratkowicach. Doceniam kreatywne działania nauczycieli, służące rozwijaniu zainteresowań, umiejętności dzieci, okazywaną im troskę, życzliwość i uśmiech.

Składamy serdeczne podziękowania pracownikom Urzędu Gminy Świlcza na czele z Wójtem Gminy Adamem

Dziedzicem za tak dobre warunki pracy, zabawy, nauki dla naszych dzieci w przedszkolu i żłobku.

* * *

W dniu 26 maja przedszkolaki pamiętały o swoich kochanych mamusiach, śpiewając dla nich piosenkę: „Kocham Cię Mamusiu”.

Mama-Matka to zwykle słowa tak często i zwyczajnie brzmią, słowa najprostsze, lecz mama to jasny i bezpieczny dom.

Dziecko bardzo poszukuje ciepłej i serdecznej miłości mamy, ale również otwartej, życzliwej i dającej bezpieczeństwa miłości taty. Jednym z darów, jakie możecie Wy rodzice ofiarować swoim dzieciom jest poświęcenie im odrobiny czasu każdego dnia: na wspólną zabawę, rozmowy, czytanie książek, spa-

cery i wycieczki, które są najlepszą szkołą życia dla dziecka.

„Jest na świecie taka miłość, która jest bezinteresowna i najprawdziwsza ze wszystkich – to miłość matki do dziecka. Choćby nie wiem co się stało, choćby nie wiem jak bardzo własne dziecko cię zawiodło, zraniło, to i tak będziesz je kochać ze wszystkich sił. Ta miłość jest jedną z najpiękniejszych miłości” – Gabriela Gargaś „Trudna miłość”.

Z dumą możemy powiedzieć, że przedszkole w Bratkowicach daje dzieciom radość, wiele zabawy, przygotowuje do nauki szkolnej, do dorosłego życia, bo: „Najważniejszy obowiązek wobec dzieci, to dać im szczęście” – powiedział Janusz Korczak.

Krystyna Kubas
Dyrektor Przedszkola
im. Jana Pawła II w Bratkowicach

Ratownik medyczny w Przedszkolu w Bratkowicach

4 maja 2022 roku w Przedszkolu im. Jana Pawła II w Bratkowicach odbyły się zajęcia dla 5-latków z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Zajęcia przeprowadził ratownik medyczny z Kliniki Doktora Misia.

Opowiedział przedszkolakom, w jaki sposób udziela się pierwszej pomocy, jak pomóc poszkodowanym zanim przyjedzie pogotowie ratunkowe.

Dzieci z zainteresowaniem słuchały wskazówek pana ratownika dotyczących zachowania się w sytuacji zagrożenia życia np. skaleczenia, oparzenia, utraty przytomności, zatrucia, złamania czy krwotoku. Nauczyły się podstawowych numerów alarmowych oraz jak wezwać pomoc przez telefon.

Ogromne wrażenie na dzieciach zrobił „fantom-miś”, na którym dzieci uczyły się podstaw reanimacji.

Szkolenie miało na celu kształtowanie pozytywnych i bezpiecznych postaw oraz zapoznanie najmłodszych z podstawowymi czynnościami ratowniczymi w wypadku nieobecności osób dorosłych.

Oczywiście szkolenie nie zrobi z przedszkolaków profesjonalnych ratowników, ale nauczy dzieci radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia. Bardzo ważne jest wprowadzenie tematyki pierwszej pomocy i osvajanie z nią najmłodszych, bowiem kiedy dorosną, nie będą się bały udzielać pierwszej pomocy.

Zajęcia zostały przeprowadzone w sposób w bardzo profesjonalny, każdy przedszkolak chętnie brał udział w zajęciach.

Zajęcia były sfinansowane z Gminnego Funduszu Rozwiązywania i Profilaktyki Problemów Alkoholowych w Świlczy.

Ewa Kwoka

Lekarz w Przedszkolu

16 maja 2022 roku dzieci w Przedszkolu im. Jana Pawła II w Bratkowicach odwiedził lekarz – Kazimierz Wojtuń.

Celem spotkania było zachęcenie dzieci do dbania o własne zdrowie i prowadzenie zdrowego stylu życia poprzez promowanie zasad właściwego odżywiania, regularnego ruchu (także na świe-

żym powietrzu), zachowania higieny (zwłaszcza rąk), właściwego doboru ubioru. Pan doktor zwrócił uwagę dzieci na związek między chorobą a leczeniem i koniecznością przyjmowania le-

karstw oraz zastrzyków. Dzieci miały niepowtarzalną okazję do obejrzenia stetoskopu, strzykawek, czepków, maseczek i fartucha. Przedszkolaki mogły posłuchać bicia serca kolegów, przymierzyć czepki i maseczki.

Dzieci bardzo aktywnie uczestniczyły w spotkaniu, z zainteresowaniem słuchały wypowiedzi o pracy lekarza. Dzieliły się doświadczeniami odnośnie chorób, które przeżyły oraz mówiły o dolegliwości ich bliskich. Dowiedziały się, w jakim celu wypisuje się receptę i gdzie można ją zrealizować.

Ponownie usłyszały, że nie mogą brać leków samodzielnie, lecz jedynie te podane im przez bliskich.

Lekarz pochwalił to, jak dzieci uważnie słuchały i jak wiele już wiedzą na temat związany ze zdrowiem. W nagro-

dę za uwagę i aktywność poczęstował słodkościami i przeczytał bajkę związaną z tematem spotkania. Od Przedszkolaków w podziękowaniu za wizytę lekarz otrzymał dyplom, gromkie brawa i miał możliwość posłuchania pięknej wiosennej piosenki w wykonaniu najmłodszych grup.

Spotkanie upłynęło w bardzo miłej atmosferze. Mamy nadzieję, że w przyszłości wizyta dzieci w gabinecie lekarskim nie będzie budziła już lęku i innych nieprzyjemnych uczuć.

Ewa Kwoka

Pierwszy dzień wiosny i nie tylko

21 marca dzieci z Przedszkola im. Jana Pawła II w Bratkowicach świętowały nadejście astronomicznej wiosny. W tym dniu od rana było wielkie poruszenie. Dzieci z niecierpliwością oczekiwały na wizytę Pani Wiosny. Przedszkolaki chętnie uczestniczyły w grach i zabawach związanych z nadchodzącą porą roku. Jednak największą radości sprawiła im wizyta Pani Wiosny, która odwiedziła każdą grupę przedszkolną oznajmiając, że w końcu nadeszła upragniona pora roku. Dzieci zaśpiewały dla miłego gościa piosenki, recytowały wierszyki oraz wspólnie bawiły się. Po wizycie Pani Wiosny, dzieciom został przedstawiony starodawny zwyczaj topienia Marzanny. W końcu przyszedł ten czas, kiedy same mogły stworzyć taką kukłę i sprawiło im to olbrzymią radość. Następnie, całe przedszkole radośnie w takt muzyki i śpiewu maszerowało w wiosennym pochodzie, na

czelu którego widniała Marzanna. W ten sposób dzieci chciały pożegnać Zimę i przywitać Wiosnę. Podczas przemarszu dzieci bacznie obserwowały piękno budzącej się do życia przyrody, wypatrywały pączków na drzewach, pierwszych kwiatów. W końcu dotarli nad rzekę, gdzie okrzykami i symbolicznym oblaniem wody Marzanny, pożegnały Zimę.

W tym dniu przedszkolaki świętowały nie tylko nadejście wiosny, ale i obchodziły Dzień Kolorowej Skarpetki, czyli Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa. Dzieci przyszły w tym dniu w kolorowych skarpetkach nie do pary, pokazując, że różni nas tak niewiele od osób z Zespołem Downa, to tylko jeden dodatkowy, niepasujący chromosom – tak jak nasza niepasująca skarpetka. W grupach odbyły się pogadanki mające na celu przybliżenie problemu chorych na Zespół Downa.

Dzieci wykonały także prace plastyczne pt. „Kolorowe skarpetki”.

Ten dzień z pewnością był dla każdego przedszkolaka radosnym i niezapomnianym wydarzeniem.

Anna Trawka

Maria Konopnicka

Powitanie wiosny

*Leci pliszka
spod kamyczka:
– Ja się macie dzieci!
Już przybyła
wiosna miła,
już słońeczko świeci!
Poszły rzeki w
świat daleki,
płyną het do morza;
A ja śpiewam,
a ja lecę,
gdzie ta ranna zorza!*

Gminny Żłobek w Bratkowicach

Żłobek jest miejscem przyjaznym dzieciom, który przede wszystkim nastawiony jest na wspieranie rozwoju maluchów oraz na indywidualne podejście do każdego dziecka.

Pobyt w żłobku niesie dla dzieci wiele korzyści. Dzieci szybciej uczą się współdziałania w grupie, stają się bardziej samodzielne i empatyczne. W żłobku czeka na nich wiele atrakcji, zabaw i zajęć ukierunkowanych na rozwój psychoruchowy, przy których dzieci śpiewają, tańczą, malują, spędzają czas na świeżym powietrzu. Aby jeszcze bardziej uatrakcyjnić pobyt maluszków w Gminnym Żłobku w Bratkowicach,

zostały wprowadzone przeróżne nietypowe dni, które niosą wiele korzyści dla prawidłowego rozwoju dziecka.

Do takich dni należą między innymi: Dzień Czekolady, Dzień Pizzy, Dzień Mleka, Dzień Marchewki, Dzień Tańca, Dzień Kredki, Dzień Przyjaciela, Dzień Kropki, Dzień bez skarpetek i wiele innych.

Podczas takich zajęć stosowane są różne metody i formy pracy – zabawy,

które wykorzystują naturalną ciekawość dziecka do odkrywania świata, rozbudzają w dzieciach twórcze myślenie, pamięć i wyobraźnię, a zajęcia muzycznoruchowe motywują dzieci do integracji, pomagają w pokonywaniu lęku przed nowymi sytuacjami, oraz pobudzają do aktywności.

Wśród nietypowych świąt znalazły się i te dedykowane zwierzętom: Dzień Żabki, Dzień Ślimaka, Dzień Kota,

Dzień Chomika, Dzień Żółwia i tym podobne. Obchodząc takie dni rozwijamy empatię wśród dzieci, uwrażliwiamy na potrzeby wszystkich zwierząt. Przekazujemy informacje na temat właściwej opieki nad zwierzętami. Poprzez obchodzenie takich nietypowych dni, dzieci mogą stać się małymi badaczami przyrody, kucharzami, tancerzami, dzięki temu mają możliwość przeżywania nowych doświadczeń i wzbogacania wiedzy. W czasie wszystkich zajęć stwarzamy sytuacje sprzyjające aktywizowaniu myślenia, rozwijamy aktywność twórczą dzieci: językową, ruchową, plastyczną i muzyczną.

Małgorzata Draus

Szkoła Podstawowa Nr 1 wita wiosnę

Początek wiosny sprawił, że w Szkole Podstawowej nr 1 zrobiło się bardzo kolorowo i radośnie.

21 marca 2022 r. zaczęliśmy Dniem bez plecaka. Uczniowie, nie tylko młodsi – przyszli do szkoły z przyborami, ale nie z plecakami. Mogliśmy zobaczyć książki szkolne w kuwecie dla kota, wózku dziecięcym, poszewkach, workach na śmieci, lodówce turystycznej, walizkach czy pudełkach. Nasi uczniowie nie zawiedli, wręcz wykazali się wielką kreatywnością.

Tego dnia odbył się również dla klas 1-3 konkurs „Mam talent”. Uczniowie prezentowali swoje różne zdolności, nie tylko muzyczne, ale taneczne, zręcznościowe czy też zamiłowania do sportu czy muzyki.

Był to także Światowy Dzień Kolorowej Skarpetki, czyli Międzynarodowy

Dzień Osób z Zespołem Downa. Uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach dołączyli do akcji i przyszli w tym dniu w kolorowych skarpetkach, często nie do pary, pokazując, że różni nas tak niewiele od osób z Zespołem Downa, jeden dodatkowo, niepasujący chromosom – tak jak nasza niepasująca skarpetka.

Nauczyciele wraz z uczniami rozmawiali o tolerancji i akceptacji, aby przybliżyć tematykę osób z Zespołem Downa, ponieważ już za kilka dni braliśmy udział w kolejnym Ogólnopolskim Projekcie „Jesteśmy z Wami niebieskimi motylami” Z tej okazji w Światowym Dniu Świadomości Autyzmu, który przypadał 2 kwietnia, poszczególne kla-

sy brały udział w inicjatywie społecznej, by pogłębić i uświadomić sobie, że każdy jest inny i jakże różny. Projekt ten skierowany był do uczniów szkół podstawowych i jego głównym celem było poszerzenie świadomości społecznej wśród dzieci i młodzieży na temat autyzmu, kształtowanie właściwych postaw prospołecznych wśród dzieci i młodzieży oraz wychowanie do wartości takich jak empatia, wyrozumiałość, szacunek i wrażliwość.

Nasza szkoła włączyła się w akcję i miała do wykonania kilka zadań, za które klasy, które się z nich wywiązały, otrzymały dyplom. Uczniowie mieli za zadanie: wysłuchać opowiadania pt. „Czarodziejka” J. M. Chmielewskiej

i „Kosmita” R. Jędrzejewskiej-Wróbel, które stały się okazją do dyskusji na temat wydarzeń zawartych w opowiadaniach. Wysłuchali także dodatkowych informacji na temat funkcjonowania osób z autyzmem oraz:

- wykonali pracę plastyczną przedstawiającą błękitnego motyla,
- byli uczestnikami „niebieskiego zdjęcia”, czyli z niebieskimi elementami stroju lub przedmiotami,
- odbyli „Spacer dla Autyzmu” wokół szkoły z własnoręcznie wykonanymi niebieskimi motylami, czy też niebieskimi balonami,
- na korytarzu szkoły przygotowali gazetkę zawierającą ważne informacje dotyczące zaburzenia, jakim jest autyzm.

Natomiast 22 kwietnia nasza szkoła obchodziła Światowy Dzień Ziemi. Tego dnia uczniowie z klas młodszych uczestniczyli w zajęciach mających na celu uświadomienie dzieciom znaczenia ochrony naszej planety. Uczniowie oglądali filmy edukacyjne o tematyce ekologicznej, teatrzyk przygotowany przez najmłodszą klasę pt. „Czerwony Ekologiczny Kapturek”, recytowali wiersze, śpiewali piosenki. Na koniec dnia klasy wraz z wychowawczyniami wyruszyły na wiosenny spacer w poszukiwaniu oznak wiosny. Dzień upłynął bardzo radośnie i przyjemnie.

Jak widać szkoła to nie tylko nauka i obowiązki, ale również świetna zabawa i wspólnie spędzony czas. W naszej szkole jest wiele inicjatyw zarówno w klasach 1-3, ale i starszych.

Agnieszka Zapala

Obchody 3 Maja w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach

Święto Narodowe Trzeciego Maja, to dla nas Polaków jedna z najważniejszych dat w roku. To właśnie na Zamku, w Sali Senatorskiej w 1791 roku, uchwalono bowiem jeden z najważniejszych w polskiej historii dokumentów.

Pierwsza w Europie, a druga na świecie konstytucja była prawdziwym ewenementem politycznym, a zarazem desperacką próbą wydobywania państwa z głębokiego kryzysu. Choć sformułowana w niej świątla koncepcja reformy państwa nie została niestety zweryfikowana w praktyce z uwagi na działania ościennych mocarstw, *Ustawa rządowa* do dziś pozostaje jednym z najbardziej wzniosłych symboli dążeń Polaków do życia w wolny, suwerennym i sprawiedliwym kraju. Wprowadzała w Rzeczypospolitej ustrój monarchii konstytucyjnej – zachowywała stanową strukturę społeczeństwa, ale otwierała perspektywę dalszych przekształceń systemu państwowego. Na jej podstawie przyjęto monteskiuszowski podział władz na prawodawczą, wykonawczą i sądowniczą, a także zniesiono m.in. liberum veto, konfederacje i wolną elekcję. Choć *Konstytucja 3 maja* obowiązywała jedynie przez 14 miesięcy, była wielkim osiągnięciem narodu polskiego chcącego zachować niezależność państwową oraz zapewnić możliwość rozwoju gospodarczego i politycznego kraju. Oryginał rękopiśmienny *Konstytucji 3 maja* początkowo był przechowywany w Wilanowie w zbiorach Archiwum Publicznego Potockich zgromadzonych przez Stanisława Kostkę Potockiego, uczestnika obrad Sejmu Czteroletniego. W latach 70. XIX wieku na mocy umów rodzinnych archiwum zostało przekazane do podkrakowskich Krzeszowic, a po 1945 roku powróciło do Warszawy

i znalazło się w Archiwum Głównym Akt Dawnych.

Dzień 3 maja 1791 roku został uznany *Świętem Konstytucji 3 Maja*. Obchody tego święta były zakazane podczas rozbiorów, a ponownie jego świętowanie zostało wznowione w II Rzeczypospolitej w kwietniu 1919 roku. Święto Konstytucji 3 Maja zostało zdelegalizowane przez hitlerowców i sowietów podczas okupacji Polski w czasie II wojny światowej, a po antykomunistycznych demonstracjach w 1946 r. nie było obchodzone w Polsce. W styczniu 1951 r. święto 3 maja zostało oficjalnie zdelegalizowane przez władze komunistyczne. W roku 1981 ponownie władze świętowały uchwalenie majowej Konstytucji. Do roku 1989 w tym dniu często dochodziło w Polsce do protestów i demonstracji antyrządowych i antykomunistycznych. Po zmianie ustroju, od kwietnia 1990 r. Święto Konstytucji 3 Maja należy do uroczystości obchodzonych polskich świąt.

W naszej szkole również upamiętniono ten dzień uroczystą akademią, wykonano okolicznościowe gazetki przypominające o tym ważnym święcie. Na szkole zawisły biało-czerwone flagi, co nadało jej pięknego wyglądu.

Jesteśmy Polakami i od najmłodszych lat powinniśmy kultywować wśród młodzieży postawy patriotyczne. Szczególnie w tych trudnych czasach, my młodzi, musimy uczyć się szacunku do Ojczyzny i historii, aby poświęcenie naszych przodków nie odeszło w zapo-

ROTA

Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!
 Nie damy pogrześć mowy!
 My, polski naród, polski lud,
 Królewski szczerp piastowy.
 Nie damy, by nas zgnębił wróg!
 Tak nam dopomóż Bóg!
 Do krwi ostatniej kropli z żył
 Bronić będziemy ducha,
 Aż się rozpadnie w proch i pył
 Krzyżacka zawierucha
 Twierdza nam będzie każdy próg.
 Tak nam dopomóż Bóg!
 Nie będzie Niemiec pluć nam w twarz,
 Ni dzieci nam germaniń.
 Wstanie potężny hufiec nasz,
 Duch będzie nam hetman ił
 W ten dzień, gdy zagrzmi złoty róg!
 Tak nam dopomóż Bóg!

mnienie. Nie pozwólmy, żebyśmy zapomnieli skąd nasz Ród!

Oprac. Szymon Wdowik, kl. VIII

Długo wyczekiwany remont

Przedszkolaki zyskały nowe pomieszczenie. Choć Oddział Przedzszkolny w Szkole Podstawowej nr 2 funkcjonuje już ponad 40 lat, to nie do końca spełniał wszystkie wymagania małych dzieci. Ponieważ sala zajęć była za mała do zajęć i zabaw, kilka dobrych lat temu została powiększona poprzez częściowe wyburzenie jednej ze ścian i dołączenie przylegającego pomieszcze-

ni przez te wszystkie lata korzystały ze wspólnych toalet przeznaczonych dla wszystkich uczniów. Nie było to zbyt wygodne ani bezpieczne dla nich, ponieważ dziewczynki musiały wychodzić na piętro. Po wyjściu z sali zajęć nie były pod opieką nauczyciela. Podczas prac plastycznych, gdy potrzebna była woda lub też trzeba było umyć ręce, dzieci wychodziły po nią.

Koszt remontu zamknął się w kwocie 218.423,19 zł. Na czas remontu zajęcia kl. „0” zostały przeniesione do innego pomieszczenia. Choć warunki lokalowe były znacznie gorsze, zajęcia odbywały się normalnie. Remont został ukończony pod koniec grudnia i po nowym roku dzieci mogły znów wprowadzić się do swojej sali. W ramach remontu zostały wykonane następujące prace: w zaadoptowanym pomieszczeniu podłączona została woda, zamontowano dwie toalety, jedną dla chłopców, drugą dla dziewczynek, dwie umywalki, do których podłączono ciepłą wodę z bojlera, zamontowano również prysznic, a ściany i podłoga zostały pokryte płytkami. Cała sala zajęć i łazienka zostały

nia. Po tym remoncie dzieci miały dużo miejsca do nauki, a zwłaszcza do zabawy. Sala jest dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne potrzebne do zajęć,

Gdy został ogłoszony przetarg przez Urząd Gminy w Świlczy, wygrała go firma „Wal-Mar” z Sędziszowa Małopolskiego, której właścicielem jest p. Wal-

nie brakuje też różnorodnych zabawek, dostosowanych do wieku dzieci (5,6 lat). Do „pełni szczęścia” brakowało jeszcze jednego pomieszczenia, jakże ważnego, a mianowicie – łazienki. Dzie-

demar Marciniak. W listopadzie 2021 r. rozpoczął się planowany dawno remont, w ramach programu „Adaptacja i przebudowa istniejących pomieszczeń na potrzeby Oddziału Przedzszkolnego”.

na nowo pomalowane. Aby dostosować warunki do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych zostały zamontowane drzwi ewakuacyjne, wymieniono również dwoje drzwi prowadzące na korytarz szkolny i założono nowe oświetlenie zarówno w sali zajęć jak również w toalecie.

Remont był długo wyczekiwany i jakże potrzebny. Teraz jest to duże udogodnienie i wygoda, ponieważ toalety i umywalki są dostosowane rozmiarami do wieku dzieci, które nie muszą opuszczać sali zajęć, aby z nich skorzystać.

Władysława Jucha

Aktywny czas

Droży Czytelnicy! Ponieważ znacznie mnie od strony sportowej i wiece, że od lat promuję zdrowy styl życia, dzisiejszy artykuł będzie również z tym związany! Ostatnio pisałam Wam o nowej sali treningowej, która dzięki Gminnemu Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy, z siedzibą w Trzcinie została oddana do użytku dla mieszkańców, dzisiaj daleki pociągnę ten temat, z tą różnicą, że już dzisiaj chciałabym zachęcić Was do uczestnictwa w zajęciach, które od początku marca się tam odbywają.

Dla osób, które nie są w temacie, przybliżę jedynie, że sala treningowa znajduje się w budynku, który znajduje się na stadionie sportowym w Bratkowicach, a sala umiejscowiona jest na poddaszu. Jest to nowoczesny design z profesjonalnym sprzętem, szatnią, toaletami oraz klimatyzacją.

Obecnie w miejscu tym prowadzone są zajęcia fitness dwa razy w tygodniu, zajęcia z boksu dla dzieci i dorosłych oraz zdrowy kręgosłup. Jeśli chodzi o zajęcia fitness, są to treningi bardzo urozmaicone, a dzięki temu, że na sali jest mnóstwo różnorodnego sprzętu do wyboru, treningi są za każdym razem inne. Treningi prowadzone są dla osób w każdym wieku, niezależnie od płci, również panowie decydują się na taki rodzaj zajęć, ze względu na to, że nie są one prowadzone jak typowy fitness z układem choreograficznym, tylko bardziej w formie

treningu obwodowego, czy stacyjnego z obciążeniem, dlatego serdecznie zapraszam również więcej panów na zajęcia. Treningi są prowadzone dla osób, niezależnie od stopnia wytrenowania, zawsze proponuję łatwiejsze wersje ćwiczeń, jak również zawsze zwracam uwagę na to, aby nowe osoby wiedziały, że mogą ćwiczyć w swoim tempie.

Oczywistą sprawą jest to, że osoby początkujące potrzebują nieco więcej czasu na adaptację, natomiast jeśli ktoś dba o swoją formę, to wie o tym, że tylko systematyczny trening daje efekty. Jeśli chcesz poprawić kondycję swojego ciała, zrzucić kilka kilogramów, zadbać o siebie, to pamiętaj, że chodzenie na

zajęcia raz na jakiś czas, to trochę za mało. Wszyscy wiemy, że sprawność fizyczna to podstawa do dobrego funkcjonowania organizmu człowieka, dzięki temu, że nasze ciało jest wytrenowane i dostaje regularne bodźce w postaci treningu, w przyszłości zapewne będziemy mogli lepiej funkcjonować, dlatego nie odkładajcie decyzji o rozpoczęciu swojej przygody z treningiem w nieskończoność. Początki są zawsze trudne, ale satysfakcja i radość po zakończonym treningu jest nie do opisania.

Jeśli chodzi o zdrowy kręgosłup, to są to zajęcia przeznaczone dla osób głównie zdrowych lub z jakimiś niedużymi dysfunkcjami. Chciałabym na pewno obalić mit, że zdrowy kręgosłup to zajęcia dla starszych, schorowanych osób, ponieważ wiele osób tak uważa. Zajęcia tego typu przeznaczone są przede wszystkim dla osób, które mają siedzący tryb życia, mają różnego rodzaju schorzenia i dolegliwości od strony kręgosłupa, spowodowane różnymi czynnościami i chcą się ich pozbyć za pomocą prozdrowotnych zajęć.

Osoby, które mają poważne dolegliwości powinny udać się do specjalisty, który będzie w stanie im pomóc. Tutaj zapraszam również osoby w każdym wieku, bez względu na płeć oraz wiek, również mile widziane są dzieci. Zajęcia odbywają się w rytm bardzo spokojnej muzyki i wykorzystywane są elementy z jogi, rozciągania czy pilatesu.

Dodatkowo oprócz wyżej wymienianych zajęć już teraz można korzystać z dobrodziejstw sali treningowej w każdą środę w godzinach od 16 do 21. Co to znaczy? W tych godzinach można przyjść na salę i zrobić sobie dowolny trening, pobiegać na bieżni, skorzystać z rowerków czy orbitreków, porozciągać się itp. Można zakupić specjalne karty, które upoważniają do tego, i dzięki takim kartom, którą odbija się przy wejściu, można na własną rękę zrobić sobie trening. Informacje na temat kart są na stronach Gminy jak i Gminnego Centrum Kultury. Dla osób, które chciałyby skorzystać z podpowiedzi jaki trening zrobić, jako Trener jestem do dyspozycji.

Korzystajcie z sali, ponieważ jest piękna, funkcjonalna, i przede wszystkim jest dla Was!

Dbajcie o siebie.

Sabina

FITNESS CLUB

Zapraszamy na zajęcia Fitness

Zajęcia Fitness oraz Zdrowy Kręgosłup z wykorzystaniem sprzętu:

- piłki
- stopy
- ciężarki
- kettle
- sztangi

Dołącz do grupy:

Fitness Bratkowice

664 931 602

Zajęcia Fitness:
Poniedziałki i czwartki:
godzina 19.00-19.55
godzina 20.00-20.55

Zdrowy Kręgosłup:
Czwartki:
godzina 18.00-18.50

Miejsce:
budynek na stadionie sportowym
w Bratkowicach (poddasze)

Organizator:
Gminne Centrum Kultury
Sportu i Rekreacji
w Świlczy z siedzibą w Trzcinie

Prowadzący:
Trener Personalny
Instruktor Fitness
Ultramaratonka
Specialista ds. Żywienia
Sabina Zięba

DOŁĄCZ DO NAS!

FITNESS CLUB

Może to coś dla Ciebie?

W ofercie również:

- Profesjonalny pomiar składu ciała
- Treningi personalne
- Treningi dla dzieci
- Dietetyka
- Indywidualne plany żywieniowe
- Oczyszczanie organizmu
- Naturalna suplementacja
- Współpraca z firmami
- Konsultacje
- Plany treningowe

Masz problem z odżywianiem?
Ciepło jest na diecie i nie masz efektów?
Skorzystaj z oferty i umów się na bezpłatną konsultację.

Jesteś świeżo upieczoną mamą?
Chcesz wrócić do formy sprzed ciąży?
Znam na to rozwiązanie.

Brak Ci energii w ciągu dnia?
Jesteś ciężko zmęczony?
Wiem w czym tkwi problem.

Brak Ci motywacji oraz systematyczności?
Odezwił się do mnie, a wesprzyj swoje działania i podpowiem, jak wytrwać w postanowieniu.

Nie masz czasu na grupowe treningi?
Godzina Ci nie odpowiada?
Dowiedz się jak wygląda treningi indywidualne.

Prowadzisz firmę?
Skorzystaj z pakietu treningów dla swoich pracowników.

Jesteś Trenerem?
Chcesz się rozwinąć?
Moję mieć dla Ciebie ciekawą propozycję.

"Uzłóż zrob to, czego innym się nie chce, a jutro będziesz mieć to, czego inni pragną"

Zapraszam
Sabina Zięba

📞 Biznes w sporcie

📞 Sabina Zięba

📞 664 931 602

Treningi boksu w Bratkowicach

W naszej miejscowości od kwietnia bieżącego roku prowadzone są treningi boksu dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Zajęcia te poprawiają kondycję, koordynację oraz charakter.

Boks doskonale rozładowuje nadmiar energii oraz pomaga zapanować nad sobą w sytuacjach ekstremalnych, uczy szacunku do innych, a także do samego siebie.

Bratka Bratkowice, treningi w głównej mierze odbywają się na niedawno odremontowanej i odpowiednio wyposażonej sali GCKSiR na poddaszu, gdzie również prowadzone są zajęcia fitness.

ni, boiska do siatkówki, na których wzmacniamy się kondycyjnie i szybkościowo. Treningi prowadzimy od miesiąca, a nasza grupa gromadzi około 15/20 osób z tendencją wzrostową. Na chwilę obecną miejsca mamy pod dostatkiem, ale gdyby jednak zaczynało robić się ciasno, dołożymy treningów, a grupy podzielimy na początkującą i zaawansowaną – dodaje Monika.

Obecnie treningi odbywają się w poniedziałki o 17:00, środy o 18:30 i piątki o 18:00, i trwają 1,5 godziny. Koszt pojedynczego treningu to 10 zł, w ofercie dostępne są również karnety miesięczne, których cena

– Chcemy stworzyć w Bratkowicach idealne miejsce do trenowania dla osób w każdym wieku. Pragniemy, aby nasi podopieczni mieli możliwość wielowymiarowego rozwoju swojego ciała oraz pracy nad samodyscypliną. W momencie, kiedy nasi klubowicze osiągną wysoki poziom wyszkolenia technicznego, motorycznego oraz kondycyjnego będziemy chcieli zaprezentować ich umiejętności na turniejach bokserskich w naszej okolicy. Jesteśmy pewni, że nam się to uda, bo w mieszkańcach naszej miejscowości i nie tylko, uczęszczających na treningi widzimy ogromny potencjał – mówi Monika – koordynator projektu.

Obecnie młodzi sportowcy trenują w kompleksie sportowym na stadionie

– Przy sprzyjającej pogodzie korzystamy również z zewnętrznych elementów infrastruktury sportowej stadionu tj. bież-

wynosi 70 zł dla uczniów i studentów oraz 90 zł dla pozostałych osób.

Monika

Walka o utrzymanie w KEEZA A Klasie

W przerwie zimowej doszło do kilku kluczowych zmian w kadrze zespołu Bratka Bratkowice. Miejsce dotychczasowego trenera Piotra Garuli zajął Dawid Homa, przed którym Zarząd postawił cel wzmocnienia zespołu i utrzymania drużyny w rzeszowskiej A klasie. Od początku stycznia zaczęto intensywnie prace transferowe. Cieszy fakt, że do drużyny powróciło kilku wychowanków, miejscowych zawodników, którzy w ostatnich latach grywali poza Bratkowicami. Drużyna przystąpiła do rundy rewanżowej w bardzo optymistycznych nastrojach, lecz już pierwsze mecze pokazały, że o utrzymanie będzie bardzo trudno. Dodatkowo kilku kluczowych zawodników doznało pechowych kontuzji, które nie pozwalają na grę do dnia dzisiejszego. Zespół radził sobie ze zmiennym szczęściem, przez co zdobycz punktowa nie jest zbyt okazała.

Juniorzy Bratka Bratkowice zajmują 1 miejsce w tabeli A1 Junior Starszy Rzeszów

W zespole juniorów starszych również nastąpiła zmiana trenera. Zespół od rundy wiosennej prowadzi Wojciech Kyciński. Drużyna odrobiła straty punktowe do lidera z rundy jesiennej i pewnie zmierza do wygrania ligi. Warty podkreślenia jest fakt, że kilku zawodników, regularnie występuje w pierwszym składzie drużyny seniorskiej, co jest dla nich

dużym wyróżnieniem. Na pewno to za procentuje w przyszłości.

Z życia Akademii Piłkarskiej Bratek Bratkowice

Czas po pandemiczny bardzo pozytywnie wpłynął na zainteresowanie treningami piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży. Do obecnych grup treningowych dołączyło kilkunastu nowych zawodników, frekwencja na zajęciach dopisuje. Wychodząc naprzeciw dużego zainteresowania, postanowiliśmy utworzyć dwie dodatkowe grupy treningowe w kategorii skrzat i trampkarz. Łącznie na treningi uczęszcza ok. 80 zawodników w 5 grupach wiekowych. Zajęcia prowadzi 4 trenerów z licencjami UEFA.

Współpraca pomiędzy Bratkiem Bratkowice a Akademią Piłkarską Bra-

tek Bratkowice trwa i układa się bardzo dobrze, czego efektem są występy młodych zawodników w lidze orlikowej PZPN. W najmłodszych kategoriach wiekowych nie ma zapisywanych wyników ani też nie jest prowadzona tabela ligowa. Głównym celem rozgrywania ligowych spotkań jest rozwój umiejętności piłkarskich młodych zawodników poprzez dużą ilość gry, bez presji wyniku. Młodzi radzą sobie coraz lepiej, widać u nich duże postępy. Swoje umiejętności szlifują pod okiem trenera Mariusza Kowala.

Zapraszamy wszystkie dzieci i młodzież na zajęcia. Zawodnicy mają zapewniony niezbędny sprzęt sportowy, opiekę trenera, wyjazdy na turnieje i sparingi, bardzo dobrą bazę treningową wyposażoną w niezbędne akcesoria potrzebne do treningu (oświetlony stadion w Bratkowicach, salę gimnastyczną w Bratkowicach oraz halę w Świlczy).

Seniorzy.

Gr. 2012-2013

Gr. 2014-2015

AKADEMIA PIŁKARSKA „BRATEK” BRATKOWICE

NOWA GRUPA NABOROWA „SKRZAT”

dla dzieci z roku 2016 i młodszych

Nabór ciągle trwa do grup:

- ŻAK 2014 – 2015
- ORLIK 2012 – 2013
- MŁODZIK 2010 – 2011

ZAPEWNIAMY:

- OPIEKĘ TRENERÓW Z KWALIFIKACJAMI UEFA
- UDZIAŁ W LIDZE, TURNIEJACH I FESTIWALACH
- TRENINGI DWA RAZY W TYGODNIU
- MIŁĄ I PRZYJAZNĄ ATMOSFERĘ NA ZAJĘCIACH
- WYJAZDY NA MECZE, WYCIECZKI, OBOZY

ZAPRASZAMY !

GRUPA NABOROWA – tel. 503 167 551
MŁODZIK – tel. 501 830 709

ŻAK – tel. 697 740 900
ORLIK – tel. 503 167 551

KOORDYNATOR – tel. 793 579 807

Gr. naborowa

Juniorzy

Szczegóły na plakacie i u trenerów poszczególnych grup.

Stadion sportowy w Bratkowicach

Sporo zmian nastąpiło również na naszym stadionie. Dzięki współpracy z Wójtem Gminy Świlcza w przerwie między rundami rozpoczęła się budowa automatycznego systemu nawadniania murawy oraz wykonane zostały piłko chwyty. Ponadto został zakupiony specjalny nawóz do trawy, a także zostały wykonane profesjonalne zabiegi tj. piaskowanie, aeracja, szczotkowanie mające na celu poprawić stan murawy. Po zakończeniu obecnej rundy planowane są kolejne zabiegi: wymiana trawy w polach bramkowych i dosiew trawy na całym boisku. Za wszystkie wykonane prace serdecznie dziękujemy i liczymy na dalszą owocną współpracę.

Podziękowania składamy również Gminnemu Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcianie – Administratorowi obiektu, za dbanie o czystość i porządek na obiekcie oraz okazaną inną pomoc.

Dawid Homa

Aktywność fizyczna w Bratkowicach

Akrobatyka to jeden z najbardziej widowiskowych sportów na świecie. Dyscyplina ta stawia na rozwój szeregu cech motorycznych. Podczas treningu rozwijana jest gibkość, skoczność, a także siła i koordynacja ruchowa.

Akrobatyka to także świetna droga do korygowania wad postawy. Regularne treningi wspomagają dyscyplinę i rozwijają istotę współzawodnictwa. Zajęcia z akrobatyki dzielą się na trzy etapy. Pierwszym z nich jest rozgrzewka, która zazwyczaj składa się z zabawy ożywiającej, bądź z serii kilku zabaw dla młodszych dzieci. Po czym następują ćwiczenia rozgrzewające różne partie ciała, wykonywane w parach, po kole, w liniach bądź w luźnej rozsypance

na całej macie. Następnie wykonywane są ćwiczenia rozciągające do szpagatów poprzecznych, szpagatów podłużnych, a także do skłonów i mostków. Dzieci wykonują wszelakie ćwiczenia rozciągające, ćwiczą elementy indywidualne, które następnie są im potrzebne w wykonywaniu układów. Trening akrobacyjny składa się z serii skoków; uczymy się na nim wszelakich przerzutów bokiem (gwiazd), rundaków, salt w przód, salt w tył, a także salt macho-

wych. Każde zajęcia zakończone są treningiem siłowym.

Nasze zajęcia organizowane są w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach na Piaskach. Zajęcia odbywają się w każdą środę. Mamy obecnie dwie grupy. Grupa młodsza do której uczęszczają dzieci 4-6 lat (16.00-17.00), a także grupa starsza, w której są dzieci +7 lat (17.00-18.00).

Dzieci ćwiczą na profesjonalnej macie sportowej, która została zakupiona przez szkołę. Mimo małego stażu ćwiczeń, grupa starsza może pochwalić się już pierwszym sukcesem sportowym.

Dnia 9 maja w Raniżowie odbył się Turniej w Akrobatyce Sportowej o Puchar Wójta. Niepubliczną Szkołę w Bratkowicach reprezentowało łącznie 6 zawodniczek. Udało nam się wywalczyć medal. Srebrny medal wywalczyła Laura Jucha w kat. układów zaawansowanych. 4 miejsce zajęła Paulina Nowak w kat. układów zaawansowanych. 4 miejsce zajęła Aurelia Słowik w kat. 8 lat, 4 miejsce zajęła Rozalia Słowik w kat. 9 lat, 6 miejsce zajęła Maja Jucha w kat. 8 lat, 6 miejsce zajęła Natalia Daleka w kat. układów zaawansowanych. Każda z zawodniczek wykonała pełny program i poprawnie wykonała swój układ.

Dołącz do nas! Zajęcia prowadzi Mateusz Dudek – srebrny medalista Pucharu Świata, wielokrotny reprezentant Polski na turniejach i zawodach międzynarodowych w klasie mistrzowskiej w kategorii dwójki mieszane.

Mamy również coś dla starszych. W każdy poniedziałek (19.30-20.30) oraz środę (19.15-20.15) zapraszamy na zajęcia fitness! Zajęcia są organizowane w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Zajęcia prowadzi Mateusz Dudek – instruktor fitness, instruktor personalny, instruktor tańca, nauczyciel wychowania fizycznego, wykładowca akademicki na uczelni WSIZ w Rzeszowie.

Mateusz Dudek

Lekkoatleci z Bratkowic z sukcesami w pierwszej części sezonu!

Pierwsze starty zawodnicy reprezentujący miejscowy klub „GUKLA Bratkowice Korzewniewski.pl” zanotowali już 6 lutego w Przemyślu. Podczas piątej edycji Zimowej Karpackiej Piątki podopieczni Lesława Lassoty zdominowali rywalizację na ciężkiej pagórkowatej trasie. Bratobójczy pojedynek o zwycięstwo stoczył Patryk Marszałek oraz Gabriel Kuropatwa. Na mecie lepszy okazał się Patryk Marszałek, wyprzedzając klubowego kolegę o niespełna 3s. Wysokie 5 miejsce zajął Damian Kic. Wśród Pań 2 miejsce w kategorii wiekowej zajęła Julia Polańska.

Drugi sprawdzian formy dla zawodników z Bratkowic miał miejsce 13 marca podczas tegorocznych biegów Hrabiego rozgrywanych w Łańcucie. Zwyżkującą formę potwierdził Wojciech Pelczar oraz Gabriel Kuropatwa. Obaj zawodnicy zdominowali rywalizację, bezapelacyjnie wygrywając w swoich konkurencjach. Na 10 km najlepszy okazał się Wojciech Pelczar, natomiast na 20 km Gabriel Kuropatwa.

Data oficjalnego rozpoczęcia sezonu to jednak 18 marzec 2022 r. Tęgo właśnie dnia w Krośnie odbyły się Akademickie Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego w biegach przełajowych. Pierwsze miejsce w kategorii mężczyzn zajął Wojciech Pelczar, zaś jako drugi linię mety przekroczył Damian Kic.

Świetny występ zawodników z Bratkowic na Akademickich Mistrzostwach Województwa zapowiadał wysokie lokaty na zbliżających się Akademickich Mistrzostwach Polski w biegach przełajowych, które miały rozegrać się 26.03.2022 r. w Lublinie. W długo oczekiwanym dniu na linii startu zjawiono się blisko dwustu najlepszych akademickich przełajowców z całej Polski, w tym podopieczni Lesława Lassoty: Wojciech Pelczar i Damian Kic.

Zawodnicy z Bratkowic, reprezentujący podkarpackie uczelnie zajęli odpowiednio: 13 miejsce – Wojciech Pelczar, 23 miejsce – Damian Kic. Pomimo apetytów na medale, był to znakomity występ wśród tak mocno obsadzonej stawki zawodników.

Koniec okresu przełajowego był jednak tylko wstępem do nadchodzących imprez sportowych. Po krótkim odpo-

czynku lekkoatleci z Bratkowic już początkiem kwietnia wrócili na biegowe trasy. 10 kwietnia w półmaratonie rzeszowskim debiutował Wojciech Pelczar zajmując 7 miejsce oraz uzyskując świetny rezultat – 1h 12min 23s! Tęgo dnia najważniejszą imprezą lekkoatletyczną były jednak Mistrzostwa Polski w biegach górskich w stylu anglosaskim rozgrywanych w miejscowości Bielsko Biała. Nie zabrakło tam zawodników z Bratkowic. Skromna reprezentacja Gminnego Uczniowskiego Klubu Lekkoatletycznego w składzie Gabriel Kuropatwa oraz Julia Polańska osiągnęli zdumiewające wyniki. 5 miejsce wśród mężczyzn zajął Gabriel Kuropatwa, natomiast 8 miejsce zajęła Julia Polańska.

Koniec kwietnia i początek maja dla zawodników z Bratkowic to przede wszystkim starty w biegach ulicznych. Dnia 24.04.2022 r. w biegu Siarkowca w Tarnobrzegu Patryk Marszałek oraz Damian Kic zajęli odpowiednio 4 i 6 miejsce z czasami 31.25 oraz 32.47 min na 10 km. W biegu Konstytucji 3 maja w Krośnie, 1 miejsce zajął Patryk Marszałek, tuż za nim uplasował się Wojtek Pelczar, natomiast w Stalowej Woli 5 miejsce zajął Damian Kic.

Pierwsza połowa maja to przede wszystkim początek sezonu lekkoatletycznego. Jako pierwszy start na bieżni zaliczył Damian Kic w dniu 1 maja 2022 r. podczas Otwartych Mistrzostw Przemyśla. W biegu na 800 m zajął 2 miejsce

uzyskując wynik 1:58,20 min oraz poprawiając tym samym rekord życiowy o 2 s. W dniu 8 maja 2022 r. podczas Otwartych Mistrzostw Stalowej Woli świetną formą popisał się Patryk Marszałek, który w biegu na 1000 m zajął drugie miejsce i uzyskał wynik 2:25,62! W tym samym biegu 7 lokatę zajął Damian Kic z wynikiem 2:36,41min.

W dniach 20-22.05.2022 r. odbyła się jedna z najważniejszych i największych imprez lekkoatletycznych w Polsce, a mianowicie Akademickie Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce. Damian Kic w biegu na 1500 m zajął wysoką 20 lokatę z wynikiem 4:06,20 min oraz 3 miejsce w biegu sztafetowym 4 x 400 m. W biegu na 3000 m 18 miejsce zajął Wojciech Pelczar z wynikiem 9:04,22.

Podczas gdy w Poznaniu odbywały się Akademickie Mistrzostwa Polski, w Oleśnicy pod Wrocławiem w dniu 21.05.2022 r. odbył się prestiżowy miting z najlepszymi Lekkoatletami z całej Polski. W biegu na 5000 m 5 miejsce zajął Patryk Marszałek z wynikiem 14:39,75 min poprawiając tym samym rekordy życiowy oraz uzyskując kwalifikacje na Mistrzostwa Polski Seniorów, które odbędą się w dniach 9-11.06.2022 r. w Suwałkach.

Inspirujące stylizacje ślubne i weselne

Przed narzeczonymi to jeden z najważniejszych, wspólnych dni. Dzień ślubu i wesela. Ale zanim to nastąpi, czeka Was piękny okres planowania. Przygotowania są czasochłonne, nierzadko nerwowe, ale dają mnóstwo radości i satysfakcji. Planując swój ślub, czerpcie inspiracje ze wszystkiego co Was otacza – z magazynów, filmów, książek, blogów, wspomnień, hobby, podróży.

Przygotowania do ślubu i wesela sprawią Wam ogromną frajdę. Wybieranie kolorów, motywów przewodnich, kwiatów, papeterii, tkanin, świec, będzie niejednokrotnie przedmiotem sporów i dyskusji, ale warto poświęcić wiele godzin na przygotowania, bo zaprocentuje to w dniu ślubu. Będzie również najpiękniejszą pamiątką na fotografiach, kiedy minie już gorączka weselnej nocy.

Pojemność znaczeniowa stylistyk np.: vintage, retro, boho czy glamour, jest bardzo rozległa i trudno o jednoznaczne przedstawienie danego stylu, ale każdy z nich posiada najważniejsze cechy. Bawcie się stylistykami, nadajcie charakter detalom, tylko od Was zależy jak Wasz PIĘKNY DZIEŃ będzie wyglądał.

Dekoracje, aranżacje kwiatowe, dodatki nie są najważniejsze na ślubie, ale to właśnie one decydują o stylu, atmosferze i wizerunku uroczystości. Przekonacie się o słuszności tych słów, kiedy wkroczycie do pięknie udekorowanego kościoła, w dłoniach będziecie trzymać dopracowany bukiet, a przyjęcie weselne odbędzie się w najpiękniej zaaranżowanej sali.

Poniżej krótka charakterystyka najbardziej popularnych stylów:

Stylistyka VINTAGE – urzeka wypłowiałymi kolorami, przeszłością zapisaną na starych pocztówkach i przedmiotami, o których dziś mówimy, że mają duszę.

Słowa kluczowe – starocie, nostalgia, pastele;

Elementy stylu – antyczne drzwi, krzesła, stoły, koronkowe tkaniny, papeteria z kwiatami, pobielane klatki, girlandy z eukaliptusa;

Kwiaty – róże, storczyki, eukaliptusy, bawełna, peonie, brunia, amarylis, kalia, anemon;

Stylistyka GLAMOUR – olśniewa konsekwencją i spójnością stylizacji, aranżacji i adaptacji pałacowego wnętrza. Przeznaczona dla miłośniczek błyszczących kreacji, kultowych butów i wyjątkowej biżuterii.

Słowa kluczowe – luksus, blask, widowiskowość;

Elementy stylu – designerskie żyrandole, kryształowe świeczniki i zastawa, białe kompozycje z kwiatów, dopełnione elementami srebra lub złota;

Kwiaty – róże, storczyki, hortensje, peonie, goździki, alstromerie, amarylis;

Stylistyka GARDEN PARTY – są dwie pory roku, które nigdzie indziej nie są tak piękne jak w Polsce. To jesień i wiosna. Wesela w tym stylu, w kwitnących, owocowych sadach, pod śnieżnobiałymi jabłoniemi zachwyca naturalnością. Rozgwieżdżone niebo dodaje klimatu magii i romantyzmu.

Słowa kluczowe – plener, świeżość, naturalność;

Elementy stylu – pobielane skrzynki, sznury z żarówek, papeteria w kwiaty lub owady, girlandy z porporczyków, koszyki; Kwiaty alstromerie, peonie, róże ogrodowe, kwitnące jabłonie, jaskry, tulipany, narcyzy;

Stylistyka URBAN CHIC – modnie, modernistycznie i minimalistycznie. Widowiskowo, z nieszablonowymi dekoracjami. Stylizacja elegancka, oryginalna z nutką wyniosłości o niezapomnianym wrażeniu

Słowa kluczowe – modernizm, wielkowiejskość, minimalizm; Elementy stylu – posrebrzane lub pozłacane zastawy i świeczniki, wysokie, smukłe świece, kryształowe żyrandole;

Kwiaty – róże, storczyki, goździki, eustomy, asparagusy, kalia;

Stylistyka BOHEMIAN – urzeka brakiem reguł i przelamywaniem wszelkich konwenansów. Urokliwa, zmysłowa, romantyczna.

Słowa kluczowe – pastele, kreatywność, stodoła, plener;
Elementy stylu – cynowe i szklane naczynia, stare dywany, drewniane stoły, koronkowe obrusy, bawełniane wstążki, bieżniki, girlandy, wieńce;

Kwiaty – peonia, róża ogrodowa, maki, sukulenty, zioła, eukaliptusy, lawendy, irysy, łubiny, szarłat, suszki;

Stylistyka CLASSIC – ponadczasowa elegancja, wyrafinowana stylizacja z klasą i jakością.

Słowa kluczowe – tradycja, klasa, ponadczasowość;

Elementy stylu – cekinowe i brokatowe obrusy, kaligrafowana papeteria, stylizowane meble, patery, klasyczne żyrandole;
Kwiaty – róże, peonie, lilie, storczyki, hortensje;

Stylistyka ROMANTIC – Przytulna, różowa, słodka i tajemnicza, przeznaczona dla delikatnych romantyczek.

Słowa kluczowe – przytulność, słodycz, dziewczęcość;
Elementy stylu – lampiony z butelek, akwarelowa papeteria, stylowa porcelana, atlasowe wstążki, wieńce, serca z kwiatów;
Kwiaty – peonia, lawenda, róże, powojniki, anemony, lilaki;

Stylistyka RUSTIC – Oferuje to co najlepsze z polskiego folkloru, tradycji i natury. Swojskie smakołyki i kwiaty z babcinych ogródków.

Słowa kluczowe – folklor, tradycja, naturalność, sielskość;
Elementy stylu – len, bawełna, juta, latarnie, skrzynki, koszyki, sezonowe owoce, stare butelki, patery;

Kwiaty – polne kwiaty, róże ogrodowe, dalie, kopry, floksy, cynie, wax, kraspedie, gipsówki.

Drodzy Narzeczeni, to tylko kilka z propozycji, wybierajcie w dekoracjach swój własny styl, nie bójcie się niestandardowych rozwiązań, dbajcie o zachowanie spójności całej aranżacji. Pamiętajcie, że to Wy będziecie bohaterami TEGO PIĘKNEGO DNIA, to będzie Wasza chwila, będziecie najpiękniejsi i najważniejsi, bo to Wy będziecie PARĄ MŁODĄ.

Z całego serca Wam tego życzę

Bernadeta Kwoka

Maj miesiącem pielęgniarek i położnych

W pierwszych tygodniach maja, pielęgniarce, pielęgniarki i położne mają swoje święta:

- 5.05 Międzynarodowy Dzień Położnych,
- 8.05 Dzień Położnych w Polsce,
- 12.05 Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek.

Zawód ten wymaga ogromnej odpowiedzialności, a pacjenci, którymi się opiekują, są bardzo różni. Czym zajmuje się pielęgniarka?:

- wykonuje zastrzyki,
- podaje leki,
- wykonuje opatrunki,
- wykonuje proste zabiegi medyczne,
- opiekuje się chorymi itd.

Możemy też postawić pytanie: w czym specjalizuje się pielęgniarka?

Podobnie jak wyższy personel medyczny, tak i pielęgniarki kończą studia i specjalizację, które zapewniają im wyższe stanowiska i zarobki. Przykładowe specjalizacje: pediatryczna, psychologiczna, ratunkowa itp.

Żeby być dobrą pielęgniarką nie wystarczy skończyć studia czy specjalizację. Trzeba mieć w sobie empatię, odporność na stres i być cierpliwym, bo nie każdy pacjent jest wzorem do naśladowania.

Z serdecznymi pozdrowieniami dla wszystkich pań, ale też panów pielęgniarzy w dniu ich święta.

Dorota Tebin

Rola witamin, ich źródła, zapotrzebowanie

Witaminy – tak ważne dla organizmu substancje – odkryto niespełna sto lat temu. Dziś o witaminach wiemy sporo, ale na pewno nie wszystko. Nie ulega jednak wątpliwości, że witaminy mają kluczowe znaczenie dla zdrowia. Ze względu na rozpuszczalność witaminy dzielą się na rozpuszczalne w tłuszczach i rozpuszczalne w wodzie. Jakie funkcje pełnią witaminy w organizmie?

Zapotrzebowanie i źródła witamin w żywności

Witaminy należą do składników odżywczych potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania żywego organizmu. Organizm człowieka – poza pewnymi wyjątkami – nie jest w stanie sam witamin wytwarzać, muszą być one dostarczane w pożywieniu. Oto przegląd witamin niezbędnych do życia.

Witamina B3 (niacyna) – ładna skóra

Witamina B3 utrzymuje w dobrej kondycji skórę i zapewnia jej ładny kolor, bo usprawnia przepływ krwi w naczyniach. Obniża ciśnienie, zapobiega migrenie, usmierza ból głowy. Współdziała w syntezie hormonów płciowych. Niedobór niacyny może powodować niekorzystne zmiany w psychice, ponieważ witamina ta jest konieczna do prawidłowego funkcjonowania mózgu i obwodowego układu nerwowego.

Główne źródła: orzechy ziemne, otręby pszenne, wątróbka, tłuste ryby, drób, suszone brzoskwinie.

Dzienne zapotrzebowanie zapewni np. porcja wędzonego łososia.

Witamina B2 (ryboflawina) – mocne śluzówki

Witamina B2 reguluje funkcjonowanie błon śluzowych i nabłonka naczyń krwionośnych, odgrywa ważną rolę w tworzeniu się czerwonych krwinek. Osoby żyjące w stresie potrzebują jej więcej, bo to ona umożliwia wydalanie nadmiaru adrenaliny.

Główne źródła: grzyby, mięso, wątróbka, mleko, tłuste ryby, warzywa strączkowe.

Dzienne zapotrzebowanie pokryje np. jajko na miękko, mała porcja twarogu i szklanka mleka.

Witamina A (retinol) – dobry wzrok

Retinol zapobiega tzw. kurzej ślepcie i pomaga w leczeniu chorób oczu. Wpływa na pracę tarczycy, zwiększa odporność na zakażenia, wzmacniając błony śluzowe nosa, gardła, płuc i jelit. Występuje w dwóch postaciach: jako retinol w produktach pochodzenia zwierzęcego (jego przedawkowanie jest niebezpieczne dla zdrowia) oraz beta-karoten w produktach roślinnych.

Główne źródła: żółtka, pełne mleko i jego przetwory, wątróbka, tłuste ryby morskie, owoce i warzywa o czerwonym, pomarańczowym i zielonym kolorze.

Dzienne zapotrzebowanie: pokryje np. porcja gotowanej marchewki.

Witamina B1 (tiamina) – żywy intelekt

Witamina B1 jest niezbędna dla prawidłowej pracy układu nerwowego. Przyspiesza gojenie się ran, usmierza ból i zmniejsza ryzyko ukąszeń przez komary.

Główne źródła: drożdże, jaja, ziarno zbóż, pestki słonecznika, suszone owoce, orzechy.

Dzienne zapotrzebowanie zapewni np. porcja wątróbki z kaszą gryczaną.

Witamina B6 (pirydoksyna) – gładka cera

Koi podrażnienia skóry i pomaga walczyć z trądzikiem, bo reguluje pracę gruczołów łojowych. Witamina B6 jest niezbędna do wytwarzania czerwonych krwinek, przeciwciał i hormonów. Podnosi odporność organizmu i korzystnie wpływa na układ nerwowy.

Duże dawki witaminy B6 zmniejszają napięcie przedmiesiączkowe i łagodzą bóle menstruacyjne.

Główne źródła: ziarna zbóż, banany, orzechy, ryby, drób, mleko, awokado.

Dzienne zapotrzebowanie zapewni np. mleczny koktajl z banana i 4-5 orzechów włoskich.

Witamina B9 (kwas foliowy) – zdrowa ciąża

Kwas foliowy zapobiega ciężkim wadom wrodzonym u płodu, ponieważ bierze udział w podziałach komórkowych (tworzeniu DNA i RNA). Jest niezbędna do wytwarzania i dojrzewania czerwonych krwinek. Uczestniczy w syntezie wielu aminokwasów.

Przy udziale kwasu foliowego powstają tzw. hormony szczęścia – serotonina działająca kojąco i uspokajająco oraz noradrenalina, która daje energię w ciągu dnia.

Główne źródła: drożdże, wątróbka, kiełki, szpinak, żółtko jajka, sałata, szparagi, brokuły, pełne ziarno zbóż.

Dzienne zapotrzebowanie pokryje np. porcja szpinaku doprawionego jajkiem i posypanego kiełkami pszenicy albo talerz ugotowanych na parze brokułów i dwie kromki pełnoziarnistego chleba.

Witamina C (kwas askorbinowy) – dobra odporność

Witamina C jest jednym z najsilniejszych antyutleniaczy. Odtruwa organizm, pobudza odporność i chroni ser-

ce. Bierze udział w produkcji kolagenu i podstawowych białek, w przemianach tłuszczów, cholesterolu i kwasów żółciowych. Ma właściwości bakteriostatyczne i bakteriobójcze w stosunku do niektórych drobnoustrojów.

Uwaga: przyjmowanie zbyt dużych dawek syntetycznej witaminy C sprzyja tworzeniu się kamieni w nerkach.

Główne źródła: owoc dzikiej róży, czarna porzeczka, papryka, brukselka, kalafior, szpinak, truskawki, kiwi, cytrusy, pomidory.

Dzienne zapotrzebowanie zaspokoi np. niewielka papryka lub szklanka soku z czarnej porzeczki.

Witamina E (tokoferol) – dłuższa młodość

Tokoferol to antyutleniacz o wyjątkowej mocy – uniemożliwia wolnym rodnikom niszczenie włókien kolagenowych, od których zależy jędrność skóry. Odnawia lipidy międzykomórkowe, nazywane cementem skóry, wzmacnia naczyń krwionośne.

Jest odpowiedzialna za prawidłowe funkcjonowanie narządów rozrodczych, bierze udział w wytwarzaniu czerwonych ciałek krwi.

Główne źródła: oleje roślinne tłoczone na zimno, migdały, orzechy ziemne i włoskie, sałata, kapusta, szprotki, masło.

Dzienne zapotrzebowanie zaspokoi np. surówka z kapusty posypana obficie płatkami migdałowymi lub 3 łyżki oleju sojowego tłoczonego na zimno.

Witamina D (kalcyferol) – zdrowe kości

Witamina D reguluje wchłanianie wapnia i fosforu z jelit, hamuje wydalanie wapnia, dba o prawidłowy stan kości i zębów. Ma wpływ na system nerwowy i skurcze mięśni, w tym serca. Łagodzi stany zapalne skóry, reguluje wydzielanie insuliny, oddziałuje na komórki szpiku kostnego produkujące komórki obronne.

Obejmuje grupę prawie 16 różnych związków, m.in. prowitaminę D2 (występuje w roślinach) i prowitaminę D3 (jest w tranie). Przemiana tych prowitamin w witaminy D2 i D3 zachodzi w skórze, dalsze ich przemiany odbywają się w wątrobie.

Główne źródła: tran, ryby, mleko i jego przetwory.

Dzienne zapotrzebowanie jest zmienne zależnie od wieku (większe u dzieci), pory roku (mniejsze latem), diety (wzajemnej proporcji wapnia i fosforu). Przyjmuje się, że w słoneczny dzień wystarczy 15 minut spacerować, by w skórze wytworzyła się odpowiednia ilość witaminy D. W sezonie zimowym należy 2–3 razy w tygodniu jeść porcję morskiej ryby. Noworodkom i niemowlętom dawkę ustala lekarz.

Witamina K (filochinon) – mocne naczynka

Witamina K bierze udział w procesie krzepnięcia krwi, uszczelnia śródbłonnki naczyń krwionośnych i zmniejsza ich kruchość, zapobiega tworzeniu się pajęczek i poprawia koloryt skóry. Zmniejsza nadmierne krwawienia mięsistkowe. Ma właściwości przeciwbakteryjne, przeciwgrzybicze, przeciwapalne i przeciwbólowe.

Witamina K to grupa związków, do której należą: witamina K1 (jej źródłem jest pożywienie), K2 (wytwarzana przez bakterie jelitowe) i K3 (produkowana sztucznie).

Główne źródła: jarmuż, szpinak, brukselka, brokuły, sałata, rzeżucha, kalafior, pomidory.

Dzienne zapotrzebowanie zapewni np. sałatka z pomidora, jarmużu i liści szpinaku.

Witamina B5 (kwas pantotenowy) – gęste włosy

Kwas pantotenowy ma duży wpływ na porost włosów i ich pigmentację, przyspiesza regenerację komórek skóry i błon śluzowych. Uczestniczy w wytwarzaniu przeciwciał, steruje pracą hormonów. Niedobór witaminy B5 zdarza się rzadko i dotyczy osób, które jedzą głównie potrawy gotowane, białe pieczywo i używają dużo cukru.

Główne źródła: wątróbka, czerwone mięso, ryby, jaja, otręby pszenne, sery dojrzewające, orzechy.

Dzienne zapotrzebowanie: zapewni np. porcja pieczonego kurczaka lub garść orzechów laskowych.

Witamina B12 (kobalamina) – prawidłowe spalanie tłuszczów

Witamina B12 uczestniczy w tworzeniu czerwonych krwinek (zapobiega niedokrwistości i anemii złośliwej) oraz materiału genetycznego (synteza DNA i RNA). Ma duży wpływ na przemiany metaboliczne tłuszczów i węglowodanów, funkcjonowanie układu nerwowego, zapobiega zaburzeniom wzrostu.

Zapasy witaminy B12 zgromadzone w wątrobie zdrowego człowieka wystarczają na pokrywanie potrzeb organizmu przez 3 lata. Na niedobór witaminy narażeni są jarosze i osoby z zaburzeniami wchłaniania w jelitach.

Główne źródła: wątroba, ryby, mięso, mleko, żółtko jajka.

Dzienne zapotrzebowanie zapewni już pół szklanki mleka lub ugotowane na twardo jajko.

Opracowała Cecylia Homa

Promujemy ekologiczny styl życia

Edukacja ekologiczna to koncepcja kształcenia i wychowania, która pozwala uczniom poznać zagadnienia środowiskowe, zależności między społeczeństwem, przyrodą i gospodarką oraz nasze indywidualne relacje ze środowiskiem naturalnym. Jej celem jest uwrażliwienie dzieci i młodzieży na problemy ekologiczne najbliższego otoczenia i całej planety oraz poszerzanie ich wiedzy o przyrodzie i procesach zachodzących w przestrzeni.

Szkoła może i powinna być miejscem, gdzie prowadzona jest edukacja ekologiczna, ponieważ rozwija nie tylko wiedzę i umiejętności, ale również kształtuje postawy i uświadamia dzieciom, że wprowadzenie drobnych zmian w naszym życiu może zmienić świat na lepszy. Aby edukacja prośrodowiskowa była skuteczna musi być prowadzona systematycznie i ciągle, a nie jednorazowo. Dlatego też zagadnienia o środowisku naturalnym, jego degradacji i ochronie realizowane są w każdym roku szkolnym. W tym roku szkolnym w NSP został opracowany i wdrożony program edukacji ekologicznej pt. „Promujemy ekologiczny styl życia”.

Najważniejszym celem tego programu jest popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego i ekologicznego stylu życia. Uczniowie brali udział w lekcjach poświęconych tej tematyce. Uczyli się „jak być eko na co dzień”, czyli jak prawidłowo segregować śmieci, robić odpowiedzialne zakupy, oszczędzać energię, wodę czy żywność. Wiedzę teoretyczną uzupełniali działaniami praktycznymi. Codziennie starają się dbać o porządek w swoim otoczeniu, segregują odpady w szkole, zaangażowali się w zbiórkę makulatury i systematycznie zbierają nakrętki plastikowe. Dobre praktyki ekologiczne u dzieci są ciągle utrwalane i rozwijane. Służą temu

również konkursy o tematyce ekologicznej. Uczniowie naszej szkoły wzięli udział w czterech takich konkursach:

– Szkolnym Konkursie Plastycznym pt. „Krajobrazy otwarte” – laureatami zostali: **I miejsce zajęła Wiktoria Kwoka i Daria Szopa, II miejsce – Amelia Przywara, Aleksandra Irzeńska, Erika Michalski, III miejsce – Krzysztof Krupa.**

– Szkolnym Konkursie „Daj odpadom drugie życie” – z niepotrzebnych kartonów, tworzyw sztucznych czy papieru wykonali bardzo fajne zabawki, biżuterię, oraz przedmioty codziennego użytku, takie jak kosze, skarbonki, piórniki czy doniczki. **Wiktoria Warzybok (kl. I), Maja Czech (kl. III) i Krzysztof Krupa (kl. VI) zdobyli ex aequo pierwsze miejsce.** Uczniowie wykazali się pomysłowością, kreatywnością i wykonali prace stojące na wysokim poziomie, dlatego jury przyznało wyróżnienia i nagrody wszystkim uczestnikom.

– XVIII Wojewódzkim Konkursie Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Święty Hubert wzorem współczesnego ekologu”, który w tym roku odbywał się pod hasłem „Niezwykłe szaty leśnych zwierząt” (kategoria kl. I-III) oraz „Św. Hubert – patron myśliwych i Marszałek Boży” (kategoria kl. IV-VIII). **Uczniowie z klasy I – Jan Ząb-**

czyk i Gabriela Żmuda zajęli I miejsce.

– XIX Wojewódzkim Konkursie Ekologicznym „Przez ekologię do wolności” – **Jan Ząbczyk (kl. I) zajął II miejsce, Adam Lis (kl. III) – III miejsce, Emilia Lis (kl. I) i Daria Szopa (kl. V) otrzymały wyróżnienia.**

Ważnym elementem tego programu jest nauka szacunku do przyrody, odpowiedzialności za środowisko, a szczególnie za zwierzęta domowe i dziko żyjące. Uczniowie poznawali rośliny i zwierzęta będące pod ochroną, uczyli się jak opiekować się swoimi czworonożnymi przyjaciółmi, dokarmiali ptaki w czasie zimy. Wzięli również udział w zbiórce darów dla schroniska Kundelek w Rzeszowie. Dzięki ich zaangażowaniu przekazaliśmy dla podopiecznych schroniska około 50 kg karmy, koce i zabawki.

W październiku 2021 r. zostały w szkole zorganizowane obchody Dnia Krajobrazu, a w kwietniu 2022 r. Dnia Ziemi. Była to okazja nie tylko do poszerzenia wiadomości na temat różnych form ochrony przyrody, ale także do sprawdzenia się w turnieju wiedzy pt. „Jeden z dziesięciu” oraz obejrzenia przedstawienia o tematyce ekologicznej w wykonaniu uczniów klasy II.

W ramach programu planujemy jeszcze wyjazd do oczyszczalni ścieków w Kamyszyńce oraz wycieczki do lasu

Daj śmieciom drugie życie – wystawa.

Dzień Ziemi – konkurs wiedzy.

Dzień Ziemi – program artystyczny w wykonaniu klasy II.

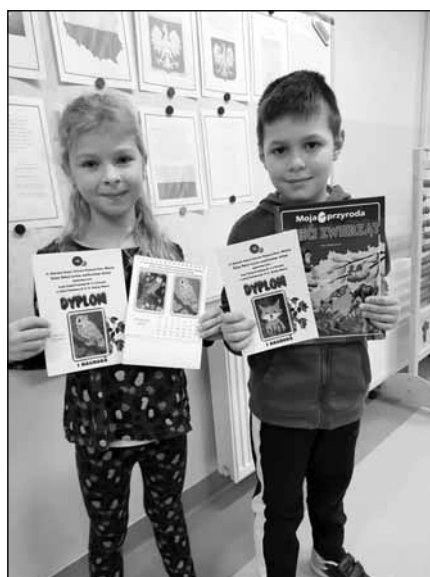
Wystawa prac konkursowych.

Edukacja ekologiczna – prezentacja wykonanej pracy zespołowej.

i po najbliższej okolicy. Mamy nadzieję, że realizacja tego programu przyczyni się do zdobycia przez uczniów określonych wiadomości i umiejętności z zakresu ekologii oraz do świadomego ich działania na rzecz ochrony środowiska.

Danuta Rudzka

Gabriela Żmuda i Jan Ząbczyk – zdobywcy I miejsc w Wojewódzkim Konkursie św. Hubert wzorem współczesnego ekologa.

Plebiscyt edukacyjny „Nowin” – „Szkoła Roku 2021”

Jesienią 2021 roku gazeta *Nowiny* ogłosiła plebiscyt na SZKOŁĘ ROKU 2021.

Wśród nominowanych szkół znalazła się także nasza szkoła. Głosowanie polegało na wysyłaniu sms lub oddaniu głosu poprzez Internet. I choć cały plebiscyt traktowaliśmy z lekkim przymrużeniem oka, to fakt, że Niepubliczna Szkoła Podstawowa znalazła się na **I miejscu w powiecie rzeszowskim**. Sprawilo nam to ogromną radość.

Szkoła otrzymała dyplom oraz voucher na 3000 zł, który możemy wykorzystać na umieszczenie artykułu o szkole na stronie internetowej *Nowin* oraz krótkiej reklamy szkoły w gazecie.

Zimowy wypoczynek w Niepublicznej Szkole Podstawowej

W pierwszym tygodniu ferii zimowych, dla chętnych dzieci klas I-III, zorganizowano w szkole zajęcia. W zajęciach uczestniczyło 13 uczniów. Dla wypoczywających w szkole dzieci przygotowano konkursy, kalam-bury, quizy wiedzy oraz warsztaty.

Na warsztatach plastyczno-technicznych dzieci wykonywały sztuczny śnieg, ozdobne wiszące rybki z płyt CD, inne prace plastyczne, a z wykorzystaniem długopisów 3D piękne kotki.

Były także zajęcia, na których z plastikowych klocków i słomek uczniowie tworzyli pojazdy, budowle i zwierzaki, wykazując się dużą pomysłowością i kreatywnością. Odbyły się również zajęcia programowania i sterowania robotami. Wykorzystano także monitory dotykowe do różnych gier zręcznościowych.

W każdym dniu były zajęcia promujące aktywne formy wypoczynku takie jak: zajęcia taneczne, zabawa w podchody, zmagania sportowe na sali gimnastycznej, gry zespołowe, gimnastyka z elementami akrobatyki, a także wycieczki piesze do pobliskich pięknych, leśnych zakątków z urokliwymi stawami.

Chętni korzystali z obiadów dostarczanych z przedszkola. Zajęcia odbywały się w godzinach od 9.00 do 14.00. Opie-

kę świetlicową zapewniono od 6.30 do 16.00. Wszystkim uczestnikom wypoczynku zimowego podobały się zajęcia i chętnie w nich uczestniczyli.

Janina Gawęł

Prezentacja ozdobnych rybek z płyt CD.

Nauka tańców

Wycieczka nad stawy.

Produkcja sztucznego śniegu.

Zajęcia z robotyki.

Konkursowe sukcesy uczniów NSP w Bratkowicach

Każdego roku uczniowie Niepublicznej Szkoły Podstawowej chętnie uczestniczą w wielu konkursach organizowanych na szczeblu szkolnym i pozaszkolnym, osiągając w nich niejednokrotnie znaczne sukcesy. Mimo pandemii Covid-19 młodzi ludzie w swych pracach ukazują wrażliwość i piękno otaczającego nas świata.

XVIII Wojewódzki Konkurs Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Święty Hubert wzorem współczesnego ekologa”

We wrześniu uczniowie wzięli udział w XVIII edycji Wojewódzkiego Konkursu Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży pod hasłem „Święty Hubert wzorem współczesnego ekologa” zorganizowanym przez Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 12 w Rzeszowie.

Konkurs przebiegał w trzech kategoriach:

- I. Dzieci przedszkolne „Rok w lesie – wiosna”
- II. Uczniowie klas I-III „Niezwykłe szaty leśnych zwierząt”
- III. Uczniowie klas IV-VIII „Św. Hubert – patron myśliwych i Marszałek Boży”

I miejsce zajęli uczniowie klasy pierwszej: Gabriela Żmuda oraz Jan Ząbczyk. W swoich pracach zaprezentowali talent plastyczny, pomysłowość i kreatywność, co doceniło jury konkursowe.

Gminny Konkurs Języka Angielskiego

Organizatorem V edycji Gminnego Konkursu Języka Angielskiego „THE WORLD OF ENGLISH” była Szkoła

Konkurs IPN. Nagrodzona I miejscem praca Jasia Ząbczyka.

Podstawowa w Trzcianie. Zadaniem uczestników było wykonanie filmu lub prezentacji multimedialnej na temat „Sławne miejsca pochodzące z krajów anglojęzycznych”. Z naszej szkoły wyróżniona została praca Martyny Chmaj z klasy VIII.

Konkurs plastyczny „Namaluj historię dziadków”

XV edycja konkursu plastycznego ogłoszonego przez Instytut Pamięci Narodowej w Rzeszowie pod hasłem „Namaluj historię swoich dziadków” przeznaczona była dla uczniów szkół województwa podkarpackiego. Zadanie uczestników polegało na wykonaniu pracy plastycznej o tematyce związanej z najnowszą historią Polski (1939–1989).

Wśród wielu prac troje uczniów naszej szkoły zostało laureatami konkursu. Pierwsze miejsce w kategorii klas I – III zdobył Jan Ząbczyk z klasy I za pracę pt.: „Zniszczenie kryjówek partyzantów przez niemieckich nieprzyjaciół”. W tej samej kategorii wiekowej drugie miejsce zdobyła Rozalia Słowik z klasy II za pracę pt.: „Ucieczka pradziadka podczas transportu do więzienia”. W kategorii klas VII-VIII trzecie miejsce zdobyła praca Aleksandry Kwoiki z klasy VIII pt.: „Ukryta tajemnica”.

Międzyszkolny konkurs historyczny „Danuta Siedzikówna ps. „Inka”

W bieżącym roku szkolnym odbyła się IV edycja konkursu historycznego or-

Konkurs IPN. Nagrodzona II miejscem praca Rozalki Słowik.

ganizowanego przez naszą szkołę. Tegorocznym zadaniem dla uczniów klas VI-VIII było wykonanie plakatu związanego z postacią Danuty Siedzikówny ps.

„Inka”. W konkursie wzięli udział uczniowie z czterech szkół naszej gminy.

Laureatami konkursu zostali:

I miejsce – Małgorzata Olszowy (kl. 6, SP nr 1 Bratkowice)

II miejsce – Aleksandra Kwoka (kl. 8, NSP Bratkowice) i Paweł Kidacki (kl. 7, SP nr 1 Bratkowice)

III miejsce – Aleksandra Irzeńska (kl. 6, NSP Bratkowice), Karolina Kwaśny (SP Mrowla), Amelia Przywara (kl. 6, NSP Bratkowice), Nikola Wcisło (kl. 7, SP nr 1 Bratkowice)

Wyróżnienia: Kacper Wiech (kl. 7, SP nr 1 Bratkowice), Szymon Wdowik (kl. 8, SP nr 1 Bratkowice), Blanka Bachórz (kl. 7, NSP Bratkowice), Wiktoria Kwoka (kl. 7, NSP Bratkowice), Jakub Trzyna (kl. 6, NSP Bratkowice).

XVI edycji wojewódzkiego konkursu pod honorowym patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty w Rzeszowie pt.: „Nam Henryk Sienkiewicz patronuje”

Organizatorem konkursu był Zespół Szkół nr 1 w Nienadówce, którego Szkoła Podstawowa nosi imię tego wybitnego powieściopisarza, laureata Literackiej Nagrody Nobla z 1905 r. Celem konkursu było zachęcanie uczniów do inwencji twórczej oraz kształtowanie uczuć patriotycznych. Uczniowie rywalizowali w dwóch kategoriach wiekowych i mieli za zadanie przygotować pracę literacką, pracę plastyczną lub prezentację multimedialną.

Laureatką wojewódzkiego konkursu została: Aleksandra Kwoka z klasy VIII. Wyróżnienie otrzymały: **Daria Szopa i Erika Michalski z klasy V oraz Karolina Dworak i Martyna Chmaj z klasy VIII.**

Ogólnopolski konkurs „Galileo z języka angielskiego”

9 marca chętni uczniowie klas IV-VIII przystąpili do semestralnej edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Galileo z języka angielskiego”.

Największą wiedzą i umiejętnościami wykazali się uczniowie: Paulina Nowak z klasy IV (piąte miejsce), Karolina Nowak z klasy VII (szóste miejsce), Jakub Trzyna z klasy VI (dziewiąte miejsce) oraz Julia Dworak z klasy IV, która otrzymała wyróżnienie.

Ogólnopolski konkurs „Zuch” oraz „Zuch z języka angielskiego”

W dniach 9-10 marca 2022 r. chętni uczniowie klas I-III wzięli udział w se-

mestralnej edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Zuch” oraz „Zuch z języka angielskiego”. Sprawdzali swoją wiedzę z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej i społeczno-przyrodniczej. Laureatami konkursu zostali: Rozalia Słowik kl. II, Karol Bańkowski kl. I, Krystian Lubera kl. I, Gabriela Żmuda kl. I, Emilia Lis kl. I, Maja Jucha kl. I, Wiktoria Warzybok kl. I, Mikołaj Jagusztyn kl. II.

W konkursie „Zuch z języka angielskiego” Rozalia Słowik otrzymała pierwsze miejsce, natomiast czternaste miejsce zajęła Wiktoria Warzybok.

Ogólnopolski konkurs literacko-plastyczny: „Czy w XXI w. może nas czegoś nauczyć św. Wincenty Pallotti?”

Konkurs został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji i Nauki oraz Lubelskiego Kuratora Oświaty. Inspiracją dla uczestników konkursu były słowa świętego: *Odwagi! Działajmy, działajmy... Czynimy w miarę sił naszych wszelkie dobro, nieskończenie wiele dobra!*

Praca Aleksandry Kwoki z klasy VIII otrzymała wyróżnienie. Uczennica została zaproszona do Lublina na uroczystą galę stanowiącą podsumowanie konkursu.

Konkurs kaligraficzny

26 kwietnia 2022 r. dokonano oceny prac i wyłoniono zwycięzców w konkursie kaligraficznym „Každy może zostać mistrzem pióra” organizowanym pod honorowym patronatem Wójta Gminy Świlcza oraz Szkoły Podstawowej w Dąbrowie.

Rok 2022 został ustanowiony Rokiem Romantyzmu Polskiego ze względu na przypadające dwusetne urodziny tej epoki. Uczniowie mieli za zadanie zapoznać się i przepisać w sposób piękny i przykuwający uwagę fragmenty „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza, które po raz pierwszy ukazały się 200 lat temu w Wilnie.

W konkursie nagrodzone zostały prace uczniów naszej szkoły. W kategorii pierwszej (kl. II-IV) trzecie miejsce zajął Oskar Kiełb z klasy II. W drugiej kategorii (kl. V-VIII) pierwsze miejsce zajęła Martyna Chmaj z klasy VIII, trzecie miejsce Wiktoria Kwoka z klasy VII, zaś Aleksandra Kwoka z klasy VIII otrzymała wyróżnienie.

XIX Wojewódzki Konkurs Ekologiczny

Uczniowie naszej szkoły wzięli również udział w XIX Wojewódzkim Konkursie Ekologicznym „Przez ekologię do wolności” organizowanym przez Szkołę Podstawową w Rudnej Wielkiej. Celem konkursu było rozwijanie i poszerzanie wrażliwości dzieci na piękno przyrody oraz przybliżanie im tematyki dotyczącej zagrożeń ekologicznych wynikających z zanieczyszczenia środowiska.

Laureaci Wojewódzkiego Konkursu Ekologicznego: Daria Szopa, Emilka Lis, Adam Lis i Jaś Ząbczyk

Konkurs był podzielony na cztery kategorie. Pośród wielu prac nagrodzono czerech uczniów naszej szkoły. W kategorii klas I-III drugie miejsce zajął Jan Ząbczyk (kl. I), trzecie miejsce Adam Lis (kl. III). Wyróżnienie otrzymała Emilia Lis (kl. I) oraz Daria Szopa (kl. V). Uroczyste rozdanie nagród odbyło się 28 kwietnia.

Kilka konkursów nie zostało jeszcze podsumowanych. Z niecierpliwością czekamy na wyniki.

Placówka stara się, aby pod wpływem wychowania szkolnego uczniowie uczyli się realizacji swoich celów poprzez rzetelną pracę i naukę. Cieszymy się, że działania naszej szkoły przekładają się na faktyczne sukcesy uczniów. **Wychowując i ucząc, pragniemy stworzyć naszym uczniom jak najlepsze warunki do pracy i prawidłowego rozwoju.**

Faustyna Ząbczyk-Olchowy

Prace uczennic klasy VIII na Ogólnopolski Konkurs Literacki „Płynąc pod prąd”

„Litwin Franciszek”

Pogodzić się z losem było trudno
Biernym pozostawać nudno
Więc w mundur syn ukochany wskoczył
I dumnie w nim kroczył
Z bronią w ręce
Nie zląkł się możliwej męce
Prawdzie się oddawał
Wzorem stawał

Determinacji nie tracił
Choć wiele płacił
Trudu cierpienia
Nie zdjął ciężkiego brzemienia

By o towarzyszach wróg nie wiedział
Działal a nie beczynnie siedział
Nocą w lesie
Na łąkach kresie
Ukrył wiadomości
Nie wydając innych tożsamości
W bańce od mleka
Która odnalezienia wciąż czeka

Nie na darmo matka płakała
Morze łez wylewała
Bo walczył w słusznej sprawie
Postępując prawie

Chciał zgodnie z sumieniem żyć
Oddanym ojczyźnie być
Odważny w duchu
Nie szukał postucho
Za następne pokolenia
Przeżywać omdlenia
Nie strach było
Bo w lepsze jutro się wierzyło

Czym dla niego był brud
Jeśli nie chciał złud
Jeśli wiedział że to nie na marne
Że może wyprzeć tym koszmarne

Pokochał syn drogi towarzyszący walce strach
Wziął go za swój fach
I sumiennie wykonywał
Nieraz w rozterce bywał
Lecz nadzieja kroku mu dotrzymywała

– Walcz! – podpowiadała
Tak więc parł do przodu
Nie zostając u spodu

Dla wolności
Oddał swe radości
Dla naszej wolności
I naszej radości
Walczył
– Litwin Franciszek

Aleksandra Kwoka, NSP, kl. VIII

Raport o obłęzionej wsi

Maleńkich wsi pamięci czas
Jest tu...
I płonie w krwi,
I płynie las.

Spróbuj przypomnieć sobie...
Ten okaleczony świat –
Hucisko – przy ścianie drzew maleńkie, niepokorne.
Tam partyzantów tajny plan.

I wy,
I Ty – pod niezłomnym nazwiskiem moich przodków
Józef, lat dwadzieścia trzy.
Wyprostowany, niezłomny.

Widziałeś matkę, ojca i siostry
Huk!
Widziałeś zbyt wiele...
I ocalałeś nie po to, aby żyć.

W maleńkiej wiosce słyhać szloch
I głuchej ciszy szept.
Duch bohaterów nie odejdzie jednak stąd.

I da świadectwo odwagi i męstwa.
W ostatecznym rachunku jedynie to się liczy...

*pamięci mojego pradziadka
– Józefa Dworaka (1919-2002)*

Karolina Dworak, NSP, kl. VIII

Sołeckie wieści – wiosna 2022

Prace wykonane na terenie Bratkowic:

- Urząd Gminy wykonał nową nawierzchnię asfaltową na drodze gminnej na Czekaju obok osady myśliwskiej „Jedność” na dł. 255 mb.
- Na Zastawiu I trwa kontynuacja budowy chodnika na dł. 580 mb.
- Wykonano szlak pieszo-rowerowy przy drodze powiatowej w kierunku Trzciany do ostatnich zabudowań na dł. 400 mb.
- Zarząd Dróg Powiatowych wykonał nakładki asfaltowe na drogach powiatowych w centrum wioski w kierunku stadionu oraz na Dąbrach.
- Urząd Gminy wykonał nową na-

wierzchnię asfaltową na drodze gminnej na Zastawiu I na dł. 1600 mb.

- Wykonano remont Domu Ludowego w celu dostosowania pomieszczeń na Bibliotekę Gminną, która funkcjonuje od jesieni w nowych pomieszczeniach.
- W pawilonie sportowym na stadionie w Bratkowicach zamontowano sprzęt sportowy (siłownia) po wcześniejszym remoncie górnego piętra.
- Wykonano nawierzchnię poliuretanową na boisku sportowym przy Niepublicznej Szkole Podstawowej na Piaskach.
- Zamontowano również sprzęt sportowy w Szkole Podstawowej nr 2 na Czekaju.
- Brygada remontowa Urzędu Gminy dokonała napraw kostki brukowej na terenie przedszkola w Bratkowicach.
- Nad zalewem w Bratkowicach pracownicy Urzędu Gminy dokonali napraw i konserwacji stołów i ławek.
- Wykonano plac zabaw dla najmłodszych uczniów w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach.
- Wykonano parking z jumb ażurowych dla samochodów przy Szkole Podstawowej nr 2 na Czekaju.
- Zarząd Dróg Powiatowych wykonał obustronne koszenie rowów przy-

drożnych wzdłuż dróg powiatowych w Bratkowicach.

- Pracownicy Urzędu Gminy na bieżąco koszą rowy przydrożne wzdłuż dróg gminnych i miejsc użyteczności publicznej.
- Na Piaskach za szkołą wybudowano chodnik przy drodze gminnej o dł. 550 mb, położono również nową nawierzchnię asfaltową na ww. drodze o dł. 650 mb.
- Wykonano dalszą część ścieżki pieszej na Piaskach za szkołą, położono krawężniki i masę asfaltową na dł. 250 mb.
- W miesiącach marca i maja przyjmowałem I i II ratę podatku rolnego i meliorację. Dziękuję Państwu za terminowe wpłaty.
- W sierpniu 2022 r. rolnicy będą mogli składać w Urzędzie Gminy wnioski o zwrot podatku akcyzowego na zakupiony olej napędowy, faktury VAT od 1.02.2022 r. do 31.07.2022 r.
- Do końca czerwca 2022 r. mamy obowiązek złożyć w Urzędzie Gminy deklarację dotyczącą źródeł ciepła i czym ogrzewamy dom w okresie zimowym.

Sołtys wsi – Ryszard Franczyk

Ubezpiecz się na wakacje!

Zbliża się okres urlopowy, a wraz z nim wyjazdy wypoczynkowe, na które czekamy z utęsknieniem. Jedni wybierają się na urlop w Polsce, inni planują orientalne wakacje nad morzem bądź w górach lub zwiedzanie różnych europejskich miast.

Bez względu na cel naszej podróży, warto odpowiednio się do niej przygotować. Transport czy nocleg to nie jedne elementy, o których musimy pamiętać. Równie ważne jest odpowiednie ubezpieczenie podróżne, które ochroni nas na wypadek niespodziewanych wy-

darzeń. **W takim celu wykupujemy polisę turystyczną, która obejmuje m.in.**

- koszty leczenia i pomoc assistance,
- skutki nieszczęśliwych wypadków,
- odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym,
- bagaż podróży,
- sprzęt sportowy.

Dzięki polisie możemy bezpiecznie odpoczywać, nie martwiąc się, że w przypadku nagłej choroby, wypadku czy problemów z bagażem będziemy narażeni na dodatkowe koszty czy stres. Ubezpieczenie na podróż da nam komfort i poczucie bezpieczeństwa, a w razie kłopotów, otrzymamy niezbędne wsparcie finansowe czy organizacyjne. Jeśli natomiast posiadamy tylko kartę EKUZ to niekoniecznie...

Co obejmuje karta zdrowotna EKUZ?

Karta EKUZ, czyli Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego umożliwia korzystanie z bezpłatnego leczenia na wakacjach, jednak nie zawsze gwarantuje zwrot kosztów pobytu w szpitalu czy wizyty u lekarza. Jest dokumentem, na podstawie którego obywatele

państw członkowskich Unii Europejskiej podczas pobytu za granicą mogą korzystać z podstawowych świadczeń medycznych. Obowiązują ich przy tym takie same zasady jak obywateli danego państwa. Koszt ewentualnej wizyty u lekarza, lub w szpitalu w takiej sytuacji w teorii pokrywa polskie NFZ, jednak jest pewien haczyk. Poziom usług różni się w zależności od państwa, więc jeżeli obywatele danego kraju dopłacają do świadczeń, posiadacz karty EKUZ będzie musiał zrobić to samo. W przypadku usług prywatnej służby zdrowia kosztami leczenia zostaje obciążony pacjent.

Na co więc zwrócić uwagę, wybierając polisę turystyczną?

W zależności od potrzeb, możemy wykupić dostosowany do naszych wymagań pakiet ubezpieczeń. Jedni wolą spokojny wypoczynek przy basenie, inni nie wyobrażają sobie wakacji bez aktywnego uprawiania sportu, spinaczki po górach czy nurkowania.

Weźmy pod uwagę, że podróż, nawet jednodniowa, może obfitować w różne zaskakujące wydarzenia. Przy

uprawianiu sportów na wyjazdach koniecznie rozszerzmy o nie zakres polisy. Wybierając ubezpieczenie turystyczne, należy zwrócić uwagę nie tylko na zakres jego ochrony, ale też na sumy ubezpieczenia (koszty leczenia za granicą są wysokie) i dokładnie sprawdzić, czy polisa obejmuje dany region, do którego planujemy się udać.

Pokrycie kosztów leczenia za granicą jest bardzo ważnym składnikiem polisy. Bez względu na to czy będzie potrzebna nagła pomoc lekarza czy pobyt w szpitalu w związku z chorobą lub wypadkiem Towarzystwo Ubezpieczeniowe pokryje te koszty do sumy ubezpieczenia na polisie.

W ramach takiego ubezpieczenia kolejnym ważnym składnikiem jest OC w życiu prywatnym, które pokryje koszty, jeśli my, dzieci bądź nasz np. pies, wyrządzi szkodę osobie trzeciej.

Kolejnym ryzykiem w naszej polisie jest ubezpieczenie bagażu, który może ulec zagubieniu lub zniszczeniu. Niektóre Towarzystwa posiadają w swojej ofercie ubezpieczenie turystyczne wraz z ochroną mieszkania bądź domu na czas wyjazdu. Chodzi tu głównie o skutki kradzieży podczas naszej nieobecności.

Wybierając się na upragniony urlop własnym samochodem pamiętajmy o możliwości wykupienia krótkoterminowego ubezpieczenia **Auto Assistance**, dzięki któremu uzyskamy pomoc m.in. w razie awarii lub wypadku na drodze. Ubezpieczenie takie zapewnia nam również w razie potrzeby dowóz na miejsce, auto zastępcze, a w razie konieczności nocleg. Auto assistance możemy wykupić również na cały rok, ma ono wtedy większy zakres, bo holowanie nawet bez limitu po całej Polsce i za granicą!!!

W razie wystąpienia zdarzenia objętego ochroną powinniśmy jak najszybciej skontaktować się z infolinią danego Towarzystwa, które udzieli nam niezbędnych informacji co dalej mamy robić i zorganizuje niezbędną pomoc.

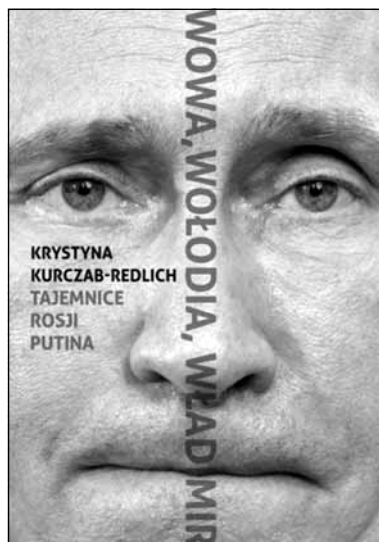
Pamiętajmy!!! Wykupując polisę turystyczną otrzymamy niezbędną pomoc medyczną czy finansową, dlatego warto ubezpieczyć się przed wyjazdem, aby bez względu na okoliczności, móc cieszyć się spokojnym i bezstresowym wypoczynkiem. Rozmawiajmy z agentem jak ma wyglądać nasz wyjazd, a on pomoże nam wybrać zakres takiego ubezpieczenia.

Wszystkim życząc udanych wyjazdów i bezpiecznych powrotów.

Małgorzata Homa
– agent ubezpieczeniowy
tel. 604 255 619

Warto przeczytać

Krystyna Kurczab-Redlich
„Wowa, Wołodia, Władimir
Tajemnice Rosji Putina”

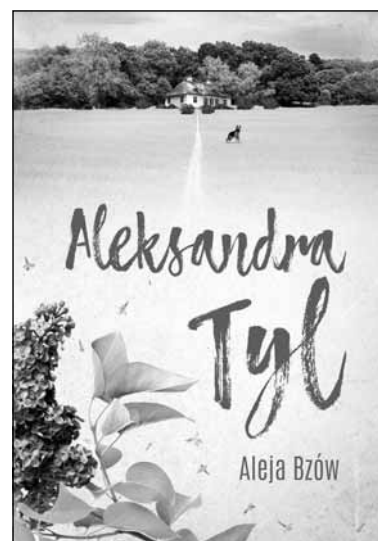

„Jego oficjalny życiorys to stek kłamstw, jego kariera to pasmo cynizmu i przemocy. Jego oczy są pozbawione wyrazu, a jego głowę wypełniają paranoje. Jak niekochany sierota został agentem, a wreszcie dyktatorem, który rozpętał kilka wojen i zepchnął Rosję w przeszłość”
Krystyna Kurczab-Redlich

Autorka książki to wieloletnia korespondentka w Rosji i znakomita znawczyni realiów tego kraju. W książce tej tropi wszystkie, nawet najbardziej niewiarygodne wątki biografii Putina. Autorka stara się wytłumaczyć pewne decyzje głowy państwa rosyjskiego, wydarzeniami z dalekiej przeszłości. Nie ogranicza się do działań samego Putina, precyzyjnie opisuje wszystkie najważniejsze wypadki i postaci Rosji ostatnich 25 lat. Rozmawia z bohaterami wydarzeń. Obrońcą praw człowieka Siergiejem Kowaliowem, generałem Aleksandrem Liebiediwem, Anną Politowską, Aleksandrem Litwinenko. to tylko niektórzy z rozmówców autorki biografii. Warto przeczytać tym bardziej, że wszyscy prócz Kowaliowa już nie żyją. Dużo miejsca poświęca autorka obu wojnom w Czeczenii, które jej zdaniem mają dla współczesnej Federacji Rosyjskiej znaczenie większe niż to się powszechnie uważa. Czytając książkę można odnieść wrażenie, że autorka lubi i współczuje małemu Wowie czy Wołodi, z których potem wyrasta, już nie budzący żadnej sympatii Władimir. Nieprzewidywalny polityk, trzy-

mający w szachu świat zachodni, który jednocześnie swymi agresywnymi decyzjami doprowadził i siebie i swój kraj do sytuacji niemal bez wyjścia. „Czego jeszcze może chcieć ktoś, kto ma wszystko? Tego czego chciała posiadająca już wszystko starucha z rosyjskiej bajki „O rybaku i złotej rybce”: królowania nad światem. Starucha ostatecznie została z tym, od czego zaczęła: z rozbitym korytem. Z czym pozostanie Władimir Putin? – tak brzmi ostatecznie zdanie książki.

Aleksandra Tyl
„Aleja Bzów”

Tym razem literatura lekka i przyjemna, odpowiednia na letnie wieczory. Izabela Wieniawska to energiczna i pewna siebie dziennikarka, która zmagą się z ciągłymi problemami w pracy i życiu prywatnym. Wyjazd przyjaciółki, problemy finansowe, Marta (krewna redaktora naczelnego), która chce zająć jej stanowisko. Na dodatek Iza ma problem ze swoją babcią, mieszkającą w podupadłym pałacyku pod Warszawą, który wykupił Wiktor Morawski, przystojny i bogaty inwestor, planując budowę luksusowego hotelu. Kiedy poznaje swoją sąsiadkę Monikę, matkę wychowującą chore dziecko, rozumie jakie problemy potrafią mieć inni i z miejsca dostrzega, że jej sytuacja wcale nie należy do najgorszych. Książka ta, to pogodna refleksja o życiu, w którym czy chcemy tego, czy nie, znaleźć się musi miejsce na cierpienie, strach, samotność, nadzieję i miłość. Czy można jednak pogodnie myśleć o życiu, skoro wciąż czyhają na nas przykre niespodzianki, a szczęście jest nieosiągalne? Aleksandra Tyl udowadnia nam, że tak. Trzeba tylko zachować optymizm i wiarę, że bez względu na przeciwności losu wszystko się ułoży.

Gotuj z nami...

Grillowany kurczak na ostro z jogurtem

Składniki:

- 8 podudzia z kurczaka (bez skórki)
- 142 ml jogurtu naturalnego
- 1 łyżeczka papryczki chilli w proszku
- 1 łyżka mielonego kminku
- 1 łyżka mielonej kolendry
- 2 łyżeczki kurkumy

Wykonanie:

1. Ostрым nożem zrób kilka nacięć na każdym podudziu. Następnie wymieszaj pozostałe składniki w misce. Dodaj podudzia, dobrze wcierając mieszankę w mięso. Należy marynować przez około 30 minut w chłodnym miejscu.
2. Wyjmij podudzia z marynaty, strząsając jej nadmiar. Grillować na grillu przez 20-25 minut obracając od czasu do czasu, aż będą upieczone do końca.

Letnia sałatka na grilla

Składniki:

- 400 g czarnej fasoli odsączonej
- 2 duże garście młodego szpinaku, grubo posiekane
- 500 g pomidorów, pokrojonych na grube kawałki
- 1/2 ogórka
- 1 mango pokrojone na kawałki
- 1 duża czerwona cebula, drobno posiekana
- 6-8 rzodkiewek, pokrojonych w plasterki
- 2 awokado, pokrojone w plasterki
- 100 g pokruszonej fety
- garść ziół (pozostałych z sosu)

Sos:

- duży pęczek mięty
- mały pęczek kolendry
- mały pęczek bazylii
- 1 zielone posiekane chili
- 1 ząbek czosnku
- 100 ml oliwy z oliwek
- sok z 2 limonek
- 2 łyżki białego octu winnego
- 1 łyżki miodu

Wykonanie:

1. Przygotuj sos. Zmiksuj wszystkie składniki lub drobno je posiekaj. Pozostaw kilka listków ziół do sałatki.
2. Rozłóż fasolę i szpinak na dużym półmisku. Na wierzchu ułóż pomidory, ogórek mango, cebulę i rzodkiewki a następnie delikatnie wymieszaj. Na wierzchu sałatki ułóż awokado, fetę i zioła. Sos podawać z boku.

Sałatka działkowca

Składniki:

- 8 włóczni szprychowych przepołowionych
 - 250 g zielonej fasoli szparagowej
 - 250 g brokułów o długich łodygach
 - 8 rzodkiewek pokrojonych w plasterki
 - 1 główka kapusty, poszatkowana
 - 4 cebule dymki pokrojone w plasterki
 - garść posiekanych liści mięty
- Sos:**
- 4 łyżki oliwy z oliwek
 - 1 łyżka musztardy Dijon
 - 1 wyciśnięta cytryna

Wykonanie:

1. Przygotuj sos, mieszając wszystkie składniki.
2. Zagotuj wodę z solą i gotuj w niej szparagi przez 2 minuty, a następnie przełóż do miski z lodowatą wodą. Gotuj fasolkę przez 4 minuty i również przełóż do miski z lodowatą wodą, następnie powtórz to samo z brokułami (gotuj przez 2,5 minuty) i groszkiem (gotuj przez 1 minutę). Następnie odcedź i osusz papierem kuchennym.
3. Wszystko przełóż do miski razem z rzodkiewkami, kapustą, dymką i mięcią. Sos podawać z boku.

Grillowane banany z rumem i karmelem

Składniki:

- 50 g masła
- 40 g jasnobrazowego cukru

- 1-2 łyżki melasy
- 1-2 łyżki rumu korzennego
- 6 bananów
- lody do podania (np. kokosowe, waniliowe)

Wykonanie:

1. Wymieszaj masło z cukrem i melasą, a następnie dodaj rum. Zrób nacięcie po zewnętrznej stronie każdej skórki banana. W środku każdej skórki rozprowadź łyżkę masła z przyprawami.
2. Umieść banana zakrzywioną stroną do góry. Na pojedynczych arkuszach folii, tak aby można było je całkowicie owinąć. Zwiń folię, aby powstała paczka, a następnie połóż na żarze na 15 minut, obracając raz. Banany powinny być lepkie i karmelizowane. Podawać z gałką lodów.

Szaszłyki z anansem i wieprzowiną

Składniki:

- 400 g fileta wieprzowego
- 4 łyżki cukru
- 60 ml octu cydrowego
- 1 łyżka sosu rybnego
- 1/2 małego obranego ananasa
- 1 zielona papryka pokrojona w kwadraty
- 4 cebule dymki, przycięte i pokrojone na 4 równe części
- mały pęczek kolendry, posiekany
- ugotowany ryż lub pita

Wykonanie:

1. Wieprzowinę pokroić w kostkę. Na patelni podgrzać cukier i ocet na małym ogniu, aż cukier się rozpuści. Dodać sos rybny i ostudzić. Wrzucić wieprzowinę i dobrze wymieszaj, aby wszystkie kostki pokryły się sosem.
2. Nałóż na szpadki wieprzowinę i ananasa, na przemian z papryką i dymką.
3. Grilluj szaszłyki na ruszcie przez 3-4 minuty z każdej strony. Posyp kolendrą, jeśli lubisz, a następnie podawaj z ryżem lub włóż do chlebików pita.

SMACZNEGO!

Oprac. Zdzisława Lesiak

60-lecie Przedszkola im. Jana Pawła II w Bratkowicach

26.05.2022 r.

Sprawdź atrakcyjne
ceny na naszym
skupie złomu:
www.metkom.pl/cennik

ZESKANUJ KOD:

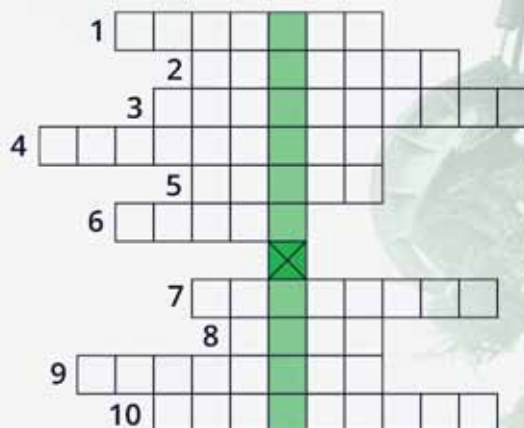

Cennik Skup Złomu

ROZWIĄŻ KRZYŻÓWKĘ

i przetestuj swoją wiedzę na temat recyklingu złomu

1. Zżera metal.
2. Najbardziej powszechny złom to
3. Zużyty pada na mrozie.
4. Proces powtórnego wykorzystania odpadów w celu wytworzenia nowego produktu.
5. Dobrze przewodzi prąd, nie rdzewieje, nie trzeba jej konserwować.
6. Żywiol, który przetopi nawet najgrubszą stal.
7. Ogrzeje pokój zimą, aluminiowy bądź żeliwny.
8. Wykorzystywany do produkcji żołnierzyków.
9. Potoczna nazwa metali nieżelaznych – metale
10. Idealnie nadaje się do ponownego przetworzenia i wykorzystania nieskończenie wiele razy, produkowane są z niego, np. puszki.

HASŁO: na złotówki
dotatkowo zrobisz coś dobrego dla środowiska

Skup Złomu Dębica

📍 Pustynia 31A 📞 14 681 82 05

Skup Złomu Rzeszów

📍 ul. Warszawska 139 📞 17 74 93 999

Skup Złomu Mielec

📍 ul. Wojska Polskiego 3 📞 506 280 356